II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2018

II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készült:

az 2017-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: Szilágyiné Bodnár Erzsébet igazgató _____

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	2018.05.18.
Hatálybalépés időpontja	2018.09.01.
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalom

BEVEZETŐ **5**

PREAMBULUM **6**

Küldetésnyilatkozat ***6***

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA **8**

Az általános iskola nevelési programja 8

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 8

Az alapfokú művészeti iskola 10

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai 10

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 14

1.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 17

1.3.1. Legfontosabb feladataink 17

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 19

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 22

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 24

1.5.1. A pedagógus alapvető felelősségei és feladatai: 24

1.5.2. Az osztályfőnök hatásköre 25

1.5.3. Az alapfokú művészeti iskola osztályfőnök hatásköre 26

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 28

1.6.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 28

1.6.2. A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési (BTM) nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 36

1.6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 38

1.6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 40

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 42

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 44

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 45

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 48

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 52

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai 52

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai ***54***

Első osztályosok beiratkozása ***55***

Az egyes művészeti tevékenység oktatásának cél és feladatrendszere 56

1.14. A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok 58

1.15. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 58

1.16. A tehetség, képesség-kibontakoztatását segítő tevékenység 59

1.17. A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formái 60

II. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE **61**

2.1. A választott kerettanterv megnevezése 61

2.2. A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga 71
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 71
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 72
Mindennapos testnevelés 75
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 75
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit 76
A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése 77
A szóbeli feleletek értékelése 81
A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 82
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 85
Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 86
Az iskola egészségnevelési elvei 86
Az iskola környezeti nevelési elvei 88
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 90
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 94
Magasabb évfolyamba lépés feltételei 97
Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek 98
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 98

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 99

MELLÉKLETEK 101

1. sz. melléklet Tanulmányok alatti vizsga szabályzat 102

2. sz. melléklet Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek 106

3. sz. melléklet A fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program 119

4. sz. melléklet Szöveges értékelés 1-2. évfolyamon 129

5sz. melléklet 140

Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok szabályozása 140

6*.sz. melléklet Magántanulói szabályzat 143*

BEVEZETŐ

Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.
A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítéka is.

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és rendeletek határozzák meg:
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról –
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 277/1997. (XII.22.) A Pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet
- 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- A tanév rendjéről szóló aktuális miniszteri rendelet

PREAMBULUM

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:
Az ősi bibliai igazság – *„A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.
A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.
Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.
Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.
Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.
A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű és a roma tanulók felzárkóztatásáért, valamint a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.
Ha a fenntartó egyházi jogi személy, beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő ismereteket, helyi tantervébe a vallási közösség tanításának megfelelő tartalmú hitoktatást – Nkt. 32. § (1) bek. d) pont.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.
A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.
Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.
Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.
Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása
Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.
A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.
Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.
A bibliai értékek következetes alkalmazása intézményünkben:

- Példamutató igényességet mutatunk az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeljük.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeljük, ill. ellenőrizzük.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tartunk fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgozunk ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmazunk.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képviselünk.

<u>Az intézmény leírása:</u>

A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola városunk egyetlen általános iskolája, melynek története 1657-ig vezethető vissza. Intézményünk hagyományos nyolc évfolyamos általános iskolai osztályt és 2014. szeptemberétől, felmenő rendszerben, évfolyamonként egy osztályban, két tanítási nyelvű programmal működő osztályt is indít. Iskolánk 2002 óta önálló alapfokú művészetoktatási intézményként is működik.
Székhelyünk: 4243 Téglás, Úttörő u. 15. szám alatt található, abban a 2007. szeptember 1-jén átadott új épületegységben, ahol a felső tagozat oktatása-nevelése folyik.
A Téglás Fényes u. 2-8. szám alatti telephelyünkön található felújított épületben pedig az alsó tagozatos diákok tanulnak.
Fenntartónk: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Alaptevékenységeink körébe tartoznak: általános iskola nappali rendszerű nevelés-oktatás, sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű általános iskolai nevelése, oktatása és az alapfokú művészetoktatás.
Kiegészítő tevékenységként napközi otthonos csoportokat szervezünk, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását és képességeik egyénre szabott fejlesztését végezzük a képesség-kibontakoztató, integrációs rendszeren belül. Tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk. A pedagógiai szakszolgálat keretében logopédiai foglalkozásokon fejlesztjük a beszédhibás gyerekeket, színes és gazdag sportlehetőséget kínálunk tanulóink számára, akik elsősorban a súlyemelés, a labdarúgás, a kézilabda területén jeleskednek.
Intézményünk kétszer nyerte el az Öko-iskola címet, valamint 2016-ban az Európai Tehetségpont címet is. A Tehetségsegítő Tanács az intézményben folyó közlekedéskultúra, grafika és idegen nyelvi tehetséggondozó műhelyek munkáját két alkalommal is kiválóra akkreditálta.
Iskolánk többcélú intézmény, közös igazgatású köznevelési intézmény.
Maximális tanulólétszámunk 800 fő. A 2012/2013-as tanévben 663 tanulónk volt.
Az alapfokú művészetoktatási intézményben a felvehető 350 tanulóból a 2013/2014-es tanévben 200 fő tanult zeneművészet, táncművészet, képzőművészet~~,~~ és színművészet ágakon.

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka
örömére és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”
/Szent-Györgyi Albert/

Az általános iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelv: A gyermek minden előtt

Cél	Feladat	Tevékenység	Eljárás/ Eszköz	Indikátor
1. Identitástudatos gyermek	SNI tanulók beilleszkedésének segítése	Egyéni fejlesztési tervek alapján		
	Integráció (HHH)	Egyéni fejlesztés	Kötelező tanórai keretben, tanórán kívüli tevékenységben	
	Hagyományőrzés	Színes programok szervezése	Tánc, zene	
			Rákóczi hét	
			Projektnapok, Szüreti rendezvény, Tökfesztivál, Húsvéti Hagyományőrzés	
			Kiscsillag születik,	
	Magyarság ápolása	Helyi tantervben a magyar, a hon-és népismeret és a történelem tantárgyakban hangsúlyos szerepet kapjon. Nemzeti Összetartozás Napjának megünneplése (Témahét).	Nemzeti ünnepeken az aktív tanulói részvétel	
2. Továbbtanulásra alkalmas fiatal	Képességfejlesztés/ kompetenciafejlesztés	Tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon és a szakrendszerű oktatás tanóráin is legyen jelen a kompetenciafejlesztés.	Módszertani rendszerváltás: új oktatásszervezési eljárások és módszerek rendszeres alkalmazása.	Tanulási képességek birtokában lévő tanulók aránya
	Tehetségek gondozása	Tehetségek felismerése és rendszeres fejlesztő foglalkoztatása.	Differenciálás keretében és külön tehetséggondozó foglalkozásokon. (választós angol, grafika, Pindur Pandúr, Drámakuckó, Bábkuckó, középiskolai előkészítő, két tanítási nyelvű oktatás)	
	Felzárkóztatás	A lemaradás feltérképezése, ennek alapján a tanulók rendszeres fejlesztése.	Differenciálás keretében és külön felzárkóztató foglalkozásokon.	
	Önálló tanulásra való felkészítés	Tanulásirányítás a tanórákon tanítás helyett.	A tanulók munkáltatása, cselekvéses tanulás megszervezése, irányítása a tanórán; a más forrásból származó tudás felhasználása	
	Pályaorientálás	Osztályfőnöki órákon és tantárgyi tananyaghoz kötötten minden pedagógus feladata,	Szakmai bemutatókon való részvétel, pályaválasztási tanácsadás, gyárlátogatás. (Nyitott kapuk, Szelet a vitorlába rendezvénysorozatok)	
3. Testileg és lelkileg egészséges tanuló	Rendszeres testmozgás megszervezése	Mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása. Szabadidős tevékenységek körében kiemelt szerephez jut a testmozgás.	Mindennapos testnevelés megvalósítása	Egészséges tanulók aránya
			Testnevelés órák	
			DSE	
			Tanulmányi kirándulások, séták	
			Túrák, kirándulások	
			Sportversenyeken való részvétel	

	Személyi és környezeti higiénia biztosítása	Személyi és környezeti higiéniás szokások kialakítása	Iskolai házirendi szabályok alkotása, betartatása, értékelése.	
	Mentálhigiéné fejlesztése	Bizalmi kapcsolat a gyermekkel, tanulóval. Konfliktuskezelés	Közös problémamegoldás. Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazása, az alkalmazás megkövetelése, egészségnap	
		Önismeret fejlesztése	Lásd személyiségfejlesztés	
		Kommunikációs képesség fejlesztése	Lásd személyiségfejlesztés	
4. A társadalomba beilleszkedni tudó tanuló	Mások jogának tiszteletben tartására nevelés	A teljes iskolai élet történései során megkövetelni a jogkövető magatartást.	Rendszeres értékelés a formális közösségekben	
	Alapvető erkölcsi normák elsajátíttatása	Tanulói erkölcsi kódex tanulókkal való közös megalkotása, elfogadtatása, a tanulók iskolai életének megszervezése a Házirend és az Ebédlői házirend alapján	Rendszeres értékelés a formális közösségekben Szokások alakítása.	
	A munka és a tanulás becsületének érvényt szerezni	A tanulók tevékenységének rendszeres, következetes értékelése	Érvényesül a jutalmazási rendszer Példaállítás	
	A kooperációs készség fejlesztése		Lásd személyiségfejlesztés	
	A tolerancia fejlesztése a tanulók egymás közti viszonyaiban, felnőttekhez fűződő viszonyukban.		Lásd személyiségfejlesztés	
	Az empátia a tanulók egymás közti viszonyaiban, felnőttekhez fűződő viszonyukban		Lásd személyiségfejlesztés	
	Kitartó tanulásra késztetés			

Az alapfokú művészeti iskola

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai

a, Pedagógia alapelvek:

Alkotó pedagógiai légkör megvalósítására törekszünk, amelyben humanizált viszonyok között tág szellemi autonómiát biztosítva pedagógus, diák közösen munkálkodik céljaik, feladataik megvalósítása érdekében.

Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás, valamint a személyiségének komplex fejlesztésének lehetőségeit.

A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi-akarati jellemzőket egyaránt gondozzuk.

Pozitív környezeti hatások biztosításával motiváljuk tanulóinkat, hogy ne passzív befogadói, hanem aktív alkotói legyenek a művészeteknek.

A kreatív képességek fejlesztésével, a reális önismeret és életszemlélet kialakításával, tehetséggondozással segítjük a megfelelő továbbtanulást, a pályaválasztást.

A kommunikáció és viselkedéskultúra elsajátítása érdekében törekszünk a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására, a személyiség tiszteletére, a közösen kialakított rend és fegyelem betartására.

Alapvető értéknek tekintjük a közösséghez (csoport, iskolaközösség, szűkebb és tágabb haza) való kötődést, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák és szokások megismerését.

A nevelőtestület alkotó légkörének, demokratikus gyakorlatának megőrzése, továbbfejlesztése, a pedagógusok szakmai ismeretének folyamatos megújítása biztosítja az intézményünkben folyó oktatás-nevelés magas színvonalát.

b, Célkitűzéseink

Célunk, hogy a különböző érdeklődésű, érzelmi és értelmi fejlettségű, motivációjú és szocializáltságú tanulók személyiségét képességüknek és tehetségüknek megfelelően komplex módon fejlesszük a művészeti tevékenységek művelése által (kreativitás, értelmi és érzelmi, akarati, esztétikai stb. képességek, készségek). Az intellektuális fejlesztés mellett a közösségi életre való nevelés során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét és kommunikációs képességét. Célunk, hogy olyan fiatalokat neveljünk, akiket esztétikai ízlésük, igényességük, műveltségük, nyitott személyiségük, kommunikációs képességük és szociális érzékenységük képessé tesz arra, hogy művészeteket értő és művelő felnőttekké váljanak. Célunk az alapfokú művészetoktatás-nevelés során, hogy elősegítsük a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást.

c, Feladataink

Nevelő-oktató munkánk középpontjában a személyre szabott fejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetséggondozás áll. Fejlesztjük tanulóink felelősségtudatát és a kitartás képességét. Tudatosítjuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének szabályait. Fogékonnyá tesszük a diákokat saját környezetük, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Erősítjük az Európához való tartozás tudatát és bevezetjük a tanulókat más népek kultúrájába. Megismertetjük és ápoljuk népművészeti hagyományainkat, értékeinket.

d, Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

Tanítványainkat fokozatosan vezetjük át a játékközpontú cselekvésből a tanulás tevékenységeibe. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Fejlesztjük a diákok kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről. Megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.

Az egységes Pedagógiai program megfogalmazott nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei a művészeti iskolára is érvényesek.

Kompetencia alapú nevelés-oktatás

A kompetenciafejlesztés komplex taneszköz-rendszerének alkalmazása:

- tervezés
- tanulói eszközök
- tanári eszközök
- értékelő eszközök
- digitális eszközök, informatikai fejlesztés

A kompetencia fejlesztését támogató rendszer

- külső továbbképzések (tanárok felkészítése)
- belső továbbképzések (önképzés)
- mentorálás
- szaktanácsadás

A tanuló hatékony megismerését szolgáló technikák alkalmazása

- pedagógiai diagnosztika,
- tehetségazonosítás,
- tanulási stratégiák és módszerek alkalmazása,
- tanulási problémák felismerése (nehézségek, zavarok, akadályozottság),
- részképesség-zavarok kiszűrése,
- a személyiség komplex megismerése

Az alkalmazott mérés-értékelés

- az értékelés elveinek kidolgozása
- diagnosztikus (bemeneti) mérések
- formatív (visszajelző, szabályozó) mérések
- a tanulói fejlődés nyomon követése
- szummatív (lezáró – minősítő) mérés-értékelés

Módszertani elemek

- tanulásszervezési javaslatok,
- tanórai differenciálás heterogén csoportban,
- kooperatív tanulás,
- tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat,
- a drámapedagógia eszközei,
- egyéni és csoportos projektmunka,
- átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztése a tanulás-tanítási folyamatba,
- prezentációs technikák elsajátítása és alkalmazása
- tanulói értékelési technikák (önértékelési eljárások) gazdagítása,

A tanulni tanulás kognitív és affektív kompetenciájának fejlesztése

- a tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe,
- a tanulók tanulási stratégiáinak és módszereinek megismerése,

- a tanuláshoz való viszony (attitűd) feltérképezése, a változások követése,
- a motivációs bázis megismerése és formálása,
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése és fejlesztési eljárásainak alkalmazása (életkor-specifikusan),
- a tanuláshoz szükséges komplex személyiségelemek megismerése (kíváncsiság, érdeklődés, akarat, kitartás, önfegyelem, becsvágy, teljesítményszorongás, küzdőképesség , sikerorientáció – kudarckerülés)

Az iskola pedagógiai programja a NAT – ban leírt és képviselt értékekre, a fejlesztési területekre valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulói szükségletekre épül.
Pedagógiai feladataink a NAT – ban rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint a tanulási esélyegyenlőséget javító, egyénre szabott differenciált pedagógiai bánás-mód alkalmazása. Azt a célt szolgálja, hogy tanulóink: a különböző szintű adottságaikkal, az el-térő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A nevelési program és a helyi tanterv szoros egységet alkot. A nevelési programban meghatározott nevelési alapelveket, a kitűzött célokat és feladatokat elsősorban a tanítás – tanulás folyamatában a helyi tanterv megvalósításával és a tanórán kívüli tevékenységgel éri el az iskola.

Oktató-nevelő munkánk értékei:

- tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,
- becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,
- az emberi szabadság védelme és megtartása,
- a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,
- önfegyelem, önismeret, empátia
- pontosság, igényesség, és kitartás a munkában
- a tudás, a munka megbecsülése
- egészséges életvitel igénye,
- esélyegyenlőség a tanítás-tanulás folyamatában minden tanuló számára
- esztétikai, művészeti értékek az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete
- derű, jókedv, életszeretet

Iskolánk célja, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék
— a haza felelős polgárává váljék;
— kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
— reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
— megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
— törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
— legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
— váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
— ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
— tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A két tanítási nyelvű oktatás bevezetésével célunk:
a) az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
b) a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
c) a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,

d) a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása.

A két tanítási nyelvű programban tanulók legalább 60%-a érje el a célnyelvből hatodik évfolyamon a KER szerinti A 2, 8. évfolyamon a KER szerinti B1 szintet. Legfőbb célunk az, hogy tanulóink számára sikert és örömet jelentsen az idegen nyelvi kommunikáció.

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés alapelvei: Komplexitás, életkori sajátosságok figyelembe vétele

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	Indikátor
A nevelési folyamat eredményessége következtében a **személyiségfejlesztés minden területén** intézményi szintű fejlődés elérése	A személyiségfejlesztés minden területének fejlesztése. A tanulási motívumrendszer, tanulás módszertana. Az értelmi képességek rendszere kialakításának segítése.	A tanítási-tanulási folyamat, valamint az intézmény teljes tevékenységi rendszerének alárendelése a cél elérésének. A tanítási órák, az intézményi tevékenységrendszer minden elemének tervezésekor, megvalósításakor érvényesíteni kell a személyiségfejlesztés elsődlegességét;	Nevelési tervek	Személyiségfejlődés következett be a tanulók %-nál
Értékorientált ember	Értékorientáció (kiemelt területei: toleranciára-, empátiára-, együttműködésre nevelés) A megismerési és felfedezési vágy felkeltése. Az önfejlesztés igényének kialakítása.	Fogalmak megértetése. Attitűdök befolyásolása, alakítása. Magatartás alakítása. Továbbtanulási szándék kialakítása.	Lásd a következő pontokban	
Toleráns ember	Toleranciára nevelés: előítéletesség és a diszkrimináció leküzdése Érzelmek kifejezésének megtanítása a közösségben.	Megbeszélés, A fogalmak megértetése; Attitűd alakítása; Kudarctűrő képesség fejlesztése.	Osztályfőnöki, történelem, magyar tanmenet által kijelölt témák. Tanulói megnyilvánulások elemzése; negatív indulatok visszafogása, tettlegesség elítélése, segítségnyújtás. Történelmi események elemzése; Napi hírekből vett példák elemzése; Szerepcsere	Toleráns tanulók aránya (%)
Empátiával bíró ember	Empátiás képesség fejlesztése: Nonverbális jelzések felfogásának és megértésének (az észlelés értelmezése) fejlesztése. Beleélőképesség fejlesztése a másik ember érzelmi állapotába. A másik személyiségének feltétel nélküli elfogadása.	Osztályfőnöki órán a nonverbális jelzések tanítása. Az érzelmi ráhangolódás nyomán a saját érzelmeik által felszínre hozott ismerettartalmak önreflexiója.	Magyar, történelem órákon, tanórán kívüli foglalkozásokon erre a célra alkalmas szerepekkel (drámapedagógia).	Empátiával bíró tanulók aránya (%)
Együttműködő tanuló	Együttműködésre nevelés. Segítő magatartás kialakítása. A pozitív egyéni értékrend kialakításának segítése.	Fogalmak megértetése. Megbeszélés. Kooperatív technikák alkalmazása a tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon. Közösségek közötti kooperáció.	Osztályfőnöki tanmenet által kijelölt témák.	Tanulási folyamatban együttműködők aránya (%) közösségi élet szervezésében együttműködők aránya (%)
Aktív ember	Aktivitás. Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. Kreatív, gyakorlatias emberi tulajdonságok fejlesztése.	A gyermek veleszületett aktivitási szükségletének erősítése, fejlesztése és értékes tevékenységi területekre történő irányítása; A tanulók önellátására és környezetünk rendben tartására irányuló tevékenység gyakoroltatása. A tanulók tevékeny részvételének biztosítása az ismeretek elsajátításában és alkalmazásában. A mindennapi élethez, gyakorlathoz közelebb álló technika tantárgy oktatása.	A tanulók sokoldalú tevékenységi lehetőségeinek megteremtése. A tevékenység motiválása a gyermek már meglévő szükségletük érvényesítésére a tevékenység folyamatában (mindenekelőtt: a játék szükséglete, a mozgás szükséglete, az eredményesség szükséglete, az új információk iránti igény, a változatosság szükségletének kielégítése tanórákon). Munkáltatás, tanulásszervezés; tanulásirányítás; Problémafelvetéssel keltett érdeklődés, kíváncsiság felkeltése A tevékenység céljának és módszerének ismerete;	Önálló feladatmegoldásra képes tanulók aránya A tanulók mérhető tanulási teljesítménye Javul (%) Testnevelés órákat kedvelők aránya (%;)

	Fizikai aktivitás biztosítása mellett a sportolás megszerettetése.	Tevékenységre ösztönző motívum rendszer működtetése Fizikai aktivitás lehetőségének biztosítása és megszerettetése. Mozgásigényük szabadban történő játékos formában való kielégítése. Rendszeres testmozgás igényének felkeltése.	A tanuló közvetlen kapcsolata a tevékenység tárgyával; Testnevelés órák száma; tanórán kívüli sportolási lehetőségek; Tanulói részvétel a környezet rendben tartásában (tantermek egyéb helyiségek rendje az iskolában, udvar rendje) Tisztasági verseny, dekorációs verseny. Feltételrendszer biztosítása, választási lehetőséget biztosító óraszervezés; rekreációs lehetőségek megteremtése, motiválás; (sportudvar mindkét telephelyen)	Szabadidőben sportoló tanulók aránya (%); Iskolán kívüli időben sportoló tanulók aránya (%)
Közösségekbe beilleszkedni tudó ember	Közösségi jelleg erősítése. Beilleszkedés segítése közösségekbe szociális motívumaik fejlesztése. A helyes pozitív értékekkel rendelkező osztályszellem kialakítása.	A „mi élmény” biztosítása a közösségi tudat kialakításában.	A „mi” és „én” élmény egészséges egyensúlya szükséges.	Közösségekbe beilleszkedni tudó tanulók aránya (%)
Önállósággal bíró tanuló	Önállóságra nevelés Önfejlesztésre nevelés. Képes legyen a személyes érdekeket szolgáló döntéseket meghozni. Érdekérvényesítés. Egészségvédő és identitásvédő motívumok.	A tanítási-tanulási folyamatban folyamatosan építeni kell a tanuló kreativitására, önálló tevékenységére; Akarati cselekvés gyakorlása.	Indirekt tanulásirányítás arányának növelése; Felelősi és ügyeleti rendszer. Évente diákparlament.	Önállósággal bíró gyermekek, tanulók aránya: (%) A tanulási folyamatban, a diák-önkormányzásban és közösségi életük megszervezésében, az önellátásban
		A diák-önkormányzásban és közösségi életük megszervezésében is önállóságra nevelni. Házirend, tanulói jogok és kötelességek megismertetése és gyakoroltatása.	Tisztségviselők és a szervezésben résztvevő tanulók pedagógusok általi támogatása Önálló döntésre és cselekvésre való lehetőség.	
		Önellátás megkövetelése életkorhoz igazodóan;		
Fegyelmezett tanuló	Fegyelmezettség kialakítása	A viselkedési normák, alapvető emberi társadalmi együttélési normák betartásának megkövetelése, begyakorlása, beidegzése, tudatosítása az intézmény teljes tevékenységi rendszerében.	Alkalmazandó fegyelmezési intézkedések, eljárások: A helytelen viselkedés megállítása, illetve tiltása. A tanuló fokozott figyelemmel kísérése. A megfelelő tevékenységütemezés és a foglalkozások differenciálása, a csoportfigyelem fenntartása. A helyes viselkedés (szubjektív vagy objektív) akadályainak elhárítása. A szerepelvárások ismételt közlése és értelmezése. A rábeszélés. A normasértés következményeinek közlése. A figyelmeztetés. A metakommunikációs jelzések (odapillantás, mimika, gesztusok, stb.).	A normákat, szabályokat betartó gyermekek, tanulók aránya (%)

Reális énképpel, önismerettel rendelkező ember	Önismeret fejlesztése A gyerekek támogatása a reális önismeret kialakításában, énkép, önértékelés, önismeret kialakítása én funkciók alakítása: önellenőrzés- önértékelés, önnevelés. Identitás/önazonosság kialakulásának segítése Megfelelő belső-külső értékrendszer kialakítása.	A személyiség fejlődés folyamatos elősegítése, követése, a pedagógiai folyamat eredményét mindig a kialakított személyiség tevékenységének, magatartásformáinak minőségén keresztül kell mérni.(a tanulók viselkedése,a tanulók teljesítménye,a tanulók fejlődése) Kritika és önkritika.	Tesztek, tréningek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak teremtésével, Életpéldák bemutatásával, beszélgetésekkel. Helyzetgyakorlatokkal kell segíteni a gyermekeket, tanulókat saját személyiségük megismerésében. A személyiségfejlődés rendszeres értékelése, visszajelzése a tanuló számára. Tapasztalatok megosztása a szülőkkel és gyermeket nevelő többi pedagógus számára. Kapcsolattartás szülői értekezleteken, fogadó órákon, nyílt napokon.	Reális énképpel rendelkezők aránya (%)
Igényszinttel bíró gyermek, tanuló	Igényszint (teljesítményvágy) kialakítása Szélsőségmentes, optimális teljesítményvágy felkeltése.	Siker után nő az igényszint, nehezebb feladat adható; kudarc után csökken, könnyebb feladat adása.	Sikerorientált, kudarckerülő magatartás felismerése, figyelembe vétele a nevelésben.	A gyermek, a tanuló, munkájának külalakja, tartalma; megjelenésének esztétikája.
Kreatív ember	Kreativitás Az alkotás örömének, megtapasztalásának biztosítása.	A kreativitást fejlesztő feltételek biztosítása: - elfogadás, bizalom - külső értékeléstől mentes atmoszféra - beleélő megértés - motiváció - segítőkész társak - lehetőség az egyedüllétre - játékos, nem versenyszerű helyzet Általános elvek érvényesítése: - problémamegoldásban az értékelést elhalasztani - sok megoldást keresni - kombináció, keverés	**A kreativitás-fejlesztés gátjainak szűk térre korlátozása**: - sikerorientáltság - kortársakhoz való igazodás - kérdezés és a világ felfedezése - nemi szerepek hangsúlyozása - az eltérés azonosítása az abnormalitással - munka-játék kettősség - túlzott rend, szigor - szűk időkorlátok - nem szeretett munka erőltetése	***A kreatív gyermekek, tanulók aránya***
Motivált ember	Motivációs bázis (cselekvésre késztető motívumok) kialakítása; Öntevékenységi vágy fejlesztése. Belső motiváció Külső motiváció	**Belső indítékok fejlesztése**: érdeklődés, kíváncsiság, problémafeszültség, megismerési vágy felkeltése a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon; A „miért” kérdések jutalmazása a foglalkozásokon; **Autonom manipuláció:** a pedagógusok a diák munkáját segítik, könnyebbé teszik; Kritériumorientált értékelés, kritériumorientált fejlesztés. **Külső motiváció alkalmazása a foglalkozásokon a tevékenység serkentésére, valamint az értékelésben azoknál a tanulóknál, akiknél a belső motiváció gyenge (**jutalom, dicséret, versengési törekvés, önérvényesítési vágy, büntetéstől való félelem, mások elismerésének az igénye,) azonosulási igény.	Tanmenetekben megtervezett a motiváció (felvetendő probléma, érdekesség a kíváncsiság az érdeklődés felkeltésére, cél-módszer meghatározott stb;) motiváló módszerek: projekt módszer, SDT-digitális tananyagok használata, szemléletesség biztosítása, **Kontrolláló manipuláció**: a pedagógusok biztosítsák a diákok minél jobb teljesítményét;	motiválatlanok aránya; (%)

1.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk teljes körű egészségfejlesztésének célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanulónk részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő tevékenységekben. Célunk, hogy tanulóinkat képessé tegyük arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, szükség esetén javítsák.

Intézményünk mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra:

a.) az egészséges táplálkozásra,
b.) a mindennapos testmozgásra,
c.) a testi-lelki egészség fejlesztésére,
d.) viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére,
e.) a bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzésére,
f.) a baleset-megelőzésre és az elsősegélynyújtásra,
g.) a személyi higiénére.

1.3.1. Legfontosabb feladataink

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket, és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt – Öko-suli.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása /Gyümölcs-nap, Egészség nap, Iskolatej program, Gyümölcs program/.

A program megvalósulását intézményünk rendszeresen ellenőrzi az iskola védőnőjének bevonásával. Az osztályfőnökök osztályfőnöki órán kérdőív keretében győződnek meg annak megvalósulásáról. Nem megfelelő eredmények esetén az osztályfőnökök személyes megbeszélés keretében igyekeznek az általuk irányított tanulókban kialakítani az egészséges életmód iránti igényt.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos helyi és országos programokhoz csatlakozunk. Versenyeken, pályázatokon való részvételre ösztönözzük tanulóinkat. A benevező tanulók munkáját segítjük, nyomon követjük, értékeljük. Egészségnevelő, felvilágosító előadások, projekt napok és tematikus hetek keretében irányítjuk a tanulók figyelmét az egészséges életmódra. Egyre több pozitív hatás éri tanulóinkat, mely beépül a mindennapi életükbe.

Intézményünkben folyamatosan működtetünk egy ellenőrző rendszert, melynek keretében az egészséges és tiszta környezet iránti igény megvalósulását követjük. A szép tiszta osztályokat jutalmazzuk, a nem megfelelő eredményt elérő tanulócsoportok esetében az osztályfőnök feladata a hatékony nevelés megvalósítása osztályfőnöki órák keretében.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.

- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- A délutáni tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.
- A délutáni csoportfoglalkozások keretében a foglalkozást tartó pedagógus irányításával az egészséges életvitel folytatására ösztönző beszélgetéseket kezdeményezünk a tanulókkal.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása.
- Iskolánk a napközis tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- El kell érnünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.
- A tanulók egészséges táplálkozásával kapcsolatos kérdőívek kitöltésével mérjük az eredményeket e területen. Az osztályfőnökök a kiértékelt kérdőívek alapján végzik nevelő munkájukat.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)
- Az iskolaorvossal, a helyi fogorvosokkal és a védőnőkkel együttműködve rendszeresen elvégeztetjük a gyerekek egészségügyi szűrését, tisztasági vizsgálatát és az osztályfőnökök segítségével felhívjuk a szülők figyelmét a szakorvosi ellátás fontosságára és az egészséges életmód folytatására.

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Lehetőségek biztosítása a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.
- Iskolánk a szabadidő hasznos eltöltéséhez számos programot, szakkört kínál.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége.
- Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek, az emberi életben betöltött szerepét.
- Az egészségnevelés sikerességének legfőbb biztosítéka a pedagógusok példaadása, elkötelezettsége. Az iskola egészségnevelési programjának megvalósításához elengedhetetlen minden dolgozónk részvétele.

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Általános iskolás kortól kezdve lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók az elsősegély nyújtás alapismereteivel megismerkedhessenek.

Az oktatási intézmény maga is lehet baleset forrása, hiszen a mozgásos órák, foglalkozások (testnevelés, DSE, stb.), a szünetekben történő önfeledt játék, a legprecízebb tanári felügyelet mellett is tartogathatnak, eredményezhetnek kisebb-nagyobb baleseteket. A tanulóknak meg kell tanulniuk, el kell sajátítaniuk azokat az ismereteket, amelyekkel gyors segítséget nyújthatnak társaiknak (a baleset során keletkezett helyzet felismerése, stb.) addig, míg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

Az általános iskolában kezdődő ismeretelsajátítás segítséget nyújthat abban, hogy a későbbiekben tanulóink stabil ismeretekkel bármilyen baleseti szituációban hatékonyan tudjanak segítségére lenni a balesetet szenvedett társának.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az iskolai elsősegélynyújtásnak azt kell biztosítania, hogy a bajba jutott tanuló orvosi ellátást kapjon, és addig is, amíg az orvosi segítség megérkezik, megakadályozza a bajba jutott állapotának romlását.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a.) Osztályfőnöki óra:

Elsősegély-nyújtási ismeretek minden tanév első óráján a balesetvédelmi oktatás keretében.

b.) Biológia-egészségtan óra:

7-8. évfolyam

Az ember megismerése és egészsége

- Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltás.
- Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek.
- Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek

c.) Fizika óra:

7-8. évfolyam

Az ember megismerése és egészsége

- Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

d.) Kémia óra:

7-8. évfolyam

Az ember megismerése és egészsége

- Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

e.) Testnevelés óra:

Elsősegély-nyújtási ismeretek minden tanév első óráján a balesetvédelmi oktatás keretében.

f.) *Környezetismeret óra:*

1-4. évfolyam

Közlekedési ismeretek.

Balesetek megelőzése.

Az ételmérgezés tüneteinek felismerése, veszélyeinek megértése.

Miért betegedhetünk meg?

A betegség megelőzésének fontossága.

Kit hívjunk, ha baj van?

Az egészségünket károsító és védő szokások.

g.) *Életvitel és gyakorlat óra*
1-4. évfolyam
Otthoni balesetek megelőzése.
Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtó eszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek.
A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük.
A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása.
Helyes magatartás a baleseti helyszínen.

h.) *Technika, életvitel és gyakorlat óra*
5-8. évfolyam
Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszközök felismerése.
Tűzveszélyes tevékenységek, helyzetek felismerése, tűzvédelmi szabályok ismerete.
Veszélyes anyagok a háztartásban.
A veszéllyel járó helyzetek és veszélyek felismerése. Teendők, károsodás, elhárítása érdekében, illetve károsodás esetén.
Segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése.
Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.

i.) *Természetismeret óra*
5. évfolyam
Az elsősegélynyújtás alapismeretei

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai munkánk eredményességének mérése a következő módokon történik:
- osztályfőnöki órán kérdőív keretében
- tisztasági verseny eredménye
- egészségfejlesztéssel kapcsolatos versenyeken, pályázatokon részt vett tanulók száma
- egészségnevelő, felvilágosító előadásokon, projekt napokon, tematikus heteken részt vett tanulók száma
- tanórákon érdemjegy (*Biológia-egészségtan, fizika, kémia, testnevelés, környezetismeret, technika, életvitel és gyakorlat, természetismeret tantárgyak egészségfejlesztéssel kapcsolatos témakörei)*

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának megvalósítása:
Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításához az intézmény szakemberek segítségét is igénybe veszi. A feladat megvalósításába bevonja az iskolaorvost és az iskola védőnőit. Az ismeretek elsajátítása már alsóban a tanulók életkorához igazodva elkezdődnek, felsőben tanórai keretben, vagy egyéb foglalkozások során történhet.

Cím	Téma
Az elsősegélynyújtás alapjai	Az elsősegélynyújtás fogalma Az elsősegélynyújtás jogi háttere Helyszínbiztosítás
Általános betegvizsgálat	Általános betegvizsgálat A keringés és a légzés vizsgálata Diagnózis felállítása Ellátás pszichológia
Vérzések és ellátásuk	A keringési rendszer felépítése Vérzések típusai Sokk, Kötözések
Végtagsérülések	Csont- és izomrendszer felépítése Végtagsérülések Rögzítési módok
Fej- és gerincsérülések	Koponyatörések és sérülések Gerincsérülés Mellkas-sérülés
Kötözések és rögzítések gyakorlata	Fedőkötés Nyomókötés Sapka-, parittyakötés Rögzítés háromszögletű kendővel Gerinchordágy, Kramer-sín, Stif-neck gallér használata
Légút-biztosítás	A légző szervrendszer felépítése Légút biztosítási lehetőségek Légúti idegentest eltávolítása
Mérgezések	Ételmérgezések Gázmérgezések Gyógyszer-, alkohol- és egyéb vegyszerek okozta mérgezések
Égési sérülések	A kültakaró felépítése Égési sérülések típusai Égési sérülések ellátása Általános tűzvédelmi ismeretek Füstmérgezés
Komplex újraélesztés gyakorlata	Komplex újraélesztés
Cukorbetegség, allergia	Cukorbetegek ellátása Allergia biológiai alapjai Allergiás tünetek kezelése
Idegrendszeri kórfolyamatok	Epilepszia Stroke Hisztéria
Hő ártalmak	Hideg okozta sérülések Hőkimerülés, Hőguta
Áramütések	Áramütés Villámlás
Tömegbalesetek	Mentésszervezés tömegbalesetek esetén Sérülések rangsorolása
Tömegbalesetek	Sérülések ellátása Baleseti helyszín felszámolása
Gyermekbalesetek	Tipikus gyermekbalesetek Különbségek a gyermek és a felnőtt ellátásban
Hazai mentőszervezetek	Hazánk mentéstörténete Hazai mentőszervezetek Az OMSZ szervezeti felépítése

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

CÉL	Feladatok	Tevékenység	Eljárások, eszközök, színterek	Indikátor
Jól működő közösségek **Az intézmény kedveltsége, a formális közösségek kedveltsége nő.**	A közösségben vagy közösségi tevékenységgel történő nevelés. A tevékenységek során az együttműködési készség és az osztálytársak mi-tudatának erősítése.	Az egyes közösségekben olyan társas tevékenységek tervezése és végzése, melyek lényege, hogy a tanulók együtt oldanak meg egy feladatot. A közös sikerek, esetleges kudarcok átélése, tevékenységek végzése, összetartozás érzésének átélése érdekében. Pl.: versenyek (szaktárgyi, sport, művészeti) Tanulmányi kirándulás, erdei iskola.	A formális közösségek éves terveikben rögzítik a társas tevékenységeket, év végén értékelik**.** Formális közösségek: osztályközösségek, szakköri közösségek, napközi otthonos csoportok. A közösségek minősítése évenként, jól működő közösségek jutalmazása. Rákóczi kupa odaítélése.	Jól működő közösségek aránya (Jól működő közösségek ismérvei: Jó közösségi tevékenység, együtt-működés a tagok között, mi tudat fejlettsége, kötelességek teljesíté-se, házirend betartása, erőszak-mentes magatartás, Közösségi szerepek szerepelvárásainak teljesülése, iskolatársakkal tole-ráns, empátiás, együttműködő, elfogadó és segítő magatartás.)
	Jogok gyakorlásának és kötelességek teljesítésének elősegítése	A gyermekek, tanulók intézményi életét szabályozó házirend tanulók bevonásával történő megalkotása. A házirend szerinti joggyakorlás és kötelességteljesítés megvalósulásának biztosítása szükség esetén szankciók következetes alkalmazásával. A házirend teljesülésének DÖK és az intézmény vezetősége általi értékelése.	A tanulóközösségek javaslatait a DÖK segítő tanár és az osztályfőnökök közreműködésével gyűjtik össze, melyeket az osztályközösségekben, majd intézményi fórumon vitatják meg, ezt követően a nevelőtestületnek javaslatként benyújtják. A házirend vétkes és súlyos megsértése fegyelmi eljárást von maga után. Az évenkénti diákparlament	
	A másság elfogadására (toleranciára) nevelés	Az emberek közötti különbözőségek tudatosítása, a HHH-s tanulók fejlesztése, a különbözőségből fakadó sajátos előnyök beláttatása, a másság elfogadásának megalapozása. Saját „másságunk" vállalása; ráébreszteni a tanulókat arra, hogy mindenkiben élnek sztereotípiák, felismertetni ezek kialakulásának néhány konkrét okát. A kiközösítés és a diszkrimináció, mint a másság elutasítása következményeinek tudatosítása, káros hatása érzékeltetése, megtapasztaltatása. Más kultúrák elfogadása (többségi, kisebbségi). Vallási tolerancia	Osztályfőnöki tanmenetekbe beépített foglalkozások Helyzetleírások elemzése, az előítéletből fakadó problémák és konfliktusok felidézése, elemzése, az előítéletes viselkedésnek és hatásának élményszerű megtapasztalása, megtapasztaltatni a stigmatizáltsággal járó kellemetlen, rossz, érzéseket. Multikulturális tartalmak oktatása, kidolgozott program alapján.	
	Együttműködési képesség fejlesztése	Az együttműködést meghatározó szabályok, normák tudatosítása; kölcsönös függőséget kívánó feladatok gyakoroltatásával a proszociális együttműködési képesség fejlesztése.	Kooperatív tanulási tevékenységek szervezése az iskolai élet minél több területén.	
	A kommunikációs kultúra fejlesztése, melynek eredmé-nyeként a tanulók képesek lesznek: véleményük kialakí-tására, érveik kifejtésére, álláspontjuk megvédésére.	A kommunikáció során az alkalmazottak példát adnak, a gyermekektől, tanulóktól megkövetelik az alábbiakat: Én közlések, konkrét állítások általánosítások helyett. Kultúrált véleményformálás és kifejezés. Állítások érvekkel történő alátámasztása. Objektivitás.	Tudatosítás az osztályfőnöki órákon. Alkalmazás a tanuló-tanuló és a tanuló-alkalmazott kommunikációjában. Helyes kommunikáció azonnali megerősítése, a helytelen javíttatása.	

	Erőszakmentes magatartásra nevelés	Konfliktusok megelőzése, kezelése.	Pedagógusi minta. Rivalizálás, másság elutasítása, agresszió kezelése a közösségben. Konfliktuskezelés tanítása. Ügyeletesi tevékenység.	
	Empátia, a beleérző képesség fejlesztése.	Drámapedagógiai eszközök alkalmazása: szerepcserés dramatizálás. Az intézményben történtek esetelemzése a tanulókkal a beleérző képesség fejlesztése céljából.	Kiemelten a magyar, történelem órákon, de más tantárgyak tananyagában rejlő lehetőségek kiaknázása. Osztályfőnöki órákon	
	Elfogadó, segítőkész magatartás kialakítása az elesett, segítségre szoruló emberek iránt.	Intézményi illemkódex kidolgozása, alkalmazása és teljesülésének értékelése a kisebb/fiatalabb, a gyengébb, az idősebb, a fogyatékos, a beteg, a rászoruló segítésének érvényre juttatására.	Félévenkénti osztályfőnöki osztályértékelés.	
	Közösségi szerepek szerepelvárásainak tudatosítása, szerepekkel történő azonosulás elősegítése annak érdekében, hogy a tanulók találják meg saját képességüknek, egyéniségüknek megfelelő szerepüket, helyüket a kisebb-nagyobb közösségekben.	Az osztályfőnökök, formális közösségek vezetői mindenekelőtt a meglévő csoportosulások együttműködésére kell jótékonyan hatnia, illetve a peremhez közelebbi láncok, párok és a peremen álló magányosak beilleszkedését elősegítenie.	A formális csoport vezetője mindenkit megpróbál bevonni a közösségi tevékenységekbe és élményekbe, Olyan feladatok, funkciók magányos diákra bízása, amelyekben megmutathatja értékes tulajdonságait, tehet valamit a többiekért. A szülő és a pedagógusok bevonása a peremhelyzet felszámolásába. Pozitív fejlesztő hatások tervezése, megvalósítása.	
	A közösségi érzés és tudat fejlesztése, együttes élmény biztosítása	Rítusok, szertartások rendszerének kialakítása. A társas élmény biztosítása az együttlét örömén, tárgyán alapuló programok szervezésével. Hagyományőrző tevékenységek.	**Intézményi**, (1956. okt. 23., 1848. márc. 15., 1849. okt. 6., karácsony, gyermeknap, Nemzeti Összetartozás Napja (Témahét), a Magyar Nyelv napja, ballagás, iskolai évkönyv készítése, felnőtt és gyermek Rákóczi-díj odaítélése, testvérvárosi kapcsolatok ápolása, Együtt szaval a Nemzet). **DÖK** (iskolagyűlés, Rákóczi-hét, gyermeknap, iskola diszkó, Kiscsillag születik) **Osztályközösségi** (szüret, betlehemezés, időjósló népszokások, farsang, húsvét, anyák napja, múzeumok, skanzenek rendszeres látogatása, év végi főzés, klubdélután, színházlátogatás, korcsolyázás, mikulásdélután, bábjátékok) **Városi rendezvények**: (május 1., augusztus 20.)	

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladata az iskolai tantárgyak szakszerű és hatékony oktatása a tantárgyfelosztásban meghatározott rendben. Az iskolai pedagógiai program alapértékeinek képviselete a szakmai munkában.

1.5.1. A pedagógus alapvető felelősségei és feladatai:

A pedagógus felelősséggel és önállóan: a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzi munkáját.

Nevelő-oktató munkáját a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi. Megismeri a szaktárgyában rendelkezésre álló programokat és tankönyveket, s ezek közül az iskola pedagógiai koncepciója alapján, a tanulók adottságaihoz igazítva választja ki a legmegfelelőbbet.

- Év elején a követelményeket és az előző évi mérések eredményét figyelembe vevő, a képességek fejlesztését célzó időtervet/tanmenetet készít.
- Tanítási óráira és a tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, azokat szakszerűen és pontosan megtartja.
- Óráin gondot fordít a tanulók differenciált foglalkoztatására, egyéni fejlesztésüket optimális szintű, személyre szabott feladatokkal szolgálja.
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményeit, eközben gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérők és témazáró feladatlapokat legkésőbb 2 héten belül kijavítja. A dolgozatírás időpontját a tanulókkal előre közli, ennek segítségével tanártársaival együtt biztosítja, hogy ugyanabban az osztályban egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írjanak.
- A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja.
- A kötelező írásbeli házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és velük együtt értékeli.
- Az iskolavezetés jóváhagyásával a hátrányos helyzetű, lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet.
- A szaktárgyában kimagasló teljesítményt és kreativitást mutató tanulókat az iskola lehetőségeinek kihasználásával hozzásegíti tehetségük kibontakoztatásához (helyi szakkör, tanulmányi versenyre való felkészítés, tehetséggondozó szakkör).
- Óráin optimálisan felhasználja az iskolában rendelkezésre álló szemléltető eszközöket. Gondoskodik a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről és öntevékenyen részt vállal a szemléltető eszköz-állomány fejlesztésében.
- Az iskola pedagógiai programjában meghatározott – szaktárgyával kapcsolatos – szabadidős programok, versenyek megszervezésében aktív szerepet vállal.
- Előzetes megállapodás szerint a kötelező óraszámba beszámíthatók a következő feladatok: (pl. szakköri foglalkozások, énekkar, tehetséggondozás, felzárkóztató foglalkozás, tanulószobai foglalkozás).
- Az iskolavezetés megbízása alapján elláthat különböző pótlékokkal díjazott feladatokat (osztályfőnök, szakmai munkaközösség vezetője) és felelősi tevékenységeket (pl. gyermekvédelmi felelős, tankönyvfelelős, stb.).
- Az éves munkatervben rögzített időpontban óraközi ügyeletet vállal, beosztható a menzai érkeztetés felügyeletére, szükség szerint – az iskolavezetés utasítására – helyettesítést végez.
- Elvégzi a pedagógus beosztásával kapcsolatos adminisztrációs munkát: pontosan vezeti az osztálynaplót, a tanulók érdemjegyeit beírja, megírja a javító- és az osztályozó vizsga jegyzőkönyveit.
- A pedagógus részt vesz az iskola szülői értekezletein, a fogadóórákon. A szülőkkel való találkozási alkalmakkor tájékoztat a tantárgyi követelményekről, a tanulók előmeneteléről, megbeszéli velük a gyerekek fejlődésében felmerülő problémákat.
- A szaktanár, mint a nevelőtestület tagja köteles részt venni a testületi értekezleteken, megbeszélésének, joga van véleményével a közös döntésekhez hozzájárulni.

- Jelen kell lennie minden iskolai szintű rendezvényben, ünnepségen.
- A szaktanár kötelessége szakmai és pedagógia tudásának állandó gyarapítása, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerése és a szakmódszertani fejlesztések körében való tájékozódás.
- Megbízás alapján részt vesz a tanulók tanszerellátásában (tankönyvosztás), meghatározza és közli a szülőkkel a szaktárgyában használatos írószer és egyéb taneszköz-szükségletet, tapasztalatai alapján javaslatot tesz a rászoruló tanulók tanszer-segélyben való részesítésére.
- Munkájának megkezdése előtt 15 perccel köteles megjelenni az iskolában, illetőleg a foglalkozás helyén. Akadályoztatása esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti feletteseit és a tanítási anyag, valamint a taneszközök átadásával hozzájárul a helyettesítés szakszerűségéhez.
- Aktívan részt vesz szakmai munkaközössége foglalkozásain, ahol megosztja kollégáival önképzésben szerzett ismereteit, egyezteti velük a szaktárgyi értékelés helyi elveit. Részt veszt a helyi tantervek kidolgozásában, a munkaközösség-vezető felkérésére továbbképzési célú előadást tart.
- Szaktárgya tanításával egy időben minden pedagógus kötelessége a tanulók személyiségének a nevelőtestülettel közösen kialakított pedagógiai koncepció mentén való fejlesztése, a pedagógiai programban rögzített iskolai értékrend következetes képviselete. Figyelemmel kíséri a tanulók egyéni fejlődését, ennek előmozdítása érdekében együttműködik az osztályfőnökökkel és a vele egy osztályban tanító kollégákkal.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1.5.2. Az osztályfőnök hatásköre

Egy osztályt és annak tanulóit érő iskolai fejlesztő hatások koordinálása, a nevelési tényezők összefogása a tanulók személyiségének az iskolai értékrend szerint való fejlesztése érdekében. Az osztály közösségi életének szervezése.

Legfontosabb felelősségek és feladatok:

- Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg egy évre. Munkáját a NAT, az iskola Pedagógiai Programja és az éves Munkaterv alapján végzi. Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott tanulócsoportnak. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, önállóságuk, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a nevelési terv és az osztályfőnöki órák tématerve.
  Személyiség- és közösségfejlesztő munkája, az iskola pedagógiai programjában preferált alapértékek osztályban való elfogadtatása érdekében:
- Törekszik tanulói személyiségének, család és szociális körülményeinek alapos megismerésére, a szülők iskolával szembeni elvárásainak, a gyerekekkel kapcsolatos ambícióinak megismerésére.
- Együttműködik az osztályában tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, a tanítási órán kívüli foglalkozásait, tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Szükség esetén – az igazgató hozzájárulásával – az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.
- Vezeti osztálya osztályozó értekezleteit. Az osztályban tanító pedagógusokkal megvitatja a tanulók magatartás és szorgalom jegyeit.
- Gondot fordít arra, hogy osztálya tanulói érjék el a képességüknek megfelelő szintet a tanulásban. Havonta az osztállyal együtt értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét, magatartását és szorgalmát.
- Segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátíttatására.

- Tiszteletben tartja a gyerekek emberi méltóságát, gondoskodik arról, hogy az osztály közösségi tevékenysége során alkalmat teremtsen minden tanulónak a demokratikus közéleti szereplésre való felkészülésre.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Ezeket használja fel az osztályban adódó szervezési és pedagógiai problémák megoldására. Az osztályfőnöki órák témáit a munkaközösség által meghatározott formában, tanmenetben rögzíti.
  Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait oly módon, hogy így megismertesse tanítványaival a kulturált szórakozás és művelődés változatos formáit, kifejlessze bennük a szabadidő tartalmas kialakításának igényét.
- Segíti az iskolai diákönkormányzat munkáját, felkelti a tanulókban az iskolai közéleti tevékenység iránti érdeklődést, az osztály életének demokratikus szervezésével kifejleszti bennük az ehhez szükséges képességeket
- A gyerekek életkorának megfelelően szakmai ismertetésekkel, önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a pályaválasztásra.
- Felelős megbízásával és munkájának ellenőrzésével biztosítja az osztályterem rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Törekszik a család és az iskola nevelő munkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Évente legalább 3 alkalommal szülői értekezletet, hetente fogadóórát tart.
- Megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Gondoskodik osztályában a szülői munkaközösség megalakulásáról, képviselik az osztály érdekeit a nevelőtestület előtt. Kapcsolatot tart a szülői szervezet képviselőivel.
- Szükség szerint végez családlátogatásokat – szülők előzetes értesítésével és beleegyezésével.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, alkalmazza az iskolai szabályzatokban rögzített dicséret és elmarasztalás formáit.
- Elvégzi az osztályfőnök adminisztrációs teendőit, felel a Mozanapló rendszerben lévő elektronikus osztálynapló szabályszerű, naprakész vezetéséért, a törzslapok pontos felfektetéséért.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítés nyújtásáról.
- A gyerekekkel minden érdemjegyet beírat a tájékoztató füzetbe rendszeresen ellenőrzi, hogy aláíratták-e a tájékoztató füzetbe került jegyeket és bejegyzéseket.
- Regisztráltatja és összesíti a tanulók hiányzásait, adatokat szolgáltat osztályáról az iskolai statisztika elkészítéséhez.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztratív teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja, vezeti az intézmény továbbtanulással összefüggő nyilvántartásait (írásbelik felvételik eredménye, középiskolákba felvételt nyert tanulók listája).
- Aktívan részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, a szakirodalom tanulmányozását, bemutató foglalkozást, különböző témájú felmérések kidolgozását és elemzését vállalja.

1.5.3. Az alapfokú művészeti iskola osztályfőnök hatásköre

Egy csoportot és annak tanulóit érő fejlesztő hatások koordinálása, a nevelési tényezők összefogása a tanulók személyiségének az iskolai értékrend szerint való fejlesztése érdekében. Az osztály közösségi életének szervezése.

Legfontosabb felelősségek és feladatok:

- A művészeti osztályfőnöki feladatokat ellátó pedagógust az alapfokú művészeti iskola Helyi Tanterve az iskola Pedagógiai Programja és az éves Munkaterv alapján végzi. Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott tanulócsoportnak. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, önállóságuk, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a tanmenet, órater**v**.
  Személyiség- és közösségfejlesztő munkája, az iskola pedagógiai programjában preferált alapértékek elfogadtatása érdekében:

- Törekszik tanulói személyiségének, család és szociális körülményeinek alapos megismerésére, a szülők iskolával szembeni elvárásainak, a gyerekekkel kapcsolatos ambícióinak megismerésére.
- Feltérképezi a csoportján belül uralkodó értékrendet.
- Együttműködik az alapfokú művészeti iskola és az általános iskola pedagógusaival, szaktanáraival, napközis nevelőivel.
- Tapasztalatait, észrevételeit, a csoportjában lévő esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Gondot fordít arra, hogy csoportja tanulói érjék el a képességüknek megfelelő szintet a tanulásban. Havonta a tanulókkal együtt értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét és szorgalmát.
- Segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátíttatására.
- Tiszteletben tartja a gyerekek emberi méltóságát, gondoskodik arról, hogy a csoport közösségi tevékenysége során alkalmat teremtsen minden tanulónak a demokratikus közéleti szereplésre való felkészülésre.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben tartott óráit felhasználja a csoportban adódó szervezési és pedagógiai problémák megoldására.
- Felkészíti csoportját a művészeti iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, tanszaki bemutatóira.
- Megismerteti tanítványaival a kulturált szórakozás és művelődés változatos formáit, kifejleszti bennük a szabadidő tartalmas kialakításának igényét.
- Segíti az iskolai diákönkormányzat munkáját, felkelti a tanulókban az iskolai közéleti tevékenység iránti érdeklődést, a csoport életének demokratikus szervezésével kifejleszti bennük az ehhez szükséges képességeket
- A gyerekek életkorának megfelelően szakmai ismertetésekkel, önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a pályaválasztásra.
- Felelős megbízásával és munkájának ellenőrzésével biztosítja a csoport rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Törekszik a család és az iskola nevelő munkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Megbeszéli a szülőkkel a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit a csoport, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Kapcsolatot tart a szülői szervezet képviselőivel.
- Szükség szerint végez családlátogatásokat – szülők előzetes értesítésével és beleegyezésével.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek tanulmányi előmeneteléről, alkalmazza az iskolai szabályzatokban rögzített dicséret és elmarasztalás formáit.
- Elvégzi az osztályfőnök adminisztrációs teendőit, felel az osztálynapló szabályszerű, naprakész vezetéséért, a törzslapok pontos felfektetéséért.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítés nyújtásáról.
- A gyerekekkel minden érdemjegyet beírat az üzenőbe rendszeresen ellenőrzi, hogy aláíratták-e az üzenőbe került jegyeket és bejegyzéseket.
- Regisztráltatja és összesíti a tanulók hiányzásait, adatokat szolgáltat osztályáról az iskolai statisztika elkészítéséhez.
- Aktívan részt vesz a művészeti munkaközösség munkájában, a szakirodalom tanulmányozását, bemutató foglalkozást, különböző témájú felmérések kidolgozását és elemzését vállalja.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

„Isten minden kis tücskének akad hely a kórusban.
Némelyik hangja mély, a másiké magas.
Megint másik hangosan ciripel a telefondróton,
és aki csak tapsolni tud, olyan is akad.”
/Margaret Martle/

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 4. § 12. pontja: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:
a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

1.6.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló , aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi , értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.
A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az **32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról** ide vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Az integrált képzésben résztvevő tanulók az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak. Egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Célok és feladatok
A sajátos nevelési igény kifejezi:

a. a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b. az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

- A sajátos nevelési igényű tanuló fejlődési zavarából fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása

- a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatását,
- a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátást,

Integrált nevelés, oktatás
Iskolánk oktató-nevelő munkájának legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI-s tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.
A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Sikerkritériumok:

- a tanulók beilleszkedése,
- önmagához mért fejlődése,
- a többi tanulóval való együtt haladása.

Ezeknek az eléréséhez szükséges:

- a pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- a pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai – egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

Iskolánk kompetencia alapú oktatást folytat, ami minden tanuló számára biztosítja a tanulási képességek és kulcskompetenciák fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor

- együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a szakértői véleményben meghatározott, a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. Azonban indokolt lehet az első évfolyamon az évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamra történő széthúzása.
Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és feladattudat kialakításának az időszaka a megfelelő gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

SNI-s tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása:

1. Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk.
2. Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, ami problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.
3. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, *egyéni fejlesztési tervet kell készíteni*. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
4. A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, *nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.*
5. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára:
   - speciális tanterv, tankönyvek,
   - tanulási segédletek,
   - speciális gyógyászati,
   - valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékosság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

A nevelésükhöz szükséges feltételek – a köznevelésről szóló törvény szerint:

a) a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár foglalkoztatása,
b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.
d) Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés, oktatás és terápia, amely hatására a mentális képességek területén is számottevő lehet a pozitív eredmény.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók pedagógiai és egészségügyi célú habilitációja, és rehabilitációja

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő tevékenységek.

A gyógypedagógus, esetenként más szakember véleményének figyelembevételével - készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy

- a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához,
- a funkcionális képességek csökkenéséből,

- a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez,
- a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme:
a fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg,

- a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás,
- a pszichés funkciók, mint az érzékelés, észlelés, figyelem, koncentráció, gondolkodás fejlesztése,
- reális énkép megalapozása, az önismeret fejlesztése.
- a közösségi tudat fejlesztése, az érzelmi élet gazdagítása élményadással.
- a kommunikáció fejlesztése
- a személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának fejlesztése
- a szociokulturális hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
- a szakasz végére a írás, olvasás, matematikai alapműveletek eszközszintű elsajátíttatása.
- az önálló tanulásra való felkészítés.
- szocializációja, eredményes társadalmi integrációja,

A beszédfogyatékos tanulók

Beszédfogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában.

Beszédfogyatékos tanulók fejlesztése

A fejlesztésben meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinesztéziás, a hallási, látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek.
Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.
A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembevétele szükséges.
A beszédfogyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történik.
A fejlesztést a szülők támogató együttműködése kell hogy segítse.
A terápiában – minél gyorsabban automatizált, jó beszédszint elérése érdekében – a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

Beszédfogyatékos tanulók rehabilitációja

Valamennyi beszédfogyatékos tanulónál alkalmazható a:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia (beszéd technikai és tartami fejlesztése)
- bábterápia (személyiség és önértékelés fejlesztése, konfliktuskezelés kommunikációs zavar esetén)
- kommunikációs tréning (beszéddel és kommunikációval kapcsolatos tudatosság kialakítása)
- drámaterápia (olyan gyerekek számára, akiknél a beszéd- és nyelvi problémák hátterében vagy következtében pszichés problémák állnak)
- gyógytorna lehetősége.

A beszédfogyatékosság eltérő kórformái szerint a rehabilitációs feladatok eltérőek.

Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése
A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás terültén a kognitív, emocionális-szociális képességek fejlődése, a kialakult képességzavarok előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott, pszichológiai, pedagógiai, gyógypedagógiai megsegítést igényelnek.
Tanulási és viselkedési problémájuk **specifikus tanulási zavar**. Tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.
Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy:

- ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására,
- fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, a kivárás okozta feszültséget,
- aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődés zavar miatt a nevelési, tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése
A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni szükségleteik figyelembevételével történik.
Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, ellenőrizni szükséges a további célkitűzése megtervezését megelőzően.
Az iskolai nevelés, oktatás és fejlesztés során kiemelt feladat:

a. a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás elősegítése,
b. egészséges pozitív énkép, önértékelés kialakítása,
c. a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő-képesség növelése,
d. a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
e. a társadalmi együttélés szabályainak követésére ösztönzés és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén
A pszichés fejlődési zavar körébe tartózó jelenségek, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő.
A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban a tanulás során feltűnő nehézségek jelentkeznek. Általános értelmi képességeik és a tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség van. Ennek hátterében a megismeri képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együtt járás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia – az olvasási képesség zavara
A specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amelynek során az olvasásban, írásban elért eredmény lényegesen elmarad a gyermek adottságai, illetve a tanításra és gyakorlásra fordított idő által elvárható szinttől.
Terápiája:
A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségének kialakítása, amely elősegíti az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.
A szakszerűen végzett diszlexia-prevenciós, illetve -reedukációs terápiával a tünetek jelentősen enyhíthetők, bár a súlyos diszlexia végigkíséri az egyén egész életét.

Diszgráfia az írás grafomotoros jellemzőinek zavara
Jellemzője a rendezetlen, görcsös, hibás, nehezen olvasható írás, a szabálytalan betűalakítás. Értelmezése nem egységes; megkülönböztetnek önállóan vagy diszlexia mellett jelentkező diszgráfiát. Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Terápiája:
Képességfejlesztéssel jól befolyásolható:

- mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- testséma biztonságának kialakítása
- vizuomotoros koordináció
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezése,
- ritmus, a nyomáserősség és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtésének elősegítése,

Diszortográfia, a helyesírási képesség zavara
Nagy gyakorisággal társul diszlexiával, de az együtt járástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavarnak. Jellemzője a centrális auditív feldolgozás zavara.
Terápiája, a fejlesztés feladatai:

- a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségének kialakítása,
- az anyanyelvi kompetencia kialakítása,
- az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazása,
- fonológiai tudatosság és beszédészlelési képességfejlesztés,
- rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- spontán és a tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszkalkulia a számolási képesség specifikus zavara
Specifikus számolási zavar; a tanulási nehézségeket nem indokolja sem az értelmi fejlődés zavara, sem oktatási vagy egyéb környezeti probléma.
A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.
Terápiája, a fejlesztés feladatai:
Általános képességfejlesztés, a matematikai ismeretek elsajátítását segítő egyéni fejlesztőprogramok, fokozott szemléltetés (pl. Montessori-eszközök, színes rudak, ujjak használatának bevonása).

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- testséma kialakítás,
- a matematikai nyelv tudatosítása,
- szám-és műveletfogalom kialakítása,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése,
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, képi, vizuális megerősítés,
- segítő, kompenzáló eszközök használata,
- egyéni sajátossághoz igazodó gyakorlás.

A motoros funkció specifikus fejlődési rendellenességei
Legfontosabb tünet a motoros koordináció fejlődésének súlyos károsodása, fennállása nem magyarázható általános intellektuális retardációval vagy szerzett neurológiai zavarral.

A diagnózis megállapítása komplex kivizsgálást igényel
Terápiája:
Célzott terápiák, egyéni fejlesztő programok, a szenzoros integráció fejlesztése.

Hiperaktivitás és figyelemzavar.
Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei a csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság.
Terápiája, fejlesztése: figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- viselkedésmódosító technikák,
- mozgásterápia,
- motiválás, sikerélmény biztosítása
- esetleges gyógyszeres kezelés.

Magatartási zavarok- a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedészavar
Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.
Sokkal súlyosabb mértékben tapasztalható, mint egy hagyományos gyerekcsíny vagy serdülőkori lázadás. A viselkedés tartós zavarára utal.
Terápiája, a fejlesztés feladatai:
Kezeléséhez többnyire komplex beavatkozás szükséges (pszichiátriai mellett jogi, szociális, gyermekvédelmi, intézményi/iskolai és családi). Lényege a biztonságos, megfelelő határokat szabó környezet kialakítása és tartós fenntartása.

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban,
- figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, az iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- együttműködés családokkal, szakemberrel,
- pszichoterápia,
- sikerélmény biztosítás.

Mutizmus, a viselkedés és az érzelmi-hangulati élet zavarai
Az alkalmazkodó viselkedés jellemzően gyermek- és serdülőkorban kezdődő zavara - elektív mutizmus.
Tartós viselkedésváltozás:

- a beszédszervek épek, de súlyos viselkedéses gátlás alakul ki, emiatt a gyermek – bár már kialakult a beszéde – nem beszél, csak kiválasztott személyekkel, helyzetben, időpontban.

Terápiája, fejlesztése:
Általában logopédiai, emellett pszichológiai megsegítés is szükséges.

Egészségügyi és pedagógiai rehabilitáció
Elsősorban a fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, a szakértői véleményben leírtaknak alkalmazását, annak kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

- Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat;
- indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgy-részekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.
- Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.
- Fontos a folyamatos szakorvosi ellátás, annak ellenőrzése, útmutatások figyelembe vétele, a tanultak elmélyítése.

Az SNI tanulók tantárgyi teljesítményének értékelése
Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztetése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása.
Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknázta ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

1.6.2. A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési (BTM) nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az Nkt. 4. § (2) ***beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló***: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal,
- tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való,
- továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de **nem minősül sajátos nevelési igényűnek**.

Az iskolában egyre több a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló. A probléma nem megkerülhető és nem intézhető el méltatlankodással, a magatartás és tanulás puszta szankcionálásával.
A pedagógia és az orvostudomány, a szülészet, a gyermekpszichiátria sok olyan tényezőt tárt fel, amelyek a „problémás gyerekek" helyzetét magyarázzák (pl. a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, oxigénhiányos állapot, az anya depressziós magatartása, elhanyagoltság, kevés idő eltöltése a családi környezetben, stb.).
Sokszor a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan keletkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Gyakran tapasztalni, hogy a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerik fel időben. Sorozatos kudarcok érik az iskolában s emiatt gyakran otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet.
Kiemelkedően fontos a szerepe a korai felismerésnek és segítségnyújtásnak, hogy ez az előbb felvázolt rossz kör, ez az önbeteljesítő jóslat ne lépjen működésbe. Iskolánk pedagógusai ezért a magatartászavaros gyermek korai felfedezését és szakemberhez irányítását is fontos feladatuknak tartják.
A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Szakértői Bizottság szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus - gyermekenként, tanulónként. A fejlesztést a Nkt. 27.§ (5) bekezdésben meghatározott időkeretben végzi.

A probléma kezelésének folyamata
A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hyperativitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. Az óvodapedagógus, az Szakértői Bizottság segítő véleményének, tanácsának kikérése kötelező. Sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében.
A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor ismerkedjen meg a szülőkkel, gyermekkel. Segítőkész magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.

Az iskolai beiratkozásnál - ha előre tudjuk a problémát, az osztálylétszámok kialakításánál figyelünk arra, hogy az ilyen gyerekek létszámának aránya egy-egy osztályban ugyanannyi legyen, gyermekek és a hatékonyabb pedagógia tevékenység érdekében.
A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.

Iskolánkban a törvény által előírt módon megoldott az SNI-s és a BTM-es tanulók ellátása.
Csakis normál osztályban integráltan tudjuk e tanulók oktatását, nevelését végezni. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges.
Az idegen nyelv oktatása az SNIa-s (F 70) tanulóknak csak a 7. évfolyamban lép be. Így a többségi tanulók idegen nyelv óráiról kiemeljük ezeket a gyerekeket, és a helyi tantervnek megfelelően biztosítjuk számukra a magasabb **óraszámot magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából.** 6. évfolyamon az enyhe értelmi fogyatékos tanulókra vonatkozó kerettantervben előírt földrajz tantárgy oktatása a többségi tanulók természettudományi gyakorlatok óráiról történő kiemeléssel valósul meg.

A pedagógussal szembeni elvárások:
- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részérő a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:
- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

Amennyiben SNI – s, ill. a BTM-es problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést megtegye:
- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, gyermekvédelmi felelőssel;
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges, erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

Iskolánk a gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban résztvevő intézmények körébe tartozik. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem SNI tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

A fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segít a fejlesztésben a Nkt. 27.§ (8) bekezdésben, 6. mellékletében, valamint a Nkt. 27. § (5) bekezdésében meghatározott időkeretben.

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek értékelését a Szakértői Bizottság szakvéleményében leírtak alapján végezzük.

- Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- A fejlődés figyelemmel kísérése folyamatos. A fejlesztési terv szükség szerint módosítható.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.

A 20/2012.EMMI 95.§ (6) bekezdése szerint az iskola az (5) bekezdésben meghatározott minden év június 30-áig megküldi az illetékes szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény részére azon tanulók nevét – a szakvéleményt kiállító intézmény és a szakvélemény számával együtt –, akiknek a felülvizsgálata a következő tanévben esedékes.

1.6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység célja, hogy minden tehetség kerüljön felismerésre és gondozásra. Nevelő-oktató munkánk középpontjában a személyre szabott fejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetséggondozás áll.

Tárgyi feltételek:

- iskolakönyvtár,
- digitális tananyag gyűjtemény,
- számítógépek, interaktív táblák,
- variálható tantermi berendezés a csoportfoglalkozásokhoz,
- megfelelő tankönyvek

Személyi feltételek:

- szakképzett pedagógusok, akik lehetőség szerint tehetséggondozás témában továbbképzik magukat,
- folyamatos önképzés,
- a tanulás tanítása című kihelyezett továbbképzésen elsajátított ismeretek alkalmazása,
- IKT eszközök folyamatos használata, Web alapú tanulás irányítás,
- RWCT technikák alkalmazása tanórákon,
- jó kapcsolat a családokkal,
- két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveiben meghatározott végzettségű pedagógusok alkalmazása,
- idegen nyelvi lektor.

Kiválóra akkreditált tehetségpontként az intézményi tehetségprogramban megfogalmazott célok és feladatok folyamatos végrehajtása, kapcsolattartás tehetséggondozás terén partnerintézményekkel.

2012-ben és 2015-ben kiválóra akkreditált tehetségfejlesztő programmal rendelkező műhelyek:

- közlekedéskultúra,
- grafika,

- idegen nyelvi tehetséggondozó műhely.

Tehetséggondozás tanórákon:

- két tanítási nyelvű oktatás évfolyamonként egy osztályban, felmenő rendszerben 2014. szeptemberétől,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés,
- kooperatív technikák alkalmazása
- CLIL módszer
- projektmódszer.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- választós nyelvi órák (kifutó rendszerben a két tanítási nyelvű oktatás minden évfolyamon történő bevezetéséig),
- felvételi előkészítő matematikából, magyarból,
- tanulmányi versenyek, ezekre felkészítő foglalkozások,
- levelezős versenyeken való részvétel,
- napközis foglalkozások,
- kulturális rendezvények látogatása,
- Babszem Jankó népmesemondó verseny,
- sportversenyek, bajnokságok,
- alapfokú művészeti iskola tanszakai által kínált képzés,
- iskolai könyvtár foglalkozásai,
- egyéb szabadidős tevékenységek (színház, Múzeumlátogatás, kirándulások),
- nyári táborok, erdei iskola,
- Kiscsillag Születik Tehetségkutató Verseny,
- Rákóczi-hét
- Témahét

Intézményünkben a tehetséggondozás a 2012-ben kidolgozott és akkreditáltatott Tehetséggondozó Program alapján történik.

1.6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok
Alapelv „Gyermekközpontúság”

Cél	Feladatok	Tevékenység	Eljárások/ eszközök	Indikátor
Jól működő intézményi gyermekvédelmi rendszer	**Szabályozott intézmény gyermekvédelmi rendszerének kialakítása, működtetése**	Gyermekvédelmi felelős megbízása, működése;	igazgatói megbízás	
		Osztályfőnöki gyermekvédelmi feladatok meghatározása, teljesítése;	SZMSZ-ben és munkaköri leírásban	
		Minden pedagógus gyermekvédelmi feladatának meghatározása, teljesítése	Munkaköri leírásban	
		A tanulókkal való személyes kapcsolattartás rendszerének kialakítása.	Olyan légkör kialakítása, melyben a legbizalmasabb információ is átadásra kerül.	
			Minden osztályfőnök figyel a rábízott tanulókra, a bekövetkezett változás esetén jelez a gyermekvédelmi felelősnek.	
			A gyermekvédelmi felelős rendszeres kapcsolatot tart a nyilvántartásba vett gyermekekkel az SZMSZ-ben és a házirendben szabályozott módon.	
A veszélyeztetettség kialakulásának sikeres megelőzése pedagógiai eszközökkel; A gyermeket veszélyeztető tényezők felismerésre kerülnek; A veszélyeztetettség megszűntetésének pedagógiai eszközökkel történő sikeres segítése;	**A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése**	A tanuló és családjának minél jobb megismerése	Kapcsolat tartása a szülőkkel. Osztályfőnökök feladata: kapcsolatfelvétel, családlátogatás. Ha szükséges értesítik a gyermekjóléti szolgálatot.	Veszélyeztetett tanulók aránya
			Osztályfőnökök, pedagógusok – kapcsolatfelvétel, családlátogatás Év elején szükség esetén családlátogatás, kapcsolatfelvétel a szülőkkel, a gyermek környezetének megismerése. Nyílt nap, iskolai ünnepélyek (anyák napja, tanévzáró, farsang), szülői értekezlet.	Sikeres megelőzési arány, Megszüntetési arány (az összes veszélyeztetett %-ban)
		Rendszeres iskolába járás biztosítása	A rendszeresen hiányzó gyermekek után érdeklődés, információk gyűjtése a családtól és a helyi önkormányzattól. Kapcsolat a tanulókkal.	
			Kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal	
		Biztosítani a gyermeki jogok érvényesülését A tanulók egyéni és kollektív jogainak érvényesítése a gyakorlatban	Az intézmény alkalmazottai felelősek a tanulók jogainak érvényre juttatásáért az intézményben tartózkodása időtartamában.	
			Intézményi házirend szabályozza a jogok érvényesítésének eljárásrendjét.	
			A tanulói és szülői jogok bemutatása, érvényesítési módjának ismertetése (házirend) Osztályfőnökök, pedagógusok	
			A házirend érvényesülésének figyelemmel kísérése.	
			Évente egyszer az iskolavezetés beszámol a Diákközgyűlésen a gyermeki, tanulói jogok érvényesüléséről;	
			Minden pedagógus és vezető tevékenységében, hozott intézkedéseiben az egyéni gyermek-, tanulói jogok érvényre juttatását tartja szem előtt. Különös tekintettel a gyermek mindenek felett álló érdeke és az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartására	
			A kollektív jogok: a véleményezési, az egyetértési, a döntési jogosítványaik érvényesítésének segítése a diákönkormányzat részéről;	
			A kollektív jogok gyakorlásának igénylése az intézményvezetőség részéről;	

		A gyermekek, tanulók erkölcsi védelmének biztosítása	Etikai kódex betartatása	
		A gyermekek, tanulók megóvása a különböző veszélyektől.	Balesetmegelőzés, balesetvédelem; a házirendben, SZMSZ-ben leírtak szerint.	
		Káros szenvedélyek elleni küzdelem	Prevenciós foglalkozások szervezése, melyen a kábítószer- és alkoholfogyasztás veszélyeinek bemutatása megtörténik;	
			A drog és alkoholfogyasztó életmód alternatívájaként megjelenő elfoglaltság szervezése;	
		Az elmagányosodás megelőzése	Kapcsolatteremtési nehézségek csökkentése; Bizalmi kapcsolat kialakítása a tanulóval;	
		Intézménybe kerülő gyermekek, tanulók beilleszkedését segíteni	Az újonnan érkező gyermekek fokozott figyelemmel történő fogadása, „szeretteljes légkör” biztosítása minden gyermek számára Osztályfőnökök,pedagógusok	
	A veszélyeztetettség feltárása	A tanuló környezetének tanulmányozása a gyermekvédelmi felelős által.	Családlátogatás; Beszélgetés a gyermekkel, szülőkkel, iskolatársakkal.	
		Együttműködés kialakítása a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítőkkel, gyámüggyel.	Esetmegbeszélés. Közös cselekvési terv kidolgozása és megvalósítása	
		A veszélyeztetettség nyilvántartásba vétele	Gyermekvédelmi felelős vezeti.	
	A veszélyeztetettség megszűntetése pedagógiai eszközökkel	Cselekvési terv kidolgozása és megvalósítása, értékelése a gyermekkel, tanulóval foglalkozó alkalmazottak által.	Az iskolában egyénre szóló tervezés. Különös gonddal, figyelemmel kísérés, a tanuló segítése a tanulásban, a közösségbe való beilleszkedésben, egyéni problémái megoldásában vagy annak segítésében.	
	A pedagógiai eszközzel nem megszűntethető hátrányok kezelésére segítség kérése	A gyermekbántalmazás vélelme esetén a Gyermekjóléti Szolgálat értesítése.	Intézkedések kezdeményezése a gyermekjóléti, családsegítő, gyámügyi szerveknél	
		A családok nehéz anyagi helyzete enyhítésének intézményi segítése	Az illetékes önkormányzatnak a rászorultság jelzése Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak, jelzés a Baptista Szeretetszolgálat felé	
	Kapcsolattartás a hivatalos gyermekvédelmi szervekkel (helyi önkormányzat, nevelési tanácsadó, jegyző, gyermekjóléti szolgálat)	A gyermekvédelmi felelős tartja a kapcsolatot. Minden ügyben konzultál az illetékes vezetővel.	**A gyermekvédelmi felelős**: intézkedéseiről és azok eredményéről, a hivatalos gyermekvédelmi szervekkel történő kapcsolattartásáról ügyek szerinti csoportosításban naplót vezet, melynek mellékletei a találkozásokon készült jegyzőkönyvek, emlékeztetők és a telefonbeszélgetések tartalmának, időpontjának rögzítései.	Eredményesen intézett ügyek száma és aránya

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Cél	Feladatok	Tevékenység	Eljárás	Indikátor
Mérséklődjön a gyermekek, tanulók anyagi hátránya az intézmény lehetőségeinek maximális kihasználásával	Az anyagi hátrányok kezelése	Tankönyvellátás	Tartós tankönyv kölcsönzésének lehetősége a könyvtárból	Az intézmény által biztosított szint változása
		A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi az illetékes település önkormányzatánál a gyermek-védelmi kedvezmény, vagy egyszeri segély megállapítását.	Az illetékes önkormányzatnak, illetve a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személynek a rászorultság jelzése. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak.	
		Az intézményi higiénés körülmények biztosítása (mindig tiszta és gondozott környezet)	Intézményi költségvetésből.	
		Az iskolai tornaterem, könyvtár, számítógépterem tanórán kívüli használatának lehetősége.	Szabadidő hasznos, eltöltésének segítése.	
Mérséklődjön a gyermekek, tanulók kulturális hátránya	A kulturális hátrányok csökkentése	A tanulók indulási hátrányainak csökkentése	(szintfelmérés, a fejlesztés tervezése)	Kulturális hátrányt csökkentő lépések megvalósulnak
		Szabadidő tartalmas eltöltésének megszervezése korosztályonként (1-4 évfolyam, 5-8. évfolyam)	Felzárkóztató foglalkozások a HHH tanulók részére az IPR alapján, Tehetséggondozó foglalkozások, Differenciált oktatás és képesség-fejlesztés, egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése. Egészségügyi szűrővizsgálatok, Tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, Napközis és tanulószobai foglalkozások, Sportolási lehetőség; Kirándulások;	
		A kulturális hátrányt mérséklő jutalmazás	Házirend módosítás, jutalmazási gyakorlat felülvizsgálata, az új rend következetes érvényesítése (legyen otthon is könyve a tanulónak,;1-8 évfolyamosnak játéka; jusson el színházi előadásra, moziba, jelentősebb kulturális eseményre)	
		Iskolai pályafutás sikerességének növelése, sikertelenségek csökkentése	Tevékenységközpontú, a tanulók alkotó, és cselekvő részvételét feltételező pedagógiai környezet létrehozása, amelyben az élményszerű nevelési-tanulási folyamat fejleszti a diákok és tanáraik együttműködését.	
Fokozottan figyelünk a szociális hátrányokkal küzdő tanulók környezettudatos nevelésére.			A nyelvi hátrány csökkentése: a kommunikációs képességek alacsony színvonalának emelésével; A közhasznú információkat tartalmazó dokumentumszövegek szövegértési eredményeinek javításával; az olvasási teljesítményszint emelésével; a könyvtári ellátás minőségének javításával;	
			A környezet ingergazdagságának megteremtésével,	
			A nyugodt tanulás feltételeinek biztosításával;	
			A tanulási motiváció (attitűd) növelésével:	

Mérséklődjön a tanulók egészségügyi okokra visszavezethető hátránya, kirekesztettsége	A családtagok, különösen a szülők, illetve a gyermek, a tanuló egészségügyi problémáiból eredő hátrányok mérséklése	Mozgássérült gyermekek, tanulók intézményben történő közlekedési feltételeinek biztosítása; (lift, mozgássérült WC, akadálymentesített épületek)	Az épületek e feltételnek való megfelelőségének biztosítása és a tanuló közlekedését segítő eszközök folyamatos karbantartása.	Egészségügyi okokra visszavezethető hátrány, kirekesztettség alapját képező összetevőkkel rendelkező tanulók aránya.
		Ápolt test, ruházat és hajviselet kritériumainak való megfelelés elérése.	Felvilágosítás, higiénés szokások alakítása, rendszeres ellenőrzés.	
SNI-vé minősített gyermekek és tanulók hátrányainak mérséklése	Különleges ellátáshoz való jog érvényre juttatása a jogosultság megállapításának időpontjától	Integrált nevelés a teljes iskolai élet alatt. Iskolában a kötelező tanórákon; a tanórán kívüli foglalkozásokon és a szabadidőben.	Megfelelő képzettségű szakember; megfelelő fejlesztő program, megfelelő eszközök biztosításával.	A különleges ellátáshoz való jog sérülésének esetszáma.
		Egyéni fejlesztési terv alapján történő fejlesztés.	A szakértői véleményben foglaltaknak megfelelő fejlesztési tervvel.	
		Rendszeres felülvizsgálat.	Jogszabályban előírtak alapján.	
Mérséklődjön a gyermekek, tanulók a család erkölcsi helyzetéből és életviteléből eredő hátránya	Normatartó magatartás kialakítása.	A magatartás rendszeres értékelése.	Értékelő megbeszélésen az osztályfőnökök és a tanuló megállapodásban rögzíti a következő időszakra vonatkozókat. A normaszegés következetes kontrolálása, büntetése és a megállapodásban foglaltak teljesítése belső motivációt erősítő jutalmazása megvalósul.	A helytelen életvitelt követő tanulók aránya.
	Az erkölcsi nevelés kiemelt feladat.	Az iskola, teljes tevékenységi rendszerében valósuljon meg	A tanmenetekben tervezettek a tevékenységek, évvégén értékelik a teljesítést a tanítók, tanárok.	
	A szülők és a családi környezet helytelen életviteléből eredő hátrányok mérséklése.	Takarékosságra nevelés – szükségletek kielégítésének elhalasztására nevelés	Takarékoskodás ösztönzése, példaadás.	
		Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése, kialakult káros szenvedélyek leküzdésére nevelés (alkohol, dohányzás, drog, szerencsejáték, játékautomata).	Felvilágosítás. Unatkozás lehetőségének csökkentése vonzó programokkal. Szabadidős programok felkínálása, példaadás.	
		Jogi normák betartatása az intézményi közösségben.	Házirend megalkotása, betartatása a tanuló közösség bevonásával.	
		Bűnmegelőzés.	Bűnmegelőzési programok.	

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola biztosítja a lehetőséget a diákok számára az intézményi döntési folyamatban való részvételre azon esetekben, amelyekben a jogszabályok erről rendelkeznek:

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

a) saját működéséről,

b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,

c) hatáskörei gyakorlásáról,

d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,

e) az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint

f) amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

a.) a fakultatív hit és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához,
b.) a választható tantárgyakról,
c.) amennyiben az első tanítási órát reggel 8 óra előtt kívánja az intézmény megszervezni,
d.) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
e.) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
f.) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
g.) a házirend elfogadása előtt,
h.) az adatkezelési szabályzat elkészítésénél,
i.) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
j.) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
k.) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
l.) a DSE működési rendjének megállapításához,
m.) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
n.) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

valamint
a) a köznevelési intézmény megszüntetésével,
b) átszervezésével,
c) feladatának megváltoztatásával,
d) nevének megállapításával,
e) vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntések előtt szintén beszerezzük a diákönkormányzat véleményét.

A vélemények írásos beszerzéséért az igazgató felelős, aki írásban tájékoztatja a diákönkormányzatot segítő tanárt és a diákönkormányzat elnökét, az adott ügyről.
A diákönkormányzatot segítő tanár és a diákönkormányzat elnöke 15 napon belül véleményt nyilvánít, vagy kifejezi egyetértését.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

CÉL	Feladatok	Tevékenység	Együttműködési formák, és továbbfejlesztésük	Indikátor
1. Valósuljon meg a tanulók rendszeres iskolába járása. A szülő gyermekét rendszeresen járassa iskolába.	Együttműködés a szülővel, a gyermeket és családját segítő szervezetekkel	Rendszeres kapcsolattartás a szülővel;	Családlátogatás. Telefonon történő kapcsolattartás. Honlap, médiák, fogadóórák (rugalmas, réteg) MozaNapló, iskola Facebook-oldala	Igazolatlan hiányzás aránya az intézménybe járó tanulók %-ában.
		Rendszeres kapcsolattartás az önkormányzattal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatokkal. A Téglási Iskolás Gyermekekért Alapítvány működését irányító kuratórium tagjaival.	Telefonon történő kapcsolattartás, elektronikusan, levelezés útján, személyesen	
	Vonzóvá és érdekessé tenni az iskolát;	Törődés, odafigyelés a gyermekre, tanulóra	A tanulók ösztöndíjhoz jutásának segítése.	
			Gyermekközpontúság a pedagógus munkájában	
		Színes programok	A formális közösségek programjai, iskolai programok, helyi tanterv, és éves munkaterv alapján	
		Tankötelezettség teljesítésének könnyítése		
2. Legyen képes a szülő az intézmény közreműködésével a tanuló, érdekeinek érvényesítésére	A tanuló, a szülő érdekérvényesítésének segítése Iskolánkban a szülők érdekeinek képviseletét, a	Meggyőzni a szülőt, hogy a hivatalos iratokat megőrizze, és ha kell azokat a gyermeke érdekében a pedagógus rendelkezésére bocsássa.	Családlátogatás. Szülői értekezlet Telefonos kapcsolattartás	Kedvezményes étkeztetésben részesülők aránya Tankönyvellátásban részesülők aránya
		A tanulók és családjukkal kapcsolatos, a gyermek számára fontos információk, személyére vonatkozó adatok, határozatok kérésre történő	Családlátogatás. Szülői értekezlet;	

	szülői munkaközösségek, a Szülői Szervezet látja el.	bemutatása. (HHH-s tanulók gyermekvédelmi határozata, szülői nyilatkozata)	Telefonos kapcsolattartás	
		Jogosultságaik érvényre jutásának segítése	Felvilágosítás, intézkedés vagy intézkedés kezdeményezése.	
			A Szülői Szervezet évi rendszeres ülései, munkaterve. Folyamatos kapcsolattartás a Szülői szervezet vezetőjével.	
3. Valósuljon meg a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányi munkájáról. Betekintés az iskola belső világába.	A szülő rendszeres tájékoztatása gyermeke tanulmányi előmeneteléről. Nyílt napok szervezése Egészségnap. program szervezése. Szülők, külső szakemberek felkérése (erdész, környezetvédő, kertész, vadász…) iskolai előadások megtartására	A szülő meglátogatása, otthonában történő tájékoztatása. interneten történő rendszeres tájékoztatás / elektronikus napló/ A Szülői értekezleten való részvétel lehetőségének könnyítése. Az iskolai programok, események az iskola honlapján és a városi képújságban a „Sárga újságban” rendszeresen nyomon követhetőek.	Beszélgetés a családdal; Tájékoztatás az intézményi életről, a gyermek, a tanuló ebben való részvételéről, pozitívumokról és negatívumokról.	Családlátogatások aránya a gyermekek, tanulók %-ában;
		Iskolánk nagy gondot fordít arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről. Iskolánk tájékoztatást ad az idegen nyelv tanításáról, a jövendő első osztályosok tevékenységéről, a kulturális, szabadidős és sporttevékenységekről, művészeti iskolánk nyújtotta lehetőségekről, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók fejlesztéséről	A szülők tájékoztatása az iskolai életről, programokról, a nevelési feladatokról, az oktatás eredményességéről. Személyes beszélgetés a gyermekeikről, kiemelve jó tulajdonságaikat, eredményeiket, de nem elhallgatva a problémákat sem.	Részvételi arány a szülői értekezleteken, foglalkozásokon gyermekek, tanulók %-ában
		Kapcsolattartás telefonon, levélben	Az osztályfőnökök, a gyermekvédelmi felelős közreműködésével	Az elzárkózó szülők aránya a gyermekek, tanulók %-ában
		A szülő érdeklődésének felkeltése az intézmény látogatása és gyermeke intézményi élete iránt Nyílt napok látogatása, a szülők tájékoztatása a továbbtanulási lehetőségekről.	Közös programok, ünnepek Iskolai rendezvényekre történő meghívás, gyermekek műsorával történő szórakoztatás; Kiscsillag születik, Iskolagála, Jótékonysági Bál. Művészeti iskola koncertjei, kiállításai.	Gyermeke intézményi élete, tanulmányi munkája iránt önkéntesen érdeklődő szülők aránya a gyermekek, tanulók %-ában
A szülő és a pedagógus a gyermek, tanuló közösségbe való beilleszkedését együttműködve segíti Együttműködés közvetett partnereinkkel	A mindennapi higiénia igényének elsajátíttatásában való közreműködés	Fejtetvesség otthoni megszűntetése, intézményi felügyelete	Szükség lehet arra, hogy megpróbálja a szülők nevelési szemléletét befolyásolni – tapintatos módon. Az a szülő is érezze, aki elhanyagolja gyermekét, hogy a pedagógus segítő szándékkal közeledik felé, s a gyermek nevelésében társ.	Fejtetvesség előfordulási aránya a gyermekek, tanulók %-ában
	A szülői, tanulói, pedagógusi jogok érvényesülésének, kötelességek teljesülésének segítése. A házirend megismertetése. Feladat lehet, hogy a fenntartó képviselői is élőben szembesüljenek az iskola, mint alap köznevelési-közművelődési intézmény gondjaival, problémáival, eredményeivel.	A házirendben foglaltak betartására nevelés a szülők és a pedagógusok részéről;	A kötelességek teljesítését mindkét fél számon kéri a tanulón.	Kötelességek teljesítésének megszegése a gyermekek, a tanulók viszonylatában gyermekek, tanulók %-ában
		Folytatni kell az egyházakkal kialakított jó együttműködést! Különösen a különböző nevelési területeken lehetséges az együttmunkálkodás fejlesztése. Folytatni kell az óvoda-iskola együttműködés már kialakult tartalmas fejlesztési folyamatát! Továbbra is igényeljük a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet, s egyéb pedagógiai szakmai szolgáltatók szakmai támogatását.	Részvétel a városi rendezvényeken, színházlátogatásokon, könyvtári programokon. Kapcsolattartás a Polgárőrséggel, a Városi Könyvtár és Közművelődési Intézménnyel	Közös programok száma, elégedettségi mérések, Óvoda-iskola átmenet.

1.8.1. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

- **Diákönkormányzataink** hagyományainkra alapozva rendkívül intenzíven részt vesznek az iskolai rend és fegyelem biztosításában, változatos, sokszínű kulturált szabadidős tevékenységrendszert működtetnek, segítik tanulóinkat a tanulói jogok érvényesítésének helyes gyakorlatát kialakítani.
- **Fenntartónkkal a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személlyel,** aki szakmai irányítással segíti oktató-nevelő munkánkat, karitatív mozgalmak megismertetésével gazdagítja nevelő munkánkat,a baptista fenntartású intézményekkel közös programok rendezésével támogatja intézményünk kapcsolatépítését, adományokkal segíti intézményünk hátrányos helyzetű tanulóit.
- **Korábbi fenntartónkkal**, a helyi önkormányzattal, korrekt, jó a munkakapcsolat. Figyelemmel kísérik oktató- nevelő munkánkat. Pályázati lehetőségeket nyomon követve igyekeznek tovább javítani tárgyi feltételeinken.
- A BTM-es és az SNI_b tanulók fejlesztő foglalkozásainak, illetve az SNI_a tanulók habilitációs-rehabilitációs óráinak megszervezéséhez segítséget nyújtó és a fent nevezett tanulók kontroll vizsgálatát végző **Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúhadházi Tagintézményének Tankerületi Szakértői Bizottságával, valamint a Szakértői Bizottsággal szakmai kapcsolatot ápolunk.**
- **A helyi egyházak** vezetőivel, hitoktatóival továbbra is jó kapcsolat kialakítására törekszünk. Intézményünk részt vállal a hittanoktatás megszervezésében, igény szerint helyiséget biztosít a foglalkozásokhoz.
- A **település társintézményeivel** rendkívül szoros szakmai kapcsolatot ápolunk:
  - **Az óvodával** együttműködési szerződést kötöttünk, s az abban foglaltak alapján a tanév során folyamatos az együttműködés a két intézmény között az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében.
  - **A Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény** vezetőjével és munkatársaival folyamatos, tervszerű együttműködés alakult ki. A városi könyvtár segíti az iskolakönyvtár feladatait is, kiállításokat, vetélkedőket, filmvetítéseket szerveznek, színes és érdekes könyvtári órákat tartanak, mesejátékok megrendezését teszik lehetővé, stb.
  - **A Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálattal** az együttműködési szerződésünk alapján folyamatos jelzések, illetve visszajelzések érkeznek a HHH-s tanulókkal, illetve a BTM-es tanulókkal kapcsolatban.
- **A település civil szervezeteivel**, azon belül a Városi Polgárőr Szervezettel, a Bek Pál Kertbarátkörrel, valamint a Nyugattól Keletre Egyesülettel tartunk fenn szoros kapcsolatot, melynek formáit együttműködési szerződésben rögzítettük.
- **A Téglás Városi Sportegyesülettel** folyamatos kapcsolatot tartunk fenn a sport iránt érdeklődő tanulóink szakszerű foglalkoztatása, tehetséges labdarúgóink képzése, versenyeztetése érdekében.
- **Tagja vagyunk a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének.** Lehetőség szerint részt veszünk a szövetség által szervezett programokon.
- Pedagógus Kórusok Országos Szövetsége
- A két tanítási nyelvű iskolák egyesületével, illetve az egyesület közeli tagintézményeivel szakmai kapcsolatot ápolunk.

A kapcsolattartás formái:

- különböző közös programok, melyek az intézmény munkatervében rögzítve vannak,
- az iskolavezetés által kialakított informális megbeszélések.

A partnerekkel való kapcsolattartásért az intézmény vezetője a felelős, aki az együttműködés feladatainak elvégzésével a nevelőtestület egyes tagjait bízza meg.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsgaszabályzat célja

Az oktatás szereplői számára a vizsgák szervezésével kapcsolatban korrekt, követhető, pontos elvárásokat fogalmazzon meg.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra,* azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*,
- *pótló vizsgákra,*
- *tantárgyi vizsgák (matematika, magyar)*
- *művészeti alapvizsga*, *záróvizsga*
- *iskola tanszaki vizsga*
- *két tanítási nyelvű osztályok belső vizsgája negyedik évfolyamon*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- aki a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a két tanítási nyelvű osztályokban tanuló negyedik évfolyamos tanulókra,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- akinek engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- hatodik évfolyam tanév végén minden hatodik évfolyamos tanuló, nyolcadik évfolyam félév előtt minden nyolcadik évfolyamos tanulóra,
- aki adott idegen nyelvet nem tanulja, de az igazgató határozata alapján osztályozó vizsgát tehet,
- az alapfokú művészeti iskolai tanulóira.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe* és ennek feltételeként az intézmény igazgatója *különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsga

1. Az első félévet követő osztályozó vizsgák intézményünkben az osztályozó értekezlet előtti héten zajlanak, melynek pontos időpontjáról – több tantárgy esetén beosztásáról – írásban értesítjük a szülőt:
2. A vizsganapon maximum három tantárgyból szervezhető a tanuló számára vizsga.
3. Az osztályozó vizsgán a kérdező tanár szerepét a tantárgyat tanító szakos tanár látja le.

Javítóvizsga

1. Intézményünkben a javítóvizsgát minden évben augusztus 21-30 közötti időszakban a délelőtti órákban szervezzük meg.
2. Egy vizsganapon egy tanuló maximum három tantárgyból vizsgázhat.
3. A javítóvizsgán a kérdező tanár szerepét a tantárgyat tanító szakos tanár látja le. Jelen van még egy pedagógus, aki jogosult az adott tantárgy tanítására, és az igazgatóhelyettes, vagy a munkaközösség-vezető.

A vizsgabizottság munkáját és a vizsga megszervezését az igazgató utasítása alapján az igazgatóhelyettesek felügyelik.

Az írásbeli feladatlapokat az igazgatóhelyettesek összegyűjtik és egy évig megőrzik. A vizsgát követően annak eredményét a szaktanárok a „Javítóvizsga” nyomtatványra felvezetik. A törzslapra és a bizonyítványba az osztályfőnökök vezetik fel a megfelelő záradékot a vizsga utáni napon.
A vizsga eredményét lehetőleg már a vizsga napján, de legkésőbb másnap a szaktanárok hirdetik ki a vizsgán részt vettek számára.

Pótló vizsga
Ha a tanuló a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, pótló vizsgát tehet. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Különbözeti vizsga
Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Művészeti alapvizsga, záróvizsga
A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulás alapfeltétele. A szülők és a tanulók február 10-éig írásban kapnak tájékoztatást a vizsgáról. A tanulók március 10-éig írásban jelentkezhetnek az alapvizsgára, záróvizsgára, melyek a tanév utolsó hetében szervezhetők, időpontját az iskolai munkaterv tartalmazza.

Tanszaki vizsga
A zeneművészeti ágban félévkor és év végén, a csoportos művészeti ágakban / színjáték, a néptánc és a grafika/ év végén kell vizsgázniuk a tanulóknak. A tanszaki vizsgák a szorgalmi időszak utolsó 3 hetében szervezhetők.

Belső vizsga a két tanítási nyelvű osztályok negyedik évfolyamán
Angol nyelvből szintfelmérő vizsgát tartunk. Ötödik évfolyamon a tanulók már a vizsgaeredmények alapján kerülnek csoportokba.

A vizsgatárgyak részei osztályozó- és javítóvizsgán

Alsó tagozat	**Szóbeli**	**Írásbeli**	**Gyakorlati**
Magyar nyelv és irodalom	+	+	
Matematika		+	
Testnevelés			+
Ének–zene			+
Informatika	+		+
Környezetismeret	+	+	
Technika és életvitel	+		+
Rajz és műalkotások elemzése			+
Idegen nyelv	+	+	
Bibliaismeret/etika	+	+	

Felső tagozat	**Szóbeli**	**Írásbeli**	**Gyakorlati**
Magyar nyelv és irodalom	+	+	
Történelem	+	+	
Idegen nyelv	+	+	
Matematika	+	+	
Fizika	+	+	
Biológia	+	+	
Kémia	+	+	

Földrajz	+	+	
Természetismeret	+	+	
Természettudományi gyakorlatok		+	+
Testnevelés és sport			+
Ének–zene	+		
Informatika		+	+
Rajz és műalkotások elemzése			+
Célnyelvi civilizáció	+	+	
Hon- és népismeret	+	+	
Bibliaismeret/etika	+	+	
Etika	+		
Technika, életvitel és gyakorlat	+		+

Tantárgyi vizsgák

Matematika belső vizsga:

A vizsga célja: a matematika tananyag körkörös felépítéséből adódóan folyamatos ismétlés szükséges. Minden országos felmérés a gyerek magyar nyelv és irodalom, illetve matematikai tudását vizsgálja (az utóbbi években rendszeres a kompetenciamérés, PISA felmérés), másrészt 8. osztályban a középiskolai felvételi vizsgák zöme is ennek a két tárgynak az ismeretanyagát kérdezi. Egyfelől egy bizonyos magabiztosságot is szerezhet a gyerek egy ilyen vizsgán való részvétel során, másrészt a tudásanyaga felfrissül.

A vizsga típusa: szóbeli-írásbeli. A szóbeli tételekből előre készülhet, kidolgozza, a feladatokkal viszont csak a vizsga alkalmával találkozik.

A jegy a mutatott együttes teljesítmény alapján születik meg, témazáró jegy értékű.

A vizsgázó tájékoztatása: Tanév elején minden vizsgázó megkapja a szóbeli tételsort, amelyet folyamatosan kidolgoz, mi ellenőrizzük, esetenként értékeljük, javítjuk.

A vizsgázóknak joguk van a vizsga előtt pontos felvilágosítást kapni a vizsga lebonyolításával kapcsolatban:

- a vizsga nyilvános,
- közöljük a vizsga időpontját,
- a megengedett segédeszközöket, a vizsga helyszínét, a vizsgafeladatok (szóbeli és írásbeli) értékének pontos kritériumait,
- a vizsgaeredményt a vizsga végén azonnal közöljük.

A vizsgák szervezésének szabályai: Szóbeli vizsga: az előre megkapott tételsor egy tétele jelenti a szóbeli vizsgát.

Az írásbeli dolgozatok javítása: Írásbeli vizsga: a kapott feladatokat a tanulók a helyükön megoldják, majd javítjuk. Amennyiben úgy ítéljük meg, hogy a hibás feladatot a tanuló javítani tudja, megengedjük. Teljes tájékozatlanság esetén viszont erre nincs lehetőség.

A szóbeli vizsga adminisztrációja: A vizsgázó osztályok névsorát használjuk, a lapon feltüntetjük az egyes feladatokra adható értékeket. Ezek alapján (+ , - ,) születik az érdemjegy.

Az eredmények kihirdetése: Minden vizsgázó a felelete után értesül az érdemjegyről.

A vizsgadolgozatok megtekintése: A vizsga nyilvános. A tanulók munkája megtekinthető.

A vizsgadolgozatok megőrzése: A vizsgadolgozatok 2 évig megőrzendők.

A vizsgaeredmények nyilvántartása: A vizsgaeredmények a naplóban rendelkezésre állnak.

Magyar nyelv és irodalom belső vizsga

A vizsga célja: Iskolánkban több mint egy évtizede folynak vizsgák a 6. és 8. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból.

A vizsga elsődleges célja, hogy a tanulók önálló, összefüggő, logikus feleletet adjanak az adott témáról. a tételek a törzsanyagot tartalmazzák: Petőfi, Arany, Csokonai, Fazekas, Vörösmarty, Kölcsey, Mikszáth, Gárdonyi, Ady, Móricz, és József Attila műveit.

Az irodalmi fogalmakra a „b” tételek kérdeznek rá. Úgy gondoljuk, hogy ezeknek az íróknak és költőknek illetve műveiknek az ismerete az általános műveltség részei, tehát az általános iskolából kikerülő gyerekeknek ismerniük kell őket.
A vizsga típusa: Szóbeli és írásbeli részből áll. Magyar nyelvből feladatlapot írnak a gyerekek, míg irodalomból szóban felelnek.
A vizsgázók tájékoztatása: A 6. és 8. évfolyamos tanulók az adott tanítási év kezdetén megkapják a tételsorokat magyar irodalomból.
A tételek kidolgozása folyamatos. A kidolgozott tételeket ellenőrzik a szaktanárok, javítanak, kiegészítenek, esetlegesen értékelik is a folyamatot.
A vizsgázóknak joguk van még a vizsga előtt pontos felvilágosítást kapni a vizsga lebonyolításával kapcsolatban.
A vizsga nyilvános. Az osztályt tanító szaktanár és egy szintén szakos tanár a vizsgáztató.
Egyszerre öt gyerek húz tételt, kb. 20 perc felkészülés után felelnek a gyerekek.
A vizsgák várható ideje: 6. évfolyamon a nyelvtan írásbeli feladatlapok megoldása az év vége előtti 3. hét péntekje. Egységesen írja meg az egész évfolyam az 1. órában.
A szóbeli vizsgák időpontja az év vége előtti második hét eleje, a beosztásnak megfelelően.
8. évfolyamon a vizsgák félévkor vannak. Pontosan a téli szünet utáni 2. hét elején. Közel a félévhez és a felvételihez, de nem befolyásolva azok fontosságát.
A nyelvtan írásbeli vizsga egységesen az előtte való pénteki nap első órájában íratandó meg.
A megengedett segédeszközök használata: Nyelvtanból csak a feladatlap és íróeszköz.
Irodalomból a tételekhez tartozó versek fénymásolata, papírlap a felkészüléshez, íróeszköz.
A vizsga várható helyszíne: Az iskola Úttörő utcai épületében elkülönítve valamelyik emeleten, ahol a tanítás és a szünetek nem zavarják a vizsgázókat.
A vizsgafeladatok értékelésének pontos kritériumai
Nyelvtanból: a javítókulcsnak megfelelően pontozunk, majd az ismert százalékoknak megfelelően osztályozunk.
Irodalomból: a kihúzott tétel kidolgozása után az önállóságot, az összefüggéseket, a logikát, az összeszedettséget és a folyamatosságot, a szóhasználatot, a kifejezőkészséget mérlegelve értékelünk. Törekszünk az objektív megítélésre, lehetőleg kerülve a szubjektív véleményalkotást.
Abban az esetben, ha a tanuló az általa kihúzott tételt nem tudja, másikat húzatunk vele. A tételeket magyarból folyamatosan visszatesszük, hogy a választás lehetősége ne csorbuljon. Ha a tételt visszaadja a tanuló, és új tételt húz, jeles osztályzatot már nem kaphat. A felelete legjobb esetben jó lehet.
A vizsgaeredmények várható időpontja: Az eredményeket a szóbeli vizsgák alkalmával a feleletek után közvetlenül kihirdetjük. A nyelvtan írásbeli dolgozatok eredményét egy héten belül közöljük.
A vizsgák szervezésének szabályai: Írásbeli vizsgát csak magyar nyelvtanból tartunk. Ezt minden esetben az adott évfolyam egységesen ugyanabban az időben írja 1 x 45 perc időtartamban. Felügyeletet az iskola saját hatáskörében oldja meg, lehetőség szerint nem szakos tanár képviseletében.
A szóbeli vizsgák szabályai: A tanulók a vizsga napján ¾ 8-ra jönnek, a névsor első öt tanulója. Az öt gyerek kihúzza a tételét, majd a tételszámok bediktálása után helyet foglal és kidolgozza a feladatát. Ha a tételéhez szükséges szemelvény, azt megkapja.
Magyar irodalomból más segédeszközt nem használhat. A kb. 20 perces felkészülés után a tanári asztal elé ül, és elmondja a feleletét.
A felelet után meghallgatja az értékelést és kimegy. Ezután új gyerek jön be, így a névsor végéig folyamatosan váltogatják egymást.
A vizsgák adminisztrációja: A nyelvtan írásbeli vizsgák eredményjegyeit a feladatlapról írjuk be a naplóba. Az irodalom szóbeli vizsgák érdemjegyeit egy előre elkészített nyomtatványon – ami tartalmazza a tanuló nevét, a kihúzott tétel számát és az érdemjegyet – tűntetjük fel, majd azt követően kerül bele az osztályozási naplóba.
Az eredmények kihirdetése: A vizsgaeredmények közvetlenül a feleletek elhangzása után megismerhetők a szóbeli vizsgák során. Az írásbeli vizsga eredményének kihirdetése a dolgozatok megírása után egy héten belül osztálykeretben történik.
A vizsgadolgozatok megtekintése: A dolgozatok javítását és az eredmények nyilvánosságra hozását követően történik meg. Ekkor az esetleges kérdések, a javítással kapcsolatosan felmerülő problémák jogorvoslata lehetséges.

A vizsgadolgozatok megőrzése: A dolgozatokat (feladatlap) és a szóbeli vizsgák felkészülésének vázlatait, illetve matematikából a feladatok megoldásait két évig őrizzük meg.
A vizsgaeredmények nyilvántartása: Az eredményeket a mindenkori 6. és 8. évfolyam a, b, c, d, osztály osztálynaplójában tartjuk nyilván.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A szülő írásban kéri a tanuló átvételét.
Az intézmény igazgatója vagy iskolatitkárja tájékoztatja őt a tanuló átvételének szabályairól és átadja részére a bemutatandó dokumentumok listáját.
A szükséges dokumentumok bemutatása után az igazgató dönt az átvételről, az iskolatitkár pedig értesíti az előző iskola igazgatóját és felveszi a tanuló adatait a KIR-be.
A szülőt az iskola tankönyvfelelőse tájékoztatja az intézményben alkalmazott taneszközökről és az ingyenes tankönyvellátás lehetőségeiről.
Az átvett tanuló osztályba sorolásánál figyelembe veszik az évfolyamon lévő osztályok létszámát és az osztályok összetételét.
Külföldről érkezett tanuló esetén a tanuló tudásszintjének megállapítása céljából a tanuló különbözeti vizsga keretén belül ad számot tudásáról.
A különbözeti vizsgát a tagozat igazgatóhelyettese irányításával a szaktanárok szervezik.
A vizsga eredményének ismeretében a szaktanárok javaslata alapján az igazgató dönt a tanuló osztályba sorolásáról.
Amennyiben olyan tanuló kéri átvételét az intézménybe, aki előző iskolájában valamely tantárgyat nem tanult, úgy különbözeti vizsga keretében ad számot tudásáról.
A különbözeti vizsgát a szaktanárokkal közösen megállapított türelmi idő letelte után szervezi meg az intézmény. A szülők és a szaktanárok egyéni segítségnyújtással segítik a tanulót a felkészülésben.

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

Iskolánk köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a kormányhivatal által intézményünk számára megállapított körzetben található. A körzetünkben élő tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között, a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beíratni intézményünkbe.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványa
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata, és lakcím igazoló kártyája
- a gyermek TAJ kártyája
- óvodai szakvélemény
- nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlásáról
- Nevelési Tanácsadó, vagy gyógypedagógiai szakértői vélemény. (Amennyiben van ilyen.)
- az okmányirodában a diákigazolványhoz kiállított adatlap
- iskolai nyakkendő/sál ára

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola igazgatója határozza meg. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban a nyilvánosságra kell hozni a helyben szokásos módon.

Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján."

ELJÁRÁS
a két tanítási nyelvű első osztályba való jelentkezés és felvétel rendjéhez

A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a gyermekek angol-magyar két tanítási nyelvű oktatásba való bekerülésének szabályozására az alábbi eljárást vezeti be

Törvényi szabályozás:
A két tanítási nyelvű oktatás irányelveit a 4/2013. (I.11) EMMI rendelet tartalmazza. Ez meghatározza a két tanítási nyelvű iskolai nevelés-oktatás alapelveit, célját, feladatát, formáit, óratervét és tartalmát.

A két tanítási nyelvű oktatás célja és feladata:
A két tanítási nyelvű oktatás célja és feladata, hogy bővítse a tanulók világról alkotott elképzeléseit, alakítsa az Európához való tartozás élményét. A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja.

Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:
- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,

Továbbá fontos
- a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállás kialakítása;
- hogy betekintést nyújtsunk a célországok kultúrájába és civilizációjába, hogy ezek értékeinek megismerésével, azokat saját kultúránkkal összehasonlítva, a magyar kultúrát is tágabb összefüggésben lássák;
- alakítsuk ki bennük más népek és etnikumok, társadalmi csoportok elfogadását, és hívjuk fel a figyelmüket a hasonlóságokra és különbségekre;
- fejlesszük önbizalmukat az idegen nyelvű kommunikáció terén, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőségeket, hogy a célnyelvet használhassák;

Célunk, hogy a tanulók más műveltségi területeken szerzett ismereteiket alkalmazzák az idegen nyelven, valamint az idegen nyelvi ismereteiket más tantárgyak tanulása során.

A két tanítási nyelvű oktatás bevezetése:

A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a 2014/2015-ös tanévtől vezeti be első évfolyamon, felmenő rendszerben az angol-magyar két tanítási nyelvű oktatást azzal a megkötéssel, hogy minden évben indít legalább egy olyan első osztályt, amely nem érintett a két tanítási nyelvű programban.

A két tanítási nyelvű osztályba való felvétel rendje:
A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a két tanítási nyelvű oktatás első évfolyamon indul, és nyolcadik évfolyamig tart. A két tanítási nyelvű oktatás programjába csak első évfolyamon lehet jelentkezni. Ettől eltérni csak különleges esetben, a tanuló egyéni körülményeinek ismeretében, az igazgató döntése alapján lehet. Az igazgató minden év március 31-ig tájékoztatót tart a szülőknek a két tanítási nyelvű oktatásról.

A jelentkezés módja:
A két tanítási nyelvű oktatás első osztályába jelentkezőknek egy jelentkezési lapot kell kitölteniük, mely hozzáférhető az iskolában, és letölthető az iskola honlapjáról. A jelentkezési lapon a szülőnek csak a normál és a két tanítási nyelvű osztályok között kell választania.

E nyomtatvány célja az igények felmérése. E jelentkezési lapon kívül a két tanítási nyelvű osztályba jelentkezők a normál osztályba jelentkezőkkel azonos nyilatkozatokat, nyomtatványokat töltenek.
Az iskola csak a köznevelési törvényben meghatározott adatokat kérheti, az egyéb adatok szolgáltatása önkéntes, erre a jelentkezési lapon a szülők figyelmét fel kell hívni. Az iskola a jelentkezési lapokat egy évig köteles megőrizni.

A jelentkezők köre:
Bármely településen élő tanuló jelentkezését elfogadjuk.

A felvétel módja:
Túljelentkezés esetén előnyben részesítjük azokat a gyermekeket, akik már angol játékos foglalkozás keretében részt vettek foglalkozásokon és ott javasolták a gyermek felvételét a két tanítási nyelvű oktatásban való részvételre. Ha szükséges, akkor az óvodapedagógusok véleményét is a kikéri az iskola a két tanítási nyelvű osztályba való bekerüléshez. A körzethatáron belül élő gyermeket előnyben kell részesíteni.

A felvétel az iskolai beírással történik.

Kikerülés a két tanítási nyelvű programból:
Abban az esetben, ha a tanuló a két tanítási nyelvű osztályban a fokozottabb terhelés miatt, a differenciált foglalkozás ellenére is gyenge eredményt ér el, tanácsos a szülőkkel beszélgetést folytatni a párhuzamos osztályba való áthelyezés lehetőségéről. Indokolt esetben az osztályból a szülő kérelmére is áthelyezhető a tanuló a hagyományos tantervű osztályba.

ELJÁRÁS
a normál tanítási osztályba való jelentkezés és felvétel rendjéhez

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai
Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról - az igazgató – a tagozat vezetőjének, a leendő osztályfőnököknek és az óvónők véleményének kikérése után – dönt. A döntésnél figyelembe veszi a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát is, a törvényben foglaltak alapján

Első osztályosok beiratkozása
A gyerekek elosztása az alábbi szempontok figyelembevételével történik:
- fiú – lány arányok,
- szakértői javaslatok,
- hátrányos helyzetű,
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányosan kerülnek elosztásra.

Az osztályok kialakításánál figyelembe vesszük, hogy minden osztályba arányosan kerüljön különleges bánásmódot igénylő gyerek, így a pedagógusok terhelése is arányosabb lesz.

A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hiperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképességzavar - a szakvéleményt meg kell ismernie a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. Az óvodapedagógus, a Szakértői Bizottság segítő véleményének, tanácsának kikérése kötelező. Sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében.

A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor ismerkedjen meg a szülőkkel, gyermekkel. Segítőkész magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.

Az iskolai beiratkozásnál - ha előre tudjuk a különleges bánásmód iránti igényt, az osztálylétszámok kialakításánál figyelünk arra, hogy az ilyen gyerekek létszámának aránya egy-egy osztályban ugyanannyi legyen, gyermekek és a hatékonyabb pedagógia tevékenység érdekében.
A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.

Iskolánkban a törvény által előírt módon megoldott az SNI-s és a BTM-es tanulók ellátása.
Csakis normál osztályban integráltan tudjuk e tanulók oktatását, nevelését végezni. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges.

Az idegen nyelv oktatása az SNIa-s (F 70) tanulóknak csak a 7. évfolyamban lép be. Így a többségi tanulók idegen nyelv óráiról kiemeljük ezeket a gyerekeket, és a helyi tantervnek megfelelően biztosítjuk számukra a magasabb **óraszámot magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából.** 6. évfolyamon az enyhe értelmi fogyatékos tanulókra vonatkozó kerettantervben előírt földrajz tantárgy oktatása a többségi tanulók természettudományi gyakorlatok óráiról történő kiemeléssel valósul meg.

A felvételi és átvételi eljárás különös szabályai

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot,
- a tanuló lakcímét igazoló iratot.
- a tanuló anyakönyvi kivonatának másolatát,
- a Szakértői Bizottság vagy gyógypedagógiai szakértői vélemény. (Amennyiben van ilyen.)

Az iskola igazgatója
- a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy elutasító döntést hoz,

- értesíti a szülőt a döntést megalapozó indokolással,
- értesítésben felhívja a figyelmet a fellebbezés lehetőségére,

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem íratták be.
Az iskolába felvett tanulót, a magántanulót is az iskola tartja nyilván.
További felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon, legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására, rendelkezésre álló időszak első napja előtt nyilvánosságra kell hozni.

További felvételi, átvételi kérelmek esetén az intézmény köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

1. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen van.
2. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.
3. Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.

Az egyes művészeti tevékenység oktatásának cél és feladatrendszere

1.13.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere, és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészeti megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

1.13.2. Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvőbiztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotói tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.
A program keretében folyó táncművészeti oktatás alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző

évfolyamokon képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.
A néptánc oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat. A néptáncoktatás célja a tanulók technikai felkészültségének megalapozása, amely során alkalmassá válnak a különböző táncok újraalkotására, szabad és kötött formákban történő megjelenítésére. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését

1.13.3. Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás célrendszere, és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nem csak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet, a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.
A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző – és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket, és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
A képző és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszeretesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

1.13.4. Az alapfokú színművészeti nevelés célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi nevelés – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi–dramatikus tapasztalatait – lehetőséget biztosít a színművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára.

Az oktatás lehetővé teszi a színművészet területén:
- minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt,
- a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését,
- differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széleskörű alkalmazását
- az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését,
- a színjáték kulturális tradícióinak megismerését
- a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletével, aktív szókincsének bővítését,
- azt, hogy a tanulók az élet más területein elsajátított ismereteiket, készségeiket a színjátékban is alkalmazni tudják
- minél több élő és felvett színházi előadás – köztük társaik által készített produkciók – megtekintését,
- a színházi – drámai formával való kísérletezést, továbbá a színjátéknak, mint művészi kommunikációs formának megtapasztalását,

- azt, hogy a tanulók egyénileg és csoportosan előadást tervezhessenek, létrehozhassanak, illetve a létrejött előadást bemutathassák; a közös alkotómunka örömteli együttlétét;
- az önkifejezést;
- az önértékelést annak érdekében, hogy a tanulók képessé váljanak saját eredményeik felismerésére, és azokat a színházi tanulmányaik során hasznosítani is tudják.

1.14. A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A művészeti nevelésre elengedhetetlenül szükség van, hiszen ez az egyik legalkalmasabb eszköz arra, hogy fejlessze a kreativitást, a problémaérzékenységet, rugalmasságot és eredetiséget.
A művészet motiváló alapot adhat a motorikus és kognitív fejlesztéshez is azzal, hogy lehetőségeket teremt a gyermekeknek sajátos megismerési módjaik, tevékenységeik kiélésére. A versek, mesék és más irodalom, az ének-zene, a tánc vagy dráma, a vizuális környezet és műalkotások, a mozgókép és média közös vonása, hogy értékközvetítők és értékőrzők lehetnek. Mindezen művészeti ágak (művészeti kultúra összessége) a gyerekeket aktív befogadásra, alkotásra késztetik. A gyerekek ezúton élményszerűen megtapasztalják, átélik, megértik az emberi kommunikáció azon sajátos formáit, melyek a művészetekben őrződnek meg és teremtődnek újjá. Tehát a művészeti tevékenység - mint minden más tevékenység - magában hordozza a személyiségformálás specifikus, ugyanakkor általános és komplex lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok tarkaságát, valamint azokat a kifejezési formákat, melyek a különböző művészeti ágazatokban ötvöződnek.
Lehetőséget biztosít arra, hogy minden tanuló élje át, élje meg bármely területen a siker élményét, és ezáltal fejlődjön önismerete, és erősödjön egészséges önbizalma. Az átélt élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek az általános műveltség szerves részét képezik.
A művészeti oktatás-nevelés hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében, tanulótársakra, közösségekre való hatásrendszerében.
A naponkénti gyakorlások, művek, koreográfiák megtanulása során fejlődik a memória, a bevésés, a monotónia- és kudarctűrés, a kitartás, a küzdőszellem, a figyelemkoncentráció, a tolerancia képessége.
Az emberiség kultúrtörténetének alkotásai révén tanulóink szóbeli, írásbeli kifejezőkészsége, nyelvi kultúrája fejlődik. A kiművelt hallású növendék nyelvkészsége is hatványozottabban fejlődik, hiszen természetes egységben érzi a nyelv zenéjét. Javul a helyesírása, az idegen nyelvek elsajátításának képessége.
Mozgáskultúrájuk, test - jelbeszéd kommunikációjuk, metakommunikatív képességeik szintén többszörös koncentráltsággal fejlődnek.
A különböző művészeti ágazatok egyetemes kultúrtörténeti emlékei, alkotásai - melyek elméleti, történeti, tartalmi vonatkozásaival is megismerkednek tanítványaink - koncentráltan elmélyítik az általános iskola közismereti és multikulturális tananyagát.
A művészeti iskolába járó gyerekek "szép" iránti elkötelezettsége, igényessége fokozottabban megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban, morális - etikai tartozásukban, magatartási - viselkedési kulturáltságukban.

1.15. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A művészetoktatás során az egyéni foglalkozások mellett mindegyik művészeti ágban folynak csoportos órák. Számos alkalommal nyílik lehetőség különböző hangversenyek, bemutatók, előadások, kiállítások szervezésére, amikor növendékeink közös produkciókkal is közönség elé állnak. Ilyenkor a csoport együttműködéséből fakadó, közös erőfeszítéseiből adódó sokszínű élményanyag, az átélt örömök, megpróbáltatások összehozzák és összetartják a csapatot. Nyilvánvalóvá válik a növendékek egymásrautaltsága, hiszen sikerük az egyéni produkciókon is múlik. A közösségben és a közösségért való munkálkodás fejleszti a közösségi érzést.
A közös programok /kirándulások, más településeken való szereplések, vendég művészeti csoportok fogadása, stb. / szintén komoly közösségfejlesztő hatással bírnak. Ezért egyre több fellépési lehetőséget biztosítunk tanítványaink számára.

1.16. A tehetség, képesség-kibontakoztatását segítő tevékenység

A művészeti iskolák kiemelt feladata a tehetséggondozás, a veleszületett, vagy szerzett képességek - értelmi, kombinációs és asszociatív képesség, kreativitás, érzelmi reakció, fantázia, temperamentum, akaraterő, kitartás, memória, aktivitás, ritmus- és metrumérzék, hallás pontosság- differenciáltság, mozgás-, beszédkészség, muzikalitás, stb./- továbbfejlesztése. A grafika tanszak kiválóra akkreditált tehetséggondozó műhely. Igen fontos a tehetséges gyerekek minél előbbi kiszűrése annak érdekében, hogy a fejlődésükhöz szükséges módszereket megválasszuk.

Ezek a következők lehetnek:

- zenei tanszakokon „B" tagozaton való továbbhaladás,
- a tanulmányi idő megrövidítése: amikor egy tanévben két év anyagát képes elsajátítani a tanuló,
- gazdagítás, dúsítás: ebben az esetben a tantervi tananyag rövidebb idő alatti elsajátításából adódóan egyéni fejlesztésre nyílik lehetőség.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő, vagy tanulási kudarcnak kitett tanulók megítélésével kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

A művészeti tagozatra jelentkező növendékek között elenyésző a beilleszkedési, magatartási vagy tanulási képességzavarral küzdő. Törekszünk az SNI-s és BTM-es gyerekek művészeti oktatásba való bevonására, hogy ezáltal személyiségük fejlődjön.

A gondos, körültekintő odafigyelés és az ennek megfelelő nevelő-oktató munka, akár terapikus, gyógyító hatású is lehet. Közismert, ugyanakkor tudományosan is igazolt, hogy a csoportos munka, az alkotó tevékenység sok esetben milyen személyiségfejlesztő hatású. Lényeges e tanulók esetében a nevelő és a gyermek személyes pozitív kapcsolatrendszere, melynek a kölcsönös bizalmon kell alapulnia. Elengedhetetlen a szülőkkel, családokkal (családlátogatás) való személyes együttműködés.

A teljes körű odafigyelés feltételezheti az osztályfőnökkel, a Kistérségi Családsegítő Szolgálat, a Nevelési Tanácsadó szakembereivel való kölcsönös együttmunkálkodást a gyermek érdekében.

1.16.1. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A tanuló önhibáján kívül is kerülhet olyan helyzetbe, amikor a fejlődését biológiai - fiziológiai, szociális, pszichés sérülés fenyegeti. Magatartása jelzi a változást, a gondot.

Lényeges, hogy a tanszakok pedagógusai érzékenyen figyeljenek tanítványaikra, hogy az őket veszélyeztető vagy hátrányokat okozó körülményeket megelőzzük, feltárjuk, megszüntessük. E területen is alapvető fontosságú a bensőséges, bizalmas, jó gyermek - nevelő kapcsolat, a szülőkkel, a családdal való őszinte együttműködés. Igen fontos az osztályfőnökkel, az intézményi ifjúságvédelmi felelőssel való partneri együttmunkálkodás. Az ok, problémafeltárás mellett, segítséget kell nyújtani a megoldáshoz, jelzéssel kell élni illetékes szakemberek, szakszolgálatok, szervezetek irányában. / Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Polgármesteri Hivatal, gyermekorvos, stb. /

1.16.2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeink

Mentesül a térítési- és tandíjfizetési kötelezettség alól az intézeti, vagy állami nevelt, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és az enyhe értelmi fogyatékos tanuló.

1.17. A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formái

Az iskolai diákönkormányzat tevékenységében tanulóink aktívan vesznek részt képviselve az alapfokú művészeti iskola érdekeit is.

Iskolánkban Szülői Szervezet működik, melynek tagjai tanulóink szülei is.

A szülőket tájékoztatjuk a tagozat, a tanszakok életéről, az iskolai munkatervről, az időszerű feladatokról s különösen gyermekeik egyéni haladásával kapcsolatos kérdésekről.

Ennek érdekében:

Félévkor és év végén tanszaki hangversenyt, bemutatót vagy nyilvános foglalkozást szervezünk, kiállítást rendezünk, ahol a szülők betekinthetnek a tanszakok nevelő - oktató munkájába. A tanév közben felmerülő aktualitások közlésére a tájékoztató füzetet használjuk.

Tanáraink szoros kapcsolatot tartanak fenn az általános iskolai kollégákkal, különösen tanítványaink osztályfőnökeivel.

Intézményünk kapcsolatot tart a területi-, megyei-, országos-, szakmai-, művészeti szervezetekkel, alap- és középfokú művészeti iskolákkal.

II. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Az Oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül intézményünk a „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára" c. kerettantervet alkalmazza alsó tagozaton, valamint a „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára" c. kerettantervet alkalmazza a felső tagozaton.

A két tanítási nyelvű osztályokban a kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai célnyelvi oktatáshoz című kerettantervet alkalmazzuk.

Az Alapfokú művészeti iskolában a 27/1998 (VI. 10.) MKM Rendelet, valamint 2011. szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján készült új helyi tantervet alkalmazzuk.

Sajátos nevelési igényű tanulók vonatkozásában a „Kerettantervek az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)" kerettantervet alkalmazzuk.

A Református hittanra járó gyerekek esetében a tantárgy elnevezése 2017. szeptember 1-jétől „Református hit- és erkölcstan" a 2017. június 16-án a református és a baptista köznevelési intézményekben végzett hittanoktatásról kötött megállapodás értelmében.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Bibliaismeret/ Etika	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1

Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	**A választott változat**
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskola 1-4. évfolyamára

	1.	**2.**	**3.**	**4.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Angol nyelv	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4+1**
Matematika	4	4	5	5
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	**2**	**2**
Ének-zene	**2**	**2**	**1**	**1**
Vizuális kultúra	**2**	**2**	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	**5**	**5**	**5**	**5**
Összesen:	**28**	**28**	**29**	**29**

Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskola 5-8. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4+1	4+1	4+1	4+1
Matematika	4	4	3	4
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2

Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**30**	**29**	**32**	**32**

A sajátos nevelési igényű tanulók kötelező tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	4	4
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Informatika			1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	4
Idegen nyelvek			2	2
Matematika	4	5	4	4
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	4,5	4,5
Fizika				
Kémia				
Biológia-egészségtan				
Földrajz		1	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	2	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát

Alsó tagozat, normál osztály:

Tantárgy	*1.*	*2.*	*3.*	*4.*
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7
Idegen nyelvek	0	0	1	2
Matematika	5	5	5	5
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Informatika	0	0	0	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen	**25**	**25**	**25**	**27**

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Matematika	1	1	1	1
Idegen nyelvek			1	
Informatika				1

Felső tagozat, normál tantervű osztály:

Tantárgyak	***5.***	***6.***	***7.***	***8.***
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv és irodalom (dráma)				
Történelem és állampolgári ismeretek				
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	2	2
Idegen nyelvek	3	3	4	4
Matematika	4	4	4	4
Informatika	1	1	1	1
Fizika			1,5	1,5
Biológia és egészségtan			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Rajz				
Vizuális kultúra	2	1	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret				

Technika és életvitel				
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Testnevelés és sport (tánc)				
Ember és társadalomismeret (etika)				
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Természettudományi gyakorlatok		1		
Egészségtan				
Összesen	**28**	**28**	**31**	**31**

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Informatika	1			
Vizuális kultúra	1			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		1		
Természettudományi gyakorlatok		1		
Matematika		1	1	1
Idegen nyelvek			1	1
Magyar nyelv és irodalom			1	
Technika, életvitel és gyakorlat				1

Szabadon választható tanórai foglalkozások a felső tagozaton:

- választós angol, német 6 óra (normál osztályok részére, kifutó rendszerben)
- matematika előkészítő 2 óra
- magyar előkészítő 2 óra
- énekkar 1 óra

Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskola 1-4. évfolyamára

	1.	**2.**	**3.**	**4.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Angol nyelv	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4+1**
Matematika	4	4	5	5
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	**2**	**2**
Ének-zene	**2**	**2**	**1**	**1**
Vizuális kultúra	**2**	**2**	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	**5**	**5**	**5**	**5**
Összesen:	**28**	**28**	**29**	**29**

A szabadon tervezhető órakeretből

– harmadik és negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgyak heti óraszámát emeltük meg egy többletórával.

Angol nyelven tanítjuk

- első és második évfolyamon: ének-zene, technika, életvitel és gyakorlat, valamint a testnevelés tantárgyakat.
- harmadik és negyedik évfolyamon a környezetismeret, ének-zene és testnevelés tantárgyakat.

Testnevelés tantárgy esetén heti két órát tartunk angolul, hármat magyarul.
A heti öt angol órát csoportbontásban tanítjuk. Mindkét csoportban négy angol órát intézményünk angol nyelv szakos pedagógusa tart, az ötödik angol órát idegen nyelvi lektor oktatja.

Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskola 5-8. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4+1	4+1	4+1	4+1
Matematika	4	4	3	4
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**30**	**29**	**32**	**32**

A szabadon tervezhető órakeret terhére

- 5. évfolyamon (2 óra): 1 óra informatika, egy óra célnyelvi civilizáció,
- 6. évfolyamon (3 óra): egy óra matematika, egy óra célnyelvi civilizáció, egy óra angol.
- 7. évfolyamon (3 óra): egy óra magyar nyelv, egy óra célnyelvi civilizáció, egy óra angol.
- 8. évfolyamon (3 óra): egy óra matematika, egy óra célnyelvi civilizáció, egy óra angol.

Angol nyelven oktatott tantárgyak 5-8. évfolyamokon: célnyelvi civilizáció, történelem, természetismeret 5.évfolyamon,
Informatika, természetismeret, célnyelvi civilizáció 6.évfolyamon
Informatika, kémia, célnyelvi civilizáció 7-8.évfolyamon
Lehetőség szerint a bibliaismeret tantárgyat is angol nyelven tanítjuk.
A heti öt angol órát csoportbontásban tanítjuk. Mindkét csoportban négy angol órát intézményünk angol nyelv szakos pedagógusa tart, az ötödik angol órát idegen nyelvi lektor oktatja.

Sajátos nevelési igényű helyi tanterv óraszámai

Alsó tagozat:

Tantárgyak	*1.*	*2.*	*3.*	*4.*
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	8
Idegen nyelvek	0	0	0	0

Matematika	5	5	5	5
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Informatika	0	0	0	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen	**25**	**25**	**25**	**27**

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Magyar nyelv és irodalom	**1**	**1**	**1**	**1**
Matematika	**1**	**1**	**1**	**1**

Felső tagozat:

Tantárgyak	***5.***	***6.***	***7.***	***8.***
Magyar nyelv és irodalom	6	6	5	5
Magyar nyelv és irodalom (dráma)				
Történelem és állampolgári ismeretek				
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	2	2
Idegen nyelvek			2	2
Matematika	5	5	5	5
Informatika	1	1	1	1
Fizika			1,5	1,5
Biológia és egészségtan			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Rajz				
Vizuális kultúra	2	1	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Technika és életvitel				
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Testnevelés és sport (tánc)				
Ember és társadalomismeret (etika)				
Bibliaismeret/Etika	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Egészségtan				
Összesen	**28**	**28**	**31**	**31**

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Informatika				
Vizuális kultúra				
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		**1**		
Természettudományi gyakorlatok				
Matematika	**1**		**1**	**1**
Idegen nyelvek				
Magyar nyelv és irodalom	**1**	**1**	**1**	**1**

Technika, életvitel és gyakorlat				

Az idegen nyelv oktatása az SNI-s (F 70) tanulóknak csak a 7. évfolyamban lép be. Így a többségi tanulók idegen nyelv óráiról kiemeljük ezeket a gyerekeket, és a helyi tantervnek megfelelően biztosítjuk számukra a magasabb óraszámot magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából.

Alsó tagozaton:

3. osztály: informatika

4. osztály: környezetismeret, magyar nyelv és irodalom

Felső tagozaton:

5. osztály: idegen nyelv óráról:
2 óra magyar nyelv és irodalom,
1 óra matematika
(1 óra magyar nyelv és irodalom az ének-zene tantárgy többségi tanulók kerettantervi óraszámához való igazításból adódik.)

6. osztály: idegen nyelv óráról: 2 óra magyar nyelv és irodalom, 1 óra matematika
(1 óra magyar nyelv és irodalom az ének-zene tantárgy többségi tanulók kerettantervi óraszámához való igazításból adódik.)
természettudományi gyakorlatok óráról: A számukra kötelező földrajz tantárgy oktatása történik.

7-8. osztály: idegen nyelv óráról: 1 óra magyar nyelv és irodalom, 1 óra matematika

Heti ellátandó óraszám az Nkt szerint

Évfolyam	Osztályok száma	Knt.27.§.(4) 6.sz. mell. Kötelező óraszám	Össz:	Knt. 27.§.(4) 6.sz. mell	Össz:	Knt.27.§.(5) tehetség vagy felz.	Össz:	Knt.27.§. (8) 6.sz. mell.	Össz:
1.	3	25	75	27	81	1	3		159
2.	3	25	75	27	81	1	3		159
3.	3	25	75	27	81	1	3		159
4.	3	27	81	28	84	1	3		168
Össz:			306		327		12	3	648

Heti ellátandó órák száma

Évf.	Osztályok száma	Knt.27.§.(4) 6.sz. mell. Kötelező óraszám	Össz:	Knt. 27.§.(4) 6.sz. mell	Össz:	Knt.27.§.(5) tehetség vagy felz.	Össz:	Knt.27.§. (8) 6.sz. mell.	Összesen
5.	4	28	112	23	92	1	4		208
6.	3	28	84	23	69	1	3		156
7.	3	31	93	25	75	1	3		171
8.	4	31	124	25	100	1	4		228
Össz:			**413**		**336**		**14**	**3**	**766**

Az alapfokú művészeti iskola
kötelező és választható tanórai foglalkozásainak óraszámai

1. Zeneművészeti ág - Klasszikus zene

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6

Az adott tanszakokon az óratervet az évfolyamok számának megfelelően kell érteni.

2. Táncművészeti ág - Néptánc tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Népi játék, néptánc	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánctörténet									1	1		
Kötelezően választható tantárgy											1	1
Szabadon választható tantárgy	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

3. Képző- és iparművészeti ág - grafika tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapismeretek	2-4	2-4										
Rajz-festés-mintázás			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Műhely-előkészítő			2	2								
Műhelygyakorlat					2	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható tantárgy			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A rajz-festés-mintázás és a műhelygyakorlatok óraszáma 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

4.Szín- és bábművészeti ág - színjáték tanszak-drámajáték

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy Drámajáték	2	2	2	2	2	2	2	2				
Színjáték									2	2	3	3
Kötelező tantárgyak:												
Beszédgyakorlatok			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1		
Mozgásgyakorlatok			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1		
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1		1	1	1	1	1	1
Szabadon választható tantárgyak	(2)	(2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-(4)	2-(4)	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6

A 2011. szeptember 1-jén megkezdett képzések
kötelező és választható tanórai foglalkozásainak óraszámai

1. Zeneművészeti ág – klasszikus zene

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

2. Táncművészeti ág – néptánc tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3–4	3–4	3	3	3	3	3–4	3–4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

3. Képző- és iparművészeti ág – képzőművészeti tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(2–4)	(2–4)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

4.Szín- és bábművészeti ág – színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

2.2. A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

Intézményünkben nyolcadik évfolyamon matematika és magyar nyelv tantárgyakból felvételi előkészítő szakkört szervezünk a gimnáziumokban és szakközépiskolákban továbbtanulni kívánó gyerekek számára.

Iskolánkban több évtizede folyik ez a típusú felvételire előkészítő foglalkozás. Kezdetben azzal a céllal jött létre, hogy azok a tehetséges gyerekek, akik nevesebb középiskolába, illetve valamilyen tagozatra jelentkeztek, és ott szóbeli és írásbeli felvételin is részt kellett venniük, kapjanak ismétlő jelleggel, de rendszerezett képet a tananyagról.
2002-ben, mikor bevezették a középiskolák a közös írásbelit magyarból, akkor már kitágult a résztvevő tanulók köre.

Minden tanévben már szeptemberben elkezdődnek a foglalkozások heti egy alkalommal 2 x 45 percben. A felkészítés január végéig tart, amikor is sor kerül a közös írásbelire.
Az előkészítő tematikáját úgy állapítjuk meg, hogy az a négy éves magyar irodalom és nyelvtan tananyagát felölelje, valamint a már eddigi közös írásbeli feladatok gyakorlását is tartalmazza.
A közös írásbeli feladatok a már megszerzett tudás alkalmazását kérik, építenek a tanulók gondolkodására, problémamegoldó képességére, azaz a gyakorlati tudásra.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyerekek rálátással legyenek a megtanult ismeretekre. Tudják a fogalmakat, meghatározásokat, és azt az adott feladatokon tudják alkalmazni. Tehát átismételjük mind irodalomból, mind nyelvtanból a négy év anyagát – ami az első 45 percet jelenti -, majd a második 45 percben az elmúlt évek központi írásbelijének újbóli megoldása folyik.
Fontosnak tartjuk, hogy a tizedik feladatot – ami a központi felvételikben fogalmazás –, a legnagyobb alapossággal kezeljük. Itt ugyanis rövid fogalmazás írása a feladat, aminek értékelik a stílusát, szerkezeti arányait, a mondatok kapcsolódását, a szöveg ötletességét, stb.
Ilyen fogalmazások írása minden előkészítő foglalkozáson megtörténik.

A tanulók a tematikai egység végére már egészen jól megbirkóznak ezzel a feladattal is.
Rengeteg kiadvány is segíti a felkészítő tanár munkáját, hiszen az évek során igen sok kiadó jelentetett meg a felvételi feladatsorokat igazodva a központi írásbelikhez.
Az előkészítő foglalkozásoknak van létjogosultsága, hiszen a több éves tapasztalat azt mutatja, hogy azok a tanulók, akik részt vesznek ezen a felkínált lehetőségen, jó eredménnyel, biztosabban írják meg a közös írásbelit.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:
- a tankönyv az oktatási miniszter által jóváhagyott (tankönyvek, munkafüzetek, térképek, albumok stb.) tankönyvjegyzékén szerepeljen,
- alkalmasak legyenek a tantervi követelmények és az alkalmazott tanulásszervezési eljárások, módszerek megvalósítására,
- maradéktalanul tartalmazza a helyi tanterv minimumkövetelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat,
- feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek,
- motiváljon,
- keltse fel a gyermek érdeklődését,
- szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen,

- ábrái, betűméretei, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést,
- ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre,
- adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
- adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra,
- borítója érdeklődést keltő, színes és tartós,
- legyen több évig használható és ára elérhető
- segítse a helyes tanulási szokások, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását;
- biztosítson lehetőséget a mennyiségi és minőségi differenciálásra,
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- alakítsa ki az önellenőrzés igényét;
- felépítése (témák, feladattípusok) logikus, könnyen követhető legyen;
- feladatrendszere változatos legyen tartalom, típus, nehézségi fok és funkció tekintetében.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

Az egyes évfolyamokon a tantárgyakhoz szükséges tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek javasolják a helyi tanterv követelményeihez igazodóan, figyelembe véve a tartalmi egymásra épülést.

Tartós tankönyvek kiválasztásának elvei

Tartós tankönyvekre a munkaközösségek tesznek javaslatot, és a nevelőtestület hoz döntést arról, hogy melyik tanévben milyen tartós könyvek kerülnek beszerzésre.

Tartós tankönyv alatt elsősorban az olvasókönyv jellegű tankönyveket, szöveggyűjteményeket, atlaszokat, albumokat értjük, amelyekben a tanórai foglakozások során nem kerülnek írásos jelölések. A munkafüzeteket, munkatankönyveket nem tekintjük tartós tankönyvnek, vagyis ezeket mindig újonnan vásárolják meg tanulóink.

Tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának alapelvei

1. Információhordozók: tankönyvek, szöveggyűjtemények, képek, filmek, hanghordozók, makettek, CD-k, aktív tábla, internet.
2. Feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok.
3. Információ és feladathordozók szoftvere.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- fejlesztjük a tanulók mozgáskultúráját, a mozgáskoordinációjukat, melynek során kielégítjük a mozgásigényüket is;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- a tanulási stratégiák megválasztásában fontos szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele;
- fontos az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjainak bemutatása;
- elengedhetetlen a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelése;
- fokozatosan fejleszteni kell a tanulók kreativitását;

- a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával mélyítjük, gazdagítjuk a gyerekek értelmi és érzelmi intelligenciáját;
- a célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is;
- az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez;
- célunk és feladatunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, és a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára;
- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével;
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése,
- a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.
- a képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához,
- halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre építve fejlesztjük a gyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét.
- megalapozzuk tanulási szokásaikat.
- elősegítjük a tanulási nehézségek leküzdését.
- figyelembe vesszük a gyermekek szociokulturális környezetét, és eltérő ütemű érési szakaszait.
- támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását.
- tudatosítjuk a humánus magatartásmintákat, szokásokat.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat; különös tekintettel az RWCT technikák alkalmazását a tanítási órákon.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Az ötödik évfolyamon bevezetett új tantárgyak esetén mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz és megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával törekszünk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozására.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A hetedik évfolyamon bevezetett tantárgyak esetében is mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz és megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Az egészséges életvitel kialakításához a biológia-egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

A mentális képességek célirányos fejlesztésével törekszünk az önálló tanulás és az önművelés megalapozására.
A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását magyar, matematika és idegen nyelvi vizsgák szervezésével segítjük.

2.4.5. A NAT-ban meghatározott egyéb pedagógiai feladatok intézményi megvalósítása

Természettudományos nevelés

Célunk, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenységébe, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltése érdekében 6. évfolyamon heti 1 órában természettudományi gyakorlatok tantárgyat vezetünk be.

Intézményünkben a kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése érdekében a természettudományos nevelés modern, jól felszerelt szaktanteremben zajlik.

Iskolánk Öko-suli, ahol a természetre, a környezetre való odafigyelés rendkívül hangsúlyos.

A mindennapos művészeti nevelés

Iskolánkban a mindennapos művészeti nevelés

- az alapfokú művészeti iskola tanszakai által kínált képzés
- az iskola délutáni foglalkozási keretében szervezett művészeti foglalkozások (drámakuckó, bábkuckó) és
- 5. évfolyamon a szabadon tervezhető órákból plusz 1 vizuális kultúra tantárgy oktatása során valósul meg.

Idegennyelv-oktatás

Iskolánkban a normál általános iskolai osztályokban 3. évfolyamon kezdődik az idegen nyelv oktatása, ahol a nyelvi képzésre való ráhangolódás és az intenzív nyelvi képzés előkészítése folyik.

Intézményünk idegen nyelvi tehetséggondozó műhelye kiválóra akkreditált tehetségpont, ahol a tehetséges tanulók fejlesztése kidolgozott Intézményi Tehetségprogram alapján történik.

A két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelv és a célnyelven tanított tantárgyak tanítása egyidejűleg kezdődik és a tanulók legalább 60%-ánál a KER szerinti B1 célnyelvi tudásszinten fejeződik be.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést valamennyi osztályban a délelőtti órákban tanórákon biztosítja intézményünk. Amennyiben több tanulócsoportnak is van testnevelés óra, az osztályok beosztás szerint használják a csarnokot, a tükrös tornatermet, az Úttörő utcai tornatermet, a műfüves pályát és a kinti sportpályákat.

A két tanítási nyelvű osztályokban három testnevelés óra anyanyelven, két testnevelés óra célnyelven van megtartva.

A DSE munkáját az iskola igazgatója által megbízott testnevelés szakos tanár irányítja.

A tanórán kívül szervezett tömegsport foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja

- az őszi és a tavaszi időszakban a sportudvarok, a játékudvarok és a tornatermek,
- a téli időszakban a tornatermek
- bowling pálya
- műfüves pálya

tanár felügyelete melletti használatának lehetőségét.

Az iskolai sportfoglalkozások óraszámát a tantárgyfelosztásban kell meghatározni a következő módon:

A két tanítási nyelvű osztályban heti három testnevelés óra a délelőtti órákban, órarendbe építve, anyanyelven, heti két testnevelés óra a délutáni órákban, célnyelven.

A DSE foglalkozásokat a testnevelő tanárok vezetik. Munkájukat a munkaköri leírásuk alapján végzik.

Iskolánk a DSE-vel együttműködve biztosítja a legnagyobb tömegeket megmozgató leány kézilabda és fiú labdarúgás sportágakban a tehetségek diákolimpiai versenyeztetését. A Magyar Gyermek Labdarúgó Szövetséggel és a Téglás Városi Sportegyesülettel együttműködve a tehetséges labdarúgóink rendszeres sportolását, versenyeztetését biztosítjuk (évenkénti együttműködési szerződés megújításával).

A gyógytestnevelés megszervezése helyi szakember biztosításával történik oly módon, hogy a gyógytestnevelésben résztvevő tanulók számára is biztosított a mindennapos testmozgás.

Minden félév elején az órarend alapján elkészül a mindennapos testmozgás rendje, melyben minden osztály számára biztosított a mindennapos testmozgás. Nyilvánosságra hozása az órarenddel együtt történik.

A könnyített testnevelésben résztvevő tanulók a többi tanulóval egy időben, tanórai foglalkozások, illetve a délutáni sportfoglalkozások keretében, de egyéni, differenciált bánásmódot alkalmazva részesülnek a mindennapos testedzésben.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

1. Intézményünkben 3. évfolyamon heti 1 órában kezdhetik meg az idegen nyelv tanulását iskolánk tanulói. Iskolánk a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek alapján angol és német nyelv oktatását biztosítja.
   Második évfolyamon a második félévben az intézmény igazgatója és a nyelvi munkaközösség tagjai az osztály szülői értekezletén tájékoztatják a szülőket a nyelvválasztás lehetőségeiről és korlátairól. Ezt követően a szülő írásban nyilatkozik a választott idegen nyelvről.
   Az igényeket összevetve, a fenntartó csoportbontással kapcsolatos elvárásait figyelembe véve az intézmény személyi és tárgyi lehetőségeinek tükrében az igazgató a másodikos osztályfőnökök és a nyelvtanárok véleményének ismeretében dönt a tanulók csoportba sorolásáról.

2. Intézményünkben a tehetségsegítő tanács által kiválóra akkreditált nyelvi tehetségfejlesztő műhely működik, melynek célja, hogy tehetséges tanulóink nyolcadik évfolyam végére sikeres alapfokú nyelvvizsgát tegyenek. Ennek érdekében hetedik és nyolcadik évfolyamon a nem kötelező tanórai foglalkozások keretében választható nyelvi órán vehetnek részt tanulóink. A hatodik évfolyamon a második félévben szervezett szülői értekezleteken az igazgató tájékoztatja a szülőket a foglalkozásokról, a jelentkezés módjáról, a résztvevő tanulókkal szembeni elvárásokról és a nyelvvizsga költségekről. A szülő írásban kéri a tanuló felvételét a hetedik évfolyamon induló foglalkozásokra. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A foglalkozásokról tanév közben kijelentkezni csak rendkívül indokolt esetben lehet. E rendszer a két tanítási nyelvű oktatás felmenő rendszerű bevezetésével fokozatosan megszűnik.

3. 2013/2014-es tanévtől első és ötödik évfolyamon, ezt követő években felmenő rendszerben a többi évfolyamon is intézményünkben a különböző felekezeti vallású tanulók választhatnak, hogy heti egy órában melyik felekezet hittan órájára járnak. A felekezeti hittant nem igénylő tanulók Bibliaismeret vagy etika tantárgyak közül választhatnak. A tanulók igénye alapján 8 fő esetén indítunk csoportot.

A pedagógusválasztás szabályai:

Az iskola a pedagógiai munka tervezéséhez tantárgyfelosztást készít. A tantárgyfelosztást az igazgató utasítása alapján a tagozatok igazgatóhelyettesei készítik el, ügyelve a pedagógusok egyenlő terhelésére, és figyelembe véve a személyi és tárgyi feltételeket.
Beiratkozásnál a normál tantervű osztályokat a Házirendben megfogalmazott osztályszervezési szempontok alapján alakítjuk ki. A tanulók osztályba sorolásáról az igazgató – a tagozat vezetőjének, a leendő osztályfőnököknek és az óvónők véleményének kikérése után – dönt.
Amennyiben azonos szakkört adott tanévben több pedagógus is megszervez úgy a tanulók élhetnek a pedagógusválasztás jogával intézményünkben.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,

- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A beszámoltatás, a számonkérések értékelésének fajtái:
Diagnosztikus értékelés:
- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:
- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart, mit tud és mit nem tud vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:
- Feladata, hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

Elvei:
- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Feladatai:
- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az értékelés alapelvei:
- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- a Helyi Tanterv követelményrendszerére épüljön
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- legyen tárgyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)
- félelemmentes légkörben történjen
- Ahhoz, hogy **alapelveink megvalósulhassanak**, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit világosan meg kell fogalmaznunk és a tanulók tudomására hoznunk. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani
- az integráltan oktatott, tanulásban akadályozott tanuló a saját tanterve, annak követelménye szerint értékelendő.

Az értékelés formái:
Személyes, szóbeli értékelés történik
- a tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot ad
- a tanár megragadja a tanórán kívüli lehetőségeket is
- a szaktanárok által az évközi érdemjegyek és az osztályzatok megállapításakor
- a fogadóórákon
- a szülői értekezleteken az osztályfőnök által
- az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok, napközis nevelők véleményét is közvetíti a magatartás- és szorgalomjegyek kapcsán

- az osztályfőnök által a naplók és tájékoztató füzetek havi felülvizsgálatakor
- az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők, stb. kapcsán)
- a tantestület előtt (szélsőséges esetekben)
- az igazgató vagy igazgatóhelyettesek által (kiemelkedő eredmények, ill. fegyelmi vétségek kapcsán)

Szöveges értékelés írásban

- a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények, illetve problémás tanulók)
- dicséretek, ill. elmarasztalások beírása a tájékoztató füzetbe és a naplóba.
- a szaktanárok dolgozatokra írott véleményei
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok, stb.)

Értékelés és minősítés

- A **szaktanárok** minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.
  (Az ismertetésnek írásbeli dokumentuma legyen, pl.: lediktálás a füzetbe, kifüggesztés az osztályteremben).
- A szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-5), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen)
- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük
- 7-8. évfolyamon a választható idegen nyelvi órákon kapott érdemjegyek beszámítanak a tanulók félévi, illetve év végi idegen nyelvi osztályzatába
- a 8. évfolyam félévi, illetve a 6, évfolyam év végi vizsgák eredménye a témazáró felmérésekkel azonos súlyú
- az érdemjegyekhez és az osztályzatokhoz szóbeli értékelés is társuljon
- a félévi osztályzat és értékelés a tájékoztató füzetbe és a naplóba, az év végi a bizonyítványba, a naplóba, illetve a törzslapba kerül
- a szóbeli feleletek értékelésénél a nyelvi kifejezőkészség is legyen szempont
- a tanórai aktivitást és a plusz munkákat is értékeljük

Az értékelés nyilvános fórumai

- házi versenyek, vetélkedők
- bemutatóórák
- az iskola belső vizsgái
- speciális tantárgyi felmérések lehetősége külső, ill. belső szervezésben
- értékelés az egész diákközösség előtt (tanévzáró, tanévnyitó ünnepélyek, iskolai rendezvények)
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezlet, iskolai események)
- értékelés iskolakapcsolatok szintjén
- iskolai szervezésű nyelvvizsgák, vetélkedők
- szakköri, osztályproduktumok kiállítása, projektbemutatók

Az ellenőrzés, értékelés további elvei

- Tehát az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.
  Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az ellenőrzés, értékelés rendszere:

- **Az elméleti jellegű tantárgyak** ellenőrzésénél:
- az **1.-4. évfolyamon** a félév és az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről **átfogó írásbeli felmérésben** (központi) is tanúbizonyságot tesznek,
- a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizzük,
- az **egyes témakörök végén** a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak,

- **6. és 8. évfolyamon** magyar nyelv és irodalomból, matematikából a jól bevált belső **vizsgáztatást** folytatjuk, kivételt képeznek a tanulásban akadályozott tanulók. Az adott osztályzat **egységesen** olyan súllyal szerepeljen, mint egy témazáró felmérés.

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását **szóbeli felelet** formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább **egyszer felel szóban**:

- a heti egy órás tantárgyak esetében évente egyszer,
- az elméleti tantárgyak esetében félévenként egyszer,
- az ének-zene, a vizuális kultúra, informatika, technika, életvitel és gyakorlat tantárgyból évente egyszer szóban.
- A **testnevelés tantárgy** követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
- **A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését** elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola **helyi tantervében előírt követelményekhez**, emellett azonban figyelembe vesszük azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.
- **A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:**

A 2011. évi CXC. törvény 53. § (2)-(3) bekezdései foglalkoznak az általános iskolába járó tanulók értékelésének kérdésével.

„(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),

b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),

c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.”

A szöveges értékelés kidolgozott értékelő lapjai a Pedagógiai Program mellékleteiben találhatóak meg.

- **A szöveges értékelés rendszerének** kidolgozása során a tanulók fejlődésének követésében figyelembe vettük azokat a **kulcskompetenciákat**, amelyeknek fejlesztése az alsó tagozat kiemelt feladatai: kommunikáció, szabálykövetés, gondolkodás, a tanuláshoz való viszony.

- Gondosan mérlegeltük, hogy kisiskolás korban a tanulás eredményességét erősen befolyásolhatja:
  1. A megfigyelés, észlelés fejlettsége, a síkbeli, térbeli, időbeli tájékozódás, a mozgás fejlettsége.
  2. A tantárgyak tanulásában nyújtott teljesítményt.
  3. Az elsajátított ismeretek mennyiségének, felhasználhatóságának alkalmazhatóságának szintjét.
  4. A tanulás közben begyűjtött információk szűrését, csoportosítását, mozgósítását, új problémahelyzetekben.
  5. Az alapkészségek, képességek működő képességét.
  6. Az erőfeszítéseket, a fejlődés mértékét, stb.

Lényeges: Mihez mérem az értékelni kívánt területet:

- fejlesztési – tantervi követelményekhez, (kritériumra orientált értékelés)
- a tanulócsoportban kialakult teljesítmény normákhoz,
- a tanuló saját, megelőző teljesítményeihez.

Munkaközösségi feladat a komplexitás, az egységesség megteremtése!

A szöveges értékelés módja, gyakorisága

a.) **Szóbeli:** A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon. Megfogalmazódhat:

- a tanító részéről,
- a tanulótársak részéről,

- önértékelés formájában.

b.) **Írásbeli:**

- a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzőjével, vagy a különböző nehézségű feladattípusok szintjének megadásával,
- a tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek bejegyzése a tanulók fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban a tájékoztató füzetben,
- félévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és a tanulási eredményeiről,
- **tantárgyi teljesítmények:** a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés (a jó teljesítmények és lemaradások), a fejlődés, illetve fejlettség az alapvető készségekben (beszéd, olvasás, íráshasználat, szövegalkotás, mozgás, eszközhasználat, önkiszolgálás, stb.) képességekben (szövegértés, megismerés, problémamegoldás, gondolkodás, döntés, együttműködés, konfliktuskezelés).
- A rendszeres egyéb értékelés formájáról a tanító szabadon dönthet (piros, fekete pont, csillag, egyéb értékelő kártyák, stb.).
- Félévkor és év végén a szöveges értékelés az első évfolyamon, illetve a 2. osztály félévkor az iskola által kiválasztott tájékoztató füzetben, valamint a bizonyítványokban kerül beírásra.

Értékelés az 1-2. évfolyam félévéig

	Az értékelés módja, Formája	**Az értékelés rögzítése**	**Ki értékel?**
Év közben	- piros, fekete, zöld pont, piros, zöld csillag, stb. - dicséret, - szöveges értékelés: szükség szerint	- tanulói munkafüzet, füzet - tájékoztató füzet	- a tanítók - a napközis nevelő - a szaktanárok
Félévkor	- szöveges értékelés kidolgozott szempontok alapján	- tájékoztató füzet - napló	- az osztályfőnök - a napközis nevelő - a készségtárgyat tanító - a szaktanárok
Év végén	- Lásd.: félévkor - tanévi munkája előkészítő jellegű volt Tanulmányait az ált. iskola első osztályában folytathatja. Lásd:záradékok (A törvényi előírásoknak megfelelően: lásd.: az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	- bizonyítvány - napló - törzslap - iskolalátogatási bizonyítvány	- az osztályfőnök - a napközis nevelő - a szaktanárok - az osztályfőnök

Értékelés a 2. évfolyam második félévétől a 8. évfolyam végéig

	Az értékelés módja, Formája	**Az értékelés rögzítése**	**Ki értékel?**
Év közben	- érdemjegy (5,4,3,2,1) legalább 3 jegy tantárgyanként - dicséret, elmarasztalás - piros, fekete, zöld pont - havonkénti magatartás és szorgalom értékelése	- osztálynapló - tájékoztató füzet - munkafüzetek, füzetek - magatartási füzet	- a szaktanárok - az oszt. főnök, a napközis nevelő és a szaktanárok véleménye alapján
Félévkor	- osztályzat (kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) - a magatartás, szorgalom betűvel, a minősítés fokozatai: példás, jó, változó, rossz, illetve hanyag	- tájékoztató füzet (betűvel) - osztálynapló (számmal)	- a szaktanárok, a diákok és az osztályban tanító pedagógusok véleményét figyelembe véve az oszt. főnök javaslata alapján az osztályozó konferencia
Év végén	- osztályzat (betűvel) (jeles és szaktanári dicséret) az ált. isk. biz.-nál, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen - magatartás, szorgalom, mint félévkor - szaktárgyi dicséret - nevelőtestületi dicséret (legalább 5 kitűnő osztályzat esetén)	- bizonyítvány - osztálynapló - törzslap	- a szaktanárok - mint félévkor - az osztályozó konferencia

- A 3. évfolyamon új tantárgyként lép be az idegen nyelv (angol-német), 4. évfolyamon pedig az informatika. A tantárgyi követelmények értékelése 4-8. évfolyamon félévkor és év végén 1-5 érdemjegyekkel történik. A következő évfolyamba lépés feltétele a legalább elégséges osztályzat a tanév végén. Elégtelen tanév végi minősítés esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. A 2010. évi LXXI tv módosítása értelmében az idegen nyelv esetében szülői beleegyezés nélkül is lehet buktatni az első félévben a tanulót.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanuló munkáját **két havonta legalább egy érdemjeggyel** kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten keresztül.
- A tájékoztató füzet bejegyzéseit az **osztályfőnök két havonta ellenőrzi**, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótoltatja.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

Alsó tagozat:

Teljesítmény (optimum)	0-40 %	41-60 %	61-80 %	81-90 %	91-100 %
Érdemjegy	elégtelen	elégséges*	közepes	jó	jeles

*Legalább a minimumkövetelmény 80%-át várjuk el

Felső tagozat:

Teljesítmény (optimum)	0-29 %	30-49 %	50-79 %	80-90 %	91-100 %
Érdemjegy	elégtelen	elégséges*	közepes	jó	jeles

*Legalább a minimumkövetelmény 80%-át várjuk el

A feladatsorban szereplő minimum és optimum szintű feladatok arányának figyelembe vételével ez változhat. A pedagógus megjegyzést tehet az adott osztályzattal kapcsolatban. (pl. ponthatáros)
A 2. osztály év végi bizonyítványban – valamint 3-8. évfolyamon is a félévi tájékoztató füzetben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredményeket minősítjük:

A művészeti iskolában havonta egy érdemjeggyel értékeljük a tanuló munkáját és szorgalmát. Az év végi osztályzatba beleszámít a tanszaki vizsgák eredménye.

A szóbeli feleletek értékelése

Tartalma
Az adott tananyag/lecke, házi feladat/összefüggő, esetleg kérdések alapján történő elmondása.

Jeles
Összefüggő, kérdésekre adott önálló felelet (ismétlő és legfeljebb egy segítő tanári vagy tanulói kérdéssel).

Jó
Több segítő kérdéssel elmondott önálló felelet

Közepes
Kérdések alapján a tananyag elmondása

Elégséges
A NAT és a helyi tanterv minimum szintjének teljesítése az adott tananyagból kérdésekre.

Elégtelen
A tantervi követelmény 30 % alatti teljesítése.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás: magatartási norma- és szabályismeret, szabálykövetés a tanórákon, foglalkozásokon, óraközi szünetekben, szabadidőben, a tanuló helyzete a közösségben, viszonya a társakhoz, felnőttekhez, beszédstílusa, hangneme;

Szorgalom: motiváltság és részvétel a tanulási tevékenységekben, a feladattudat fejlettsége, türelem, kitartás a feladatvégzésben, megbízhatóság és a teljesítés igényessége.
Az általános alapelvekkel összhangban áll a tanulói magatartás és szorgalom értékelése, melynek fontos alapja a viselkedéskultúra normáinak elsajátítása. A jól átgondolt értékelési rendszer a pedagógiai folyamat fontos alappillére, ezért minden értékelőnek nagy körültekintéssel kell eljárnia. Fontos megjegyezni azt, hogy a már jól bevált értékelési rendszert nem kellene elfelejtenünk, eltörölnünk. Javasoljuk, hogy az osztályokban továbbra is működjenek a folyamatos hetenkénti értékelések, s azok lezárása szöveges értékeléssel, illetve havi minősítéssel. Ennek követhető, írásbeli nyoma legyen az osztályokban elhelyezett fali értékelő táblákon, a tanuló üzenő, valamint tájékoztató füzetében.

Magatartásból adott szöveges értékelés feltételei 1. osztályban és 2. osztályban félévkor
Példás minősítést kap az a tanuló, aki
- A tanítási órákon példamutató magatartást mutat. (órán figyel, a munkát nem zavarja);
- A közösség alakítását, fejlődését, munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti és társait is erre ösztönzi;
- A Házirendet betartja, társait is erre ösztönzi;
- Nevelőivel, társaival, szüleivel, az iskola dolgozóival szemben tisztelettudó, udvarias;
- Szereti a közösségi életet, szívesen és önként tevékenykedik érte és benne;
- Ügyel a rendre, tisztaságra, óvja az iskola vagyonát, az iskolán kívül is példamutató a viselkedése;

Jó minősítést kap az a tanuló aki:
- A tanítási órákon jól viselkedik (órán figyel, a munkát nem zavarja);
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, az iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás;
- A Házirendet és az iskolai együttélés szabályait betartja;
- Nevelőivel, társaival, szüleivel, iskola dolgozóival szemben tisztelettudó, udvarias;
- Szereti a közösségi életet, de abban csak kérésre vállal munkát;
- Ügyel a rendre, tisztaságra, óvja az iskola vagyonát, az iskolán kívül is jól viselkedik.

Változó minősítést kap az a tanuló, aki:
- Az órai munkát több esetben zavarja;
- A közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni;
- A Házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt, állandó figyelmeztetéssel tartja be;
- Nevelőivel, társaival, szüleivel, az iskola dolgozóival szemben gyakran nem udvarias és nem tisztelettudó; *(ennek nyoma van a magatartásfüzetben, a naplóban is)*
- Társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít, fegyelme ingadozó, munkája pontatlan;

Rossz minősítést kap az a tanuló, aki:
- A tanórai munkát rendszeresen zavarja;
- Munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be;
- A Házirendet nem tartja be, az ismételt figyelmeztetések ellenére sem;
- Közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek;
- Nevelőivel, társaival, szüleivel, az iskola dolgozóival szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle, durván beszél, verekszik;
- rendszeresen beírásokat kap a magatartásfüzetbe, illetve a naplóba;
- rendszeresen késik.

A szorgalom értékelésénél mindenképpen vegyük figyelembe **a tanulók képességének szintjét.**
A szorgalmat minősítő értékelés tartalma, 1. osztályban, és 2. osztályban félévkor:

Példás értékelést kap az a tanuló, aki:
- Igényli tudása bővítését: céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját, munkavégzése pontos, megbízható, külalakja szép, minden tantárgyban elvégzi feladatait;
- Önálló a munkában, önellenőrzése rendes;
- Kötelesség tudata magas fokú, munkatempója állandó, kiegyensúlyozott, mindig felkészül az órákra, figyel, érdeklődik;
- Érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed;

Jó értékelést kap az a tanuló, aki:
- Figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi, az órákra felkészül, rendszeresen és megbízhatóan, tisztán, szép külalakkal dolgozik;
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát, tudja, hogy mihez kell segítséget nyújtania;
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el, keveset jelentkezik;
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül;

Változó minősítést kap az a tanuló, aki:
- Időszakonként dolgozik, munkája ingadozó, figyelmetlen, pontatlan;
- Önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;
- Munkája változékony jellegű, nem mindig készít házi feladatot;
- Szétszórtság jellemzi, írásbeli munkája rendetlen;

Hanyag minősítést kap az a tanuló, aki:
- Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el;
- Nem hajlandó a munkavégzésre;
- Nem törődik kötelességeivel, felszerelését otthon hagyja;
- Érdektelenség, teljes közöny jellemzi, munkájának külalakja csúnya, rendetlen
- bukik 1 tantárgyból – mérlegelve képességeit.

A Tájékoztató füzetbe a következő értékelő táblázatot javasoljuk: pl.:

	Szempontok	**Szöveges értékelés**
	Magatartás	**Példás**
1.	Aktivitás, példamutatás	Példamutató
2.	Közösségi célok érdekeinek figyelembe vétele	Élen jár
3.	Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz
4.	Társas viselkedés	Kifogástalan
5.	Hatása a közösségre	Pozitív
6.	Általános fegyelmezettség (órai, órák közötti, napközi otthoni)	Nagyfokú

	Szempontok	**Szöveges értékelés**
	Szorgalom	**Jó**
1.	Tanulmányi munka, órai aktivitás	Figyelmes, de nem jelentkezik
2.	Általános tantárgyi munkavégzés, önálló munkavégzés	Ösztönzésre dolgozik
3.	Kötelességtudata	Általában felkészül
4.	Érdeklődése	Csak néha érdeklődik

Néhány kifejezés a szöveges értékeléshez:
Tanulás: Önálló, segítséget igényel, segítséggel is nehezen halad, önállótlan, intenzív segítségre szorul, motiválható, rendszeresen választ önművelő tevékenységet, segítség nélkül dolgozik, munkatempója lassú, kitartó, aktív, hullámzó teljesítmény nyújt, kiegyensúlyozott, kissé pontatlan, mindent elvégez, ösztönzésre dolgozik, stb.
Foglalkozás: Aktív részt vevő, rendelkezik megfelelő felszereléssel, felszerelése hiányos, érdeklődő, igényes, kreatív alkotó, sokat jelentkezik, figyel, zavarja az órát, igénytelen, ingadozó, közömbös, stb.
Udvari viselkedés: Fegyelmezett, fegyelmezetlen, szertelen, durva, verekedős, agilis, barátkozó, aktív, visszahúzódó, mozgékony, közösségi ember, gúnyolódó, provokatív, stb.
Tantermi viselkedés: Fegyelmezett, fegyelmezetlen, környezetét rendben tartja, kötelességét teljesítő, óvja a közös tárgyakat, ügyel társai dolgaira, stb.

Társas viselkedés, beszéd: Segíti társait a tanulásban, betartja a játékszabályokat, jó közösségi ember, nem köt bele másokba, alkalmazkodó, gyakran kerül összetűzésbe társaival, érzelgős, túlérzékeny, szépen beszél, csúnya kifejezéseket használ, hangoskodó, durván beszél, tiszteletlen, stb.
Általános érdeklődés: Tájékozott, tájékozatlan, sokirányú az érdeklődése, kezdeményező, témafelvető, érdektelen, csak néha érdeklődik, stb.

A magatartás értékelésének gyakorlata a 2. évfolyam év végétől és a felső tagozatban
Az osztályfőnök összegzi az osztály és a kollegák javaslatait. Lényeges különbségek esetén osztályfőnöki óra keretében (különösen problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén) megvitatja azokat. **Végleges döntést** az osztályfőnök hoz. Ha nem sikerül közös minősítést kialakítani, az osztályfőnök az **osztályozó konferencia** segítségét kérheti.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

- **A tanulók magatartásának** értékelésénél és minősítésénél a 2 évfolyam második félévétől alsó tagozaton és az 5-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzák.
- **A 2. évfolyam második félévtől alsó tagozaton és az 5.-8.** évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg.
- Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
Példás (5) az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése.

Jó (4) az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja,
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, bíztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem teljesíti minden esetben,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van,

Rossz (2) az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,

- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, ill. van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése

A **tanulók szorgalom értékelésének** és minősítésének gyakorlata a 2. évfolyam második félévétől az alsó tagozaton és az 5-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, ill. osztályzatokat alkalmazzuk.
A 2. évfolyam második félévétől az alsó tagozaton és az 5.-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
Példás (5) az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt
- önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3/) az a tanuló, akinek:
- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen,
- a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, vagy annak ellenszegül.
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát és a matematikát 6.7.8. évfolyamon. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.
A csoportok szervezésénél az osztályokból indulunk ki. Amennyiben egy osztályból két nyelvi csoportot szervezünk, azt a tanulók abc-be szedett névsora alapján tesszük a Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott iskolákra előírt létszámhatárok figyelembevételével.
Célunk ezzel az esélyegyenlőség maximális biztosítása.
Hetedik, nyolcadik évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből adott plusz egy órában a tanulókat képesség szerint soroljuk csoportokba. Négyévi nyelvtanulás után jelentős különbségek alakulnak ki a

tanulók nyelvi készségeit illetően. A jó nyelvi készségekkel rendelkező tanulókat e plusz órában nyelvvizsgára készítjük fel, míg a lemaradt tanulók számára felzárkóztatást szervezünk, ahol a készségek elmélyítése a cél, és a tanult nyelvtani szerkezetek begyakoroltatása.
A matematikai és informatikai csoportok kialakításának elve megegyezik a 3-6. évfolyamon az idegen nyelvi csoportok kialakításának módjával. Negyedik évfolyamon a plusz 1 matematika órán a csoportok kialakításának alapja a tanulók képessége, mivel ezt az órát felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.
A két tanítási nyelvű osztályokban első évfolyamon a tanulók csoportba sorolása véletlenszerű (nemek arányára ügyelünk). Negyedik évfolyamon belső vizsga után képesség alapján kerülnek besorolásra a tanulók a célnyelvi órákon. Célunk homogén csoportok kialakítása, ezzel kívánjuk segíteni a felzárkóztatást, a tehetséggondozást és az egyéni előrehaladás esélyeit. A kialakított nyelvi csoportok között biztosított a nyelvi átjárhatóság.

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Helyzetértékelés
Iskolánk szép, esztétikus környezetet biztosít tanulóinknak. Az épületek újak, ill. felújítottak. Az udvarokat és előkerteket – figyelve a pályázatokat is- fokozatosan fejtesztjük, alakítjuk. Minden dolgozó elkötelezett híve az egészségnevelésnek és a környezeti nevelésnek. Jó a kapcsolatunk az iskola-egészségügyi szolgálattal és a többi ilyen irányú nevelést segítő partnerünkkel valamint a szülői munkaközösséggel. 2011-ben elnyertük az Öko - iskola címet.

Az iskola egészségnevelési elvei

Jövőkép-hosszútávú cél:
- Tudatosuljon a tanulókban, hogy az egészség érték, tenni kell érte.
- Értsék meg az egészségnevelés és az egészségvédelem fontosságát.
- Alakuljon ki egészségtudatos életszemlélet és életmód.

Rövidtávú célok:
1. A tanulók - életkoruknak megfelelő szinten - rendelkezzenek korszerű ismeretekkel egészségük védelme érdekébe:
   - aktív életmódról
   - személyes higiéniáról
   - egészséges táplálkozásról
   - dohányzás, alkohol, kábítószer fogyasztás káros hatásairól
   - családi és kortárs kapcsolatokról
   - szexuális fejlődésről
   - beteg, sérült embertársakkal való együttműködésről
   - veszélyes helyzetek megelőzéséről, kezeléséről
   - baleset megelőzésről és elsősegélynyújtásról
2. A tanulók ismerjék meg saját egészségi állapotukat.
3. Ismerjék az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi és viselkedési formákat, hogy az életvezetéshez szükséges képességek, készségek kialakuljanak.
4. Az egészséges és tiszta környezet iránti igény felkeltése. Egészségbarát környezet biztosítása. (világítás, fűtés, padok, székek, padlózat, ebédlő, öltöző)
5. A tanítás-tanulás szervezése feleljen meg a gyerekek egészséges testi fejlődésének. (ültetés, pihentető mozgások, változatos munkaformák, órarend))

A célok az iskola egész tevékenységébe beépülnek.

Jogszabályi háttér:
- 20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) bm pontja rendelkezik arról, hogy a Pedagógiai Program része az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek
- 2011. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- Nemzeti Alaptanterv
- Egészségügyi törvény 2011. júliusi módosítása 42. § 1. a. A teljes körű egészségfejlesztésről.

Az egészségnevelés alapelvei:

1. A tanulónak joga van az egészséghez és a biztonsághoz.
2. A testi a szellemi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni.
3. A tanulók egészségi állapotának kedvező változását idézze elő.
4. Kiterjed minden tanulóra.
5. Résztvevője az iskola minden dolgozója, az iskolai-egészségügyi szolgálat, a gyermekvédelmi- és gyermekjóléti szolgálat, a szülők.
6. Cselekvésorientált tevékenység, az egészséges életmód tudatos választás eredménye.
7. Fejleszti a személyiséget, csökkenti az agressziót.
8. A csoportfelelősség területét kiszélesíti.

Az iskola egészségnevelésének szinterei:

1.Tanórai keretek:

Minden tantárgy tananyagában fellelhetők a lehetőségek, amelyek segítik az egészségnevelés célkitűzéseinek megvalósítását. Ezeket a helyi tanterv ismeretében jelölni kell a tanmenetekben. A tartalmi elemek leginkább a következő tantárgyaknál jelennek meg:

- természetismeret
- környezetismeret
- biológia és egészségtan
- testnevelés és sport
- technika és életvitel
- ember és társadalomismeret (etika)
- osztályfőnöki óra.

A tanórán alkalmazott módszerek:

Figyelemfelkeltés, meggyőzés, beszélgetés, példagyűjtés irodalmi és képzőművészeti alkotásokból, önértékelés, szituációs játékok (drámapedagógia), projektek napok, plakátkészítés, rajz pályázatok, cikkek írása az iskolaújságba, kérdőív, vita, filmvetítés, meghívott előadók meghallgatása.

2. Tanórán kívüli lehetőségek:

- Tömegsport foglalkozások.
- Rendszeres séta az 1-4. évfolyamokon.
- Napközis foglalkozások témái.
- Játékos vetélkedők. (Fogászati hónap stb.)
- Diák-önkormányzati programok.
- Tanulmányi kirándulások.
- Szülői értekezletek. (A szülők bevonása a prevenciós munkába.)
- Az iskolai büfé kínálatában jelenjenek meg egészséges élelmiszerek.
- Esztétikus ebédlőink legyenek színterei a kulturált étkezés gyakorlásának.
- Egészségnap tartása.

***Az egészségnevelési program segítői*:**

Iskolaorvos: Szakorvosi beutalót ad, beadja a védőoltásokat.

Fogorvos: Minden évben végzi a tanulók fogászati szűrését és ellátását.

Védőnő: Segíti az iskolaorvos munkáját, szűréseket végez, vezeti a dokumentációt, a tanulók egészségügyi törzskönyvét, előre egyeztetett témában előadásokat tart.

Családsegítő Szolgálat: Segíti a rászoruló családokat.

Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős: Kapcsolatot tart a gyerek a család és a családsegítő szolgálatok között.

Rendőrség, polgárőrség: Felvilágosító előadásokat tartanak, előre egyeztetett alkalmakkor az iskola környékét személyes jelenlétükkel biztonságosabbá teszik. Segítik a biztonságos közlekedést.

Egyházak: Segít a tanulóknak a helyes életvitel, a társas kapcsolatok, a család jelentőségének megértésében, gondozza lelki egészségüket.

Az egészségnevelés területei:

1. Testi egészség fejlesztési:

a. Nagy figyelmet fordítunk:
- sportolási lehetőségek biztosítására, hogy a sportolás életszükségletté váljon
- a mozgás esztétikumára, örömszerző funkcióira
- erőnlét, állóképesség, edzettség egyéni fejlesztésére
- tartásjavító tornára (gyógytestnevelés)

b. A tornatermek ésszerű kihasználása annak érdekében, hogy minél több tanuló vehessen részt szervezett mozgásban.(tömegsport)

c. Sportudvarok, játszó udvarok biztosítása a szabadtéri sportoláshoz, mozgásos játékokhoz, a napközis szabadidő minél teljesebb kihasználásához.

d. Az alapfokú művészeti iskola táncművészeti kínálatát az igények figyelembe vételével alakítjuk.

2. A személyi higiéné kialakításának feladata

a. A helyes tisztálkodási, öltözködési szokások, technikák kialakítása.
b. A hagyományos fogászati szűrés és kezelés biztosítása.
c. Az iskola-egészségügyi szolgálat rendszeres ellenőrző vizsgálattal összekötött felvilágosító tevékenysége.

3. Egészséges táplálkozásra nevelés:

a. Ismerjék a tanulók az egészséges tápanyagokat, élelmiszereket.
b. Helyes fogyasztási szokásokat sajátítsanak el a tanulók. A gyermekétkeztetési normák betartása, a menza, a büfé kínálata, gyümölcs- és iskolatej programokban való részvétel segíti a szokások kialakulását.
c. Kulturált étkezési szokások kialakítása.

4. A lelki egészség nevelése (mentálhigiéné feladatai

a. Gyermekbarát iskolai környezetet alakítsunk ki.
b. Törekedni kell a tanulók egyenletes iskolai terhelésére.
c. Fel kell készíteni a tanulókat a környezet egészséget veszélyeztető hatásainak kivédésére. (stressz, konfliktus helyzetek, káros szenvedélyek elutasítása)
d. Lehetőséget kell biztosítani a szabadidő kulturált eltöltésére.
e. Segíteni a tanulókat abban, hogy képesek legyenek harmonikus baráti kapcsolatokat kialakítani.
f. A veszélyeztetett tanulóknak folyamatosa segítséget kell nyújtani.
g. Tanítsuk meg a gyerekeknek, hogy a médiában tapasztalt tartalmakat hogyan kezeljék.

5. *Családi életre nevelés:*

Tudatosuljon a tanulókban, hogy a család életünk legfontosabb közössége.

a. Beszéljük meg a tanulókkal a kívánatos családmodell ismérveit.
b. Életkoruknak megfelelő szexuális felvilágosítás. Legyenek tisztában azzal, hogy mi a nemiség szerepe az ember életében.

A kommunikáció színterei:

- faliújság
- iskolarádió
- iskola újság
- felelősi rendszer
- iskolai közgyűlés
- iskolai honlap

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés hosszú távú céljai:

1. Segítsük elő a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a tanulóink képesek legyenek a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására.
2. Ki kell alakítanunk a környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten.
3. Érzékennyé kell tennünk tanulóinkat a környezet állapota iránt.
4. Be kell kapcsolódnunk a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
5. Tanítványainkat meg kell tanítani a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználásának lehetőségeire.

6. Foglalkoznunk kell a globális jövő kérdéskörével: pl.: a helyi közösség jövőképe, fejlesztési tervek: milyen közösségben szeretnénk élni?, stb.

Feladataink:
- környezetbarát attitűdök, szokások kialakítása tanulóinkban,
- a természeti- társadalmi környezetről, tények, ismeretek közvetítése és az ezzel kapcsolatos problémamegoldó gondolkodás kialakítása,
- segítenünk kell a környezeti folyamatok megértését,
- tevékenységi folyamatba lényeges a szülők bevonása, fontos, hogy partnerek legyenek az új viselkedési minták kialakításában.

Kiemelt feladataink:
- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
- be kell mutatnunk és gyakoroltatni tanulóinkkal és ezáltal kialakítani a környezet megóvásához szükséges készségeket és képességeket, melyek a természeti- társadalmi környezet zavartalan működését elősegíti,
- tanulóinknak életkoruknak megfelelő szinten tanórán s órán kívül (Helyi Tanterv, szabadidős tevékenységrendszer) találkozniuk kell a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyük természeti értékeivel,
    - lakóhelyük környezetvédelmi feladataival.
    - magatartásminták, értékek, életviteli szokások megtanítása.

Környezeti nevelés tanórán kívül:
A környezeti nevelés igazi helyszíne a természet. Ezért amikor csak lehet, jobb a szabadban megszerettetni, megismertetni a természetet, a környezetünket. Mindeközben nem kis mértékben hozzájárulva a gyerekek egészségének megőrzéséhez.

Lehetőségek:
a.) Séta, terepgyakorlat konkrét megfigyelési szempontok alapján (ősszel, tavasszal erdei kirándulások, állat les).
b.) Kirándulások (délutáni, egynapos, állatkert, Vadaspark, kocsikázás, múzeumlátogatások, kiállítások megtekintése.
c.) Osztálykirándulások (a többnapos kirándulások jól megtervezett programja nemcsak a természettudományokat támogatja, hanem a humán tárgyakat is. A szerzett élményekre, ismeretekre egész évben építhetünk, pl.: a NP oktató központjai is sokféle programot és szakemberek segítségét kínálják (tanösvények, stb.)

Ezeken a foglalkozásokon a tanulók több oldalról ismerik meg a helyszín környezetében lévő táj emberi, történelmi, kulturális és természetvédelmi értékeit, hagyományait. A szerzett tapasztalatok közelebb viszik a valósághoz, s tanulva a pozitív vagy negatív változásokból, mintát nyújthatnak a jövőhöz.

Programjavaslatok
- Környezetvédelmi jeles napok megünneplése.
- Bekapcsolódás a megyei, országos természetvédelmi vetélkedőkbe, versenyekbe.
- Környezetvédelmi akciók szervezése: pl.: szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása, iskolaudvarok tisztaságának karbantartása, szemétszedési akciók, stb.
- Nyári táborok, kirándulások: pl.: tanösvény túrák, egy-egy tájegység, Nemzeti Parkok, vadas parkok Természetvédelmi területek, botanikus kertek megismerése, látogatás múzeumokba, stb.
- Bekapcsolódás közvetlen környezetünk szépítésébe (élősarkak, akvárium).

- Kiállítások rendezése (természeti értéket, helyi problémát bemutató), szemétszobrászat, stb., azaz minden olyan újszerű forma, módszer, mely célkitűzéseink, feladataink megvalósítását hatékonyan szolgálhatja.
- Környezetvédelmi, jeles napokhoz köthető természettudatos témájú plakátok, védett növényeket, állatokat ábrázoló gyerekrajzok, NP ábrázoló plakátsorozat (faliújság).
- Természetvédelmi akadályverseny szervezése (Madarak, fák napja).
- Egy-egy gyalog, vagy kerékpártúra a környékre.
- Télen (decemberben) madáreleség elhelyezése a környező erdőben, iskolaudvaron. (Madárkarácsony)
- Fenntarthatósági témahét.

A tanórán megvalósítható környezeti nevelés felelőse: a pedagógus.

Környezetvédelmi jeles napok:

- március 22: A Víz világnapja, (pl.: Hajdúhadház, Geszteréd víztisztító üzemeinek meglátogatása).
- Április 22: A Föld Világnapja, (pl.: közös séta, vetélkedő, stb.).
- Május 10: Madarak, fák napja, (pl.: játékos akadályversenyek, stb.).
- Június 5: Környezetvédelmi Világnap (pl.: osztálykirándulások, stb.).
- Szeptember harmadik szombatja: Takarítási Világnap (pl.: tisztasági versenyek indítása, stb.).
- Október 5: Állatok Világnapja (pl.: állatkert látogatás, vetélkedők, stb.).
- December: Madárkarácsony.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- ***Tanórai differenciálás heterogén csoportban:*** Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

- ***Kooperatív tanulás:*** A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.

- ***Tevékenységközpontú pedagógiák:*** A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják.

- ***Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés:*** Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- ***Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek:*** A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

- ***Projektpedagógia:*** A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /A hátrányok típusai/

- környezeti/családi hátrányok
- anyagi hátrányok
- egészségügyi hátrányok
- a gyermek személyiségében rejlő okok (erkölcsi helyzete és életvitele)
- tanulási hátrányok

Környezeti/családi okok:

1. Csonka család

- válás v. haláleset
- állami gondozottság, gyámság
- tartósan távol levő szülő (munkavállalás vagy más ok miatt)

2. Sokgyermekes család
- 3 vagy több gyermek

3. Szűkös lakásviszonyok
- a család magas létszáma
- több generáció együttélése

4. Szülők iskolázatlansága

5. Nevelési hiányosságok
- kettős nevelés
- felügyelet és gondozás hiánya
- helytelen bánásmód (brutalitás)
- érzelmi sivárság, közömbösség
- könnyelmű, felelőtlen életvitel
- bűnöző családi háttér

6. Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:
- munkanélküliség,
- létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem,
- a szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen,
- deviancia,
- a kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik.

Egészségügyi hátrányok:
- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság,
- mozgáskorlátozottság,
- érzékszervi károsodás (látás, hallás...),
- szervi rendellenesség,
- tartós betegség,
- idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek),
- higiénés hiányosságok.

A gyermek személyiségében rejlő okok:
- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt.
- Viselkedése: szökő, csavargó, italozó, drogozó, dohányzó.
- Bandázó.

Tanulási hátrányok:
A gyermek nem rendelkezik olyan felkészültséggel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne,
- mert gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb./, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek intézményünkben:
- Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy:
A rendkívüli élethelyzetbe került tanulók szülei az intézményvezetéshez benyújtott írásbeli kérelem alapján nyújthatnak be igényt támogatásra a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy felé.
- Gyermekétkeztetés:
Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül.

Iskolagyümölcs program, iskolatej program, mindenki ebédel program.

- Mentálhigiénés ellátás:

Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember tartja a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, felhívja a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és elkezdik gondozásukat.

- Egészségügyi ellátás:

Iskolánknak szerződése van iskolaorvossal, aki rendszeres szűrővizsgálatot végez, szakrendelésre szükség esetén beutal. Munkáját iskolai védőnők segítik. Az iskolaorvos és a védőnők egészségügyi tanácsadást végeznek, és segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. A diákok, ha gondjuk van, bátran fordulnak hozzájuk.

- **Tankönyv kiegészítő támogatás: -** a törvényi szabályozás keretein belül. Tanszertámogatás.
- **Napközis ellátás - tanulószoba –** (különösen a hátrányos helyzetű gyerekek számára fontos)
- **Kapcsolattartás a szülőkkel**

A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről- szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. Szükség szerint a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében.

- **Diáksport támogatása** (a törvényi szabályozás keretein belül).
- **Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal**
- **Sulirendőr:** folyamatos a kapcsolattartás szükség esetén előadás, tájékoztatás a diákok részére.

Integrációs Program

Intézményünk integrációs oktatási programja során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Ez **egyrészt** olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakozásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értékként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek
- amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze.

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.:

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása,
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

Elvárható eredmények

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, melyek egyben az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak,

- az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, és együttnevelésre,
- multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe,
- az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel,
- az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HHH tanulók száma,
- csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma,
- csökken az iskolai hiányzások óraszáma,
- csökken a HHH tanulók körében a magántanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló HHH tanulók száma,
- az adott intézményben az országos kompetencia-mérések eredményei javulnak.

Iskolánkban az Integrációs Rendszer kidolgozott program alapján működik.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, ill. iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, **az iskola jutalomban részesíti.**
- Jutalomtábor, Rákóczi-díj
- Nevelőtestületi dicséret (legalább 5 kitűnő osztályzat esetén)

Az iskolai fegyelmi büntetés formái

Fegyelmező intézkedések

A fegyelmező intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz.

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, a-melytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni. A fegyel-mező intézkedést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető:

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás

- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- kizárás az iskolából.

Tíz év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható. Tanköteles tanulóval szemben az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától" nem alkalmazható, és a „kizárás az „iskolából" csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható.
Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha az iskola, a fegyelmi büntetés megállapításáról szóló határozat véglegessé válásától számított nyolc napon belül a tanulót fogadó iskolától, kollégiumtól nem kap értesítést arról, hogy a tanuló más iskolában történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére megtörtént, a fegyelmi büntetést hozó iskola három napon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot, amely három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát, kollégiumot jelöl ki a tanuló számára.Az „áthelyezés másik iskolába" fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a másik iskola igazgatójával megállapodik a tanuló átvételéről.
A „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése ‚megvonása" fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozik.

Fegyelmi eljárás szabályai:

- a kötelezettségszegéstől számított három hónapon belül indítható (kivétel ‚ha büntető – vagy szabálysértési eljárás indult és az nem végződött felmentéssel),
- fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát és értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni.
- a fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza,
- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, ha kiskorú, szülőjét is értesíteni kell, be kell vonni,
- ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása miatt indokolt, fegyelmi tárgyalást kell tartani.

Fegyelmi tárgyalás:

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására legalább háromtagú fegyelmi bizottságot kell létrehozni a nevelőtestület tagjaiból.
A fegyelmi tárgyalás lefolytatására a 20/ 2012. EMMI rendelet 53-62.§ rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- **Pedagógiai Programunk** e fejezetének kidolgozásánál a szakmai tanácsadók állásfoglalását tekintettük irányadónak.
  Továbbá részletekre kiterjedően – kérdőívek segítségével – megkérdeztük és figyelembe vettük az érintett pedagógusok és a szülők véleményét is.
- **A megkérdezettek döntő többségének** véleménye szerint a **házi feladat kell**, **fontos pedagógiai, szociális és egyéb hatásai is vannak**. **Az iskolán kívüli munka javítja** a tanulói motivációt, fejleszti a készségeket és egyértelműen javítja, növeli a tanulói teljesítményt.

- Hogy mindezeket a **pozitív hatásokat** elérjük nem mindegy, hogy miből mennyit és milyen típusú házi feladatokat adunk fel, s hogy azokat megfelelően előkészítettük-e, s hogyan ellenőriztük, értékeltük.
  A házi feladatnak **negatív hatásai** is vannak, ha túl sok, vagy túl nehéz, esetleg állandóan ugyanazt a mechanikus gyakorlást igényli, monotóniához, „megcsömörléshez" vezethet. A tanulón úrrá lesz a fáradtság, elveszti az érdeklődését tennivalói iránt. Nem marad ideje a szabadidős és közösségi tevékenységekre. Ezek a tényezők vezethetnek oda is, hogy a tanulók egymáséról másolják le, vagy mással készíttetik el a feladatokat.
- **Az oktatás rendszerében elfoglalt helyét tekintve a házi feladat lehet:**
  - új anyag előkészítését szolgáló, gyűjtő, kutató, felfedező munka, vagy
  - az órán megszerzett ismeretek begyakorlását lehetővé tevő, az ismereteket készséggé, jártassággá fejlesztő tevékenység.
  - vagy idegen kultúrákat bemutató feladat
- **Törekednünk kell** a házi feladatok tudatosabb megtervezésére, a mennyiségi, vagy minőségi differenciálására, célszerű, változatos formáinak alkalmazására és megfelelő előkészítésére.
- **A házi feladat ellenőrzésének, értékelésének** nagy szerepe van mind a tanulók, mind a nevelők részéről. A pedagógus visszajelzést kap a tanítási óra hatékonyságáról. A gyerek szintén visszajelzést kap a munkájáról, ami őt motiválja, további erőfeszítésekre sarkallja. Ha a pedagógus nem ellenőrzi és értékeli a munkájukat jogosan érzik úgy, hogy fölöslegesen dolgoztak.
- **A házi feladat kijelölését az órát tartó nevelő, vagy akár megbízott tanulói felelős is végezheti. A minőségi ellenőrzés a pedagógus feladata.**
- **A napközis nevelő feladata** a mennyiségi, esetenként a minőségi ellenőrzés. Az alsó tagozaton az osztályt tanító két nevelő közt napi konzultációs kapcsolat van. Megegyezés tárgya lehet, hogy ki milyen ellenőrzést és értékelést végez.
- **A sikeres otthoni (napközi otthoni) munka az utóbbi feltételek teljesülése esetében várható el a gyerekektől:**
  - az órai előkészítés alapos,
  - a gyerekek motivációja megfelelő,
  - a külső tényezők pozitívak, tárgyi feltételek megvannak (szociokulturális háttér, szótárak, nyugodt körülmények, önálló tanuló asztal, stb.).
- **A házi feladat hiányát** a Kollegák többsége a szorgalom minősítésébe számítja be, majd pótoltathatja azt. **A házi feladat hiányáért büntetésként** egyest és osztályfőnöki figyelmeztetést nem lehet adni a tanulónak, de a házi feladat rendszeres hiánya esetén szaktanári figyelmeztetés adható. Az ezzel kapcsolatos tudnivalókról a pedagógus tájékoztatja a tanulókat. A szülők felvilágosítást kaphatnak szülői értekezleten, illetve fogadóórákon. (Ahhoz joga van a pedagógusnak, hogy a házi feladat anyagát számon kérje szóbeli vagy írásbeli formában). Hiányzás esetén a tanuló kötelessége a pótlás.
- A feladatadás mennyisége elsősorban az **életkor és az egyéni fejlettség függvénye.** A kisebbek kevesebbet, a nagyobbak többet kapjanak annak tudatában, hogy nemcsak egy tárgyból kell felkészülni a tanulóknak. (A differenciálás fontossága, az olvasás gyakorlására is aránylag sok időt kell fordítani).
- Naponta, összességében mennyi időt fordíthat – optimális esetben – egy gyermek tanulásra:

Évfolyam	Írásbeli	Szóbeli	Összesen
1. osztály	20 perc	20 perc	40 perc
2. osztály	25 perc	20 perc	45 perc
3-4. osztály	30 perc	30 perc	60 perc
5-6. osztály	30 perc	1 óra	1,5 óra
7-8. osztály	40 perc	80 perc	2 óra

- **A hétvégi házi feladat tekintetében** a többség egyetért azzal, hogy adható szorgalmi házi feladat.
- **Őszi, téli, tavaszi szünetre csak szorgalmi feladatot** kapjanak a gyerekek, mivel a szünetek célja és rendeltetése a pihenés, kikapcsolódás, föltöltődés.
- **Nyári szünet idejére** – a kollégák és a szülők egyöntetű vélemény - nem adható kötelező házi feladat, csak szorgalmi jellegű (gyakorló feladatok, kötelező olvasmány, játékos, logikai fejtörők).
- **A szorgalmi feladat el nem készítéséért a tanulót semmiféle büntetés nem érheti**! A szorgalmi jegyének minősítésébe csak akkor számíthat bele, ha nem a képességeinek megfelelően tanul. (A

nevelőnek figyelembe kell vennie, hogy sokszor nem a lustaság az oka a szorgalmi feladat el nem készítésének, hanem a fáradtság, túlterheltség, időhiány).

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formái

Az iskolai beszámoltatás, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két fő követelménye van:
- Tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának a szintjéről, a gyakran előforduló hibákról és hiányosságokról.
- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.
- Az ellenőrzés formái:
- *Szóbeli számonkérés*: pl.: feleltetés, kiselőadás, beszélgetés, stb.
- *Írásbeli számonkérés*:
  - *témazáró:* egy nagyobb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően.
  - *számonkérés:* kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat.
  - *írásbeli felelet:* 1-2 leckét számon kérő írásbeli ellenőrzés. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos.
- *Gyakorlati számonkérés*: pl.: sportteljesítmény értékelése, munkadarabok készítése, gyűjtőmunka, stb.
- *Önálló kiselőadás, szóbeli felelet:* Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.
- *Órai munka:* Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- *Versenyeken való eredményes részvétel*

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az órai írásbeli felelet (röpdolgozat)
A tanárnak lehetősége van arra, hogy felelet értékű röpdolgozatot írasson. A röpdolgozat kidolgozásánál a rendelkezésre álló idő maximum 20 perc lehet. A röpdolgozat célja, hogy a diákokat rendszeres tanulásra szoktassa, valamint az, hogy a tanár a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb ismeretek elsajátításának szintjéről, és a továbbhaladás lehetőségéről tájékozódhasson.
A röpdolgozatot nem szükséges előre bejelenteni.

A témazáró dolgozat:
A témazáró dolgozat a tanulóknak egy nagyobb témakör végére kialakuló tudását méri fel. A tanár törekedjék annyi témazáró dolgozatot íratni, ahány nagyobb témát a haladási terv (ütemterv) szerint megtanított.
Mivel ez az ellenőrzési forma a diákoktól alaposabb szintű felkészültséget igényel, a tanár a témazárót nem írattathatja meg váratlanul. A több anyagrészből is álló érdemjegy, nagyobb súllyal esik latba az év végi osztályzatok kialakításánál átlagszámítás esetén dupla jegynek számít.
A dolgozat időpontjának kitűzésekor az alábbi előírásokat kell betartania:
- Az osztály egy napon nem írhat kettőnél több témazáró dolgozatot.

- A dolgozatírás időpontját a tanár egy héttel korábban köteles a diákokkal közölni.
- A megírt dolgozatokat a tanárnak a megírást követő két héten belül kijavítva és értékelve (osztályozva) ki kell adnia. Az osztályzatot a diák kérésére szóban is köteles indokolni.
- Ha a tanár két hét elteltével sem adja ki a kijavított dolgozatokat, az azokra adott érdemjegyek elévülnek, azokat a tanár a naplóba nem írhatja be, az év végi osztályzat megállapításánál sem veheti figyelembe.

Az elmaradt dolgozatok pótlása:
Amennyiben a diák betegség, illetve egyéb hiányzás miatt nem írta meg a témazáró dolgozatot, akkor azt köteles pótolni a következő feltételek mellett:
- A pótdolgozat azonos hosszúságú és témájú legyen, mint az eredeti volt. A tanár azonos időtartamot biztosítson, mint amit a többi diáknak biztosított a dolgozat megírására.
- Amennyiben a diák hosszabb időn keresztül hiányzott és elmaradása felhalmozódott, úgy a tanár köteles megfelelő időt biztosítani az elmaradtak pótlására.
- Az összefoglaló órát követő egy-két napos hiányzás estén a témazáró bármikor pótoltatható.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában folytathassa.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyam ismétléssel folytathatja.

Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait a magántanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Magántanuló:

Amennyiben a tanulót felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól félévkor és év végén tudásáról osztályozó vizsgán kell, hogy számot adjon.

A tanuló, ha a szülő kérelme alapján magántanuló az osztályozó vizsgára történő felkészülésről a szülőnek kell gondoskodnia. Az igazgató előzetes engedélyével részt vehet a tanórai és egyéb foglalkozásokon.

Ha a tanuló a szakértői bizottság véleménye vagy szakorvosi vélemény alapján magántanuló, az osztályozó vizsgára történő felkészítésről az iskolának kell gondoskodnia.

Ha az év végi osztályozó vizsgán a tanuló számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik javító vizsgát tehet. Javító vizsga letételére augusztus 15. és augusztus 31-e közötti időszakban kerülhet sor.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola igazgatója határozza meg. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban a nyilvánosságra kell hozni a helyben szokásos módon.
Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A pedagógiai program 2.mellékletében található

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Biztonságos közlekedésre nevelés
Célja:
A tanulók felkészítése (életkori sajátosságaiknak megfelelően)
- a közlekedésben való biztonságos részvételre,
- a szabályos közlekedés képességének kialakítására,
- a közlekedési szabályok alkalmazására,
- a helyes magatartási formák elsajátítására,
- a veszélyes helyzetek elkerülésére.

Feladataink:
- megismertetni a gyalogos, kerékpáros, segédmotor-kerékpáros közlekedés alapvető szabályait és azok alkalmazásait a mindennapi közlekedés során
- közlekedési helyzetek elemzésére és gyakorlati megoldására való felkészítés
- a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szokások kialakítása és udvariassági szabályok megismertetése.

Biztonságos közlekedésre nevelés a tanórákon, főleg a technika tantárgy kereteiben zajlik.
Tanórákon kívül heti egy alkalommal az erre igényt tartó tanulók külön foglalkozás keretei között mélyíthetik el mind elméleti mind gyakorlati tudásukat.
A tanórán kívüli foglalkozások és a velük kapcsolatos feladatok:
- KRESZ-elméleti és gyakorlati oktatása a tanulók számára rendelkezésre álló interaktív oktató játékok, tananyagok és a mobil tanpálya használata révén.
- Közlekedéssel kapcsolatos versenyekre való felkészítés.
- Versenyek szervezése és versenyeken való részvétel.

- A hagyományosan, évente megszervezett KRESZ-tábor szervezési feladatainak ellátása.
- Folyamatos kapcsolattartás a területi Rendőrkapitánysággal és a SULIZSARU-val.
- Drogprevenciós, elsősegély-nyújtási, bűnmegelőzési előadások megszervezése.
- Biztonságos Iskola Program melynek célja, hogy a 7-14 éves korú gyermekek körében bekövetkező balesetek számát csökkentse, azáltal, hogy a gyermekek a veszélyes helyzetekkel kapcsolatos hozzáállását, óvatosságát igyekszik formálni, kialakítani.
- Folyamatos kapcsolattartás és kölcsönös együttműködés a helyi polgárőrséggel.

A társadalmi bűnmegelőzés, és az áldozattá válás megelőzésének intézményi programja
Az osztályfőnöki munkaközösség a tanulókra leselkedő különböző veszélyforrások elemzése és az ellenük való viselkedési stratégia kidolgozása érdekében munkatervébe beépítettünk drogprevenciós témákat. Sok olyan veszély leselkedik tanulóinkra, amelyek viszonylag új keletűek (pl. diszkó drogok), ezért tanárainkat fel kell vértezni a megfelelő ismeretekkel a probléma alapos megismerés érdekében.
Szerencsére több olyan szervezet, alapítvány vagy akár a bűnüldözési szervek által létrehozott csoport kínálja szolgáltatásait az utóbbi években, amelyeknek igénybevételével a témában járatos szakemberek készíthetik fel az iskolás korosztályt a rájuk leselkedő veszélyek minél hatékonyabb elhárítására vagy még inkább megelőzésére.
Figyelemmel kísérjük a pályázatokat, amelyeket a témában érintett minisztériumok írnak ki. A tanártovábbképzés keretében a pedagógusokat készítik fel a probléma szakszerű kezelésére vagy közvetlenül a tanulók tájékoztatását célzó programokat kínálnak.
Szoros a kapcsolatunk a rendőrséggel, akik segítik a pedagógusok munkáját, szerveznek drogprevenciós, bűnmegelőzési programokat.
A társadalmi szervezetek is sok esetben vállalnak fel előadástartást, felvilágosító programok szervezését, lebonyolítását, melyen gyakorta **infokommunikációs technikákat** alkalmazva történik meg az ismeretek átadása.
A bőséges választékból tudjuk a tanrendbe, az osztályfőnöki órák tematikájába leginkább illeszkedő programot kiválasztani.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.
Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása
A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala
Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy példánya az iskola könyvtárában van elhelyezve, ahol a szülők azt szabadon megtekinthetik.
A pedagógiai program az iskola honlapján is megtekinthető.
A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:
- az iskola könyvtárában;

- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyetteseinél;
- fenntartónál.

Szilágyiné Bodnár Erzsébet
igazgató

Téglás, 2018.május 18.

MELLÉKLETEK

A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának mellékletei nyomtatott formában az igazgató irodájában (4243 Téglás, Úttörő u. 15. sz.) megtekinthetőek.

1. sz. melléklet

Tanulmányok alatti vizsga szabályzat

A tanulmányok alatti vizsga szabályai:
- Tanulmányok alatti vizsgát, független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az jogszabályban meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben lehetőség van rá , a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust van, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel:
- a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért,
- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére,
- teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket,
- szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat,
- a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

Az igazgató felel:
- a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Írásbeli vizsga:
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését.
- Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.
A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.
Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá.
A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.
A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

a. a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
b. az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
c. amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga:
Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.
A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Sajátos nevelési igényű tanuló:
A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján.

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát.
- A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
- ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.
- A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.
- A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Szilágyiné Bodnár Erzsébet
igazgató

2. sz. melléklet

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Projektoktatás

A projektmódszerről röviden

Napjainkban egyre többet hallunk annak fontosságáról, hogy az iskolának a mindennapi életben jól hasznosítható tudást kell közvetítenie. Megváltozott a tanulók tudáshoz való viszonya, így nem csak a szülők, de a tanulók is egyre gyakorlatiasabb, naprakész információk átadását várják el oktatási intézményeinktől. A tanár szerepe is egyre inkább megváltozik: az egyirányú ismeretközlés helyett a tanulási folyamat megszervezésére, támogatására, a diákok aktív részvételére helyeződik a hangsúly. Erre az új kihívásra lehet - többek között - kiváló válasz a projektmódszer alkalmazása.

A módszer megalkotója

A projektpedagógia kidolgozója John Dewey, amerikai filozófus és pedagógus, a Chicagói Egyetem tanára, aki a XIX. század utolsó éveiben teremtette meg kísérleti iskolájában a módszer alapjait. Itt dolgozta ki és alkalmazta először újító gondolatait. Pedagógiai elképzeléseit a The School and Society (Iskola és társadalom, 1899) és a Democracy and Education (Demokrácia és nevelés 1916) című műveiben fejtette ki.

A projektmódszer lényege

A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. Más szóval a projekt egy ismeretszerzési folyamat, amely az elsajátítást egy alkotó folyamat részeként és eredményeként valósítja meg. A módszer lényege nem kizárólag az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hanem az, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diáknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására. A projektmódszer fő értéke, és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. Vagyis a projektmunka során megvalósuló ismeretelsajátítás mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

A tanulási folyamat megváltozása

Az aktív ismeretszerzés közben, a tanulási folyamatot keretek közé szorító tudományos határok feloldódnak. Ez annál is inkább hasznos, mivel a tanuló a világot a tanulási folyamat közben is globális szemszögből, tudásának egész spektrumát kihasználva szemléli. A projektmódszer alkalmazása során az ismerettartalom nem veszít tudományos jellegéből, minőségéből, de a megismerés módozatai jelentősen eltérnek a hagyományos ismeretátadáson alapuló passzív tanulói megközelítéstől. Egy-egy kérdés megválaszolásánál különböző képességstruktúrák azonos szerephez jutnak. A tehetség és sikeresség fogalma más definíciót nyer, hiszen az iskolába eltérő képességekkel érkező gyerekek a felmerülő feladatokat saját kompetenciáiknak és képességeiknek megfelelően oldhatják meg, így adott esetben olyan tanulók is hatékonyan részt vehetnek a projektmunkában, hozzájárulhatnak annak sikeréhez, akik a hétköznapi tanulási tevékenységben kevesebb sikerélményhez jutnak.

Új kompetenciák, képességek

A projektmódszer alkalmazásakor hierarchikus munkamegosztás helyett, a kooperativitás, az együttműködés kerül előtérbe. Mindenki saját élményei, képességei, tapasztalata alapján járul hozzá a csoport eredményességéhez, így a diákok bekapcsolódhatnak a célorientált mozzanatokba, és személyiségfejlődésük adott szakaszában meglévő ambícióik, tehetségük függvényében találják meg és végzik a projektfeladatokat. Minden tanuló az egész részeként cselekedve, csoportjának hasznos tagjává válik, és saját képességeinek kibontakoztatásával a társadalom keretein belül zajló életére is felkészülhet. A társadalom és az egyén nem különválasztott, a társadalom az egyének organikus egysége, ha tehát a tanulók osztoznak a közösségi és társadalmi tudatosság formálásában egy adott tanulási folyamat megvalósításakor, az életre való felkészülésük is hatékonyabban valósulhat meg.

Közvetlen hasznosulás
A diákok a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.

A tanári szerep átalakulása
A projektmunka során megváltozik a tanár szerepe is. Az irányítás helyett, inkább az együttműködést elősegítő, az egyes munkafolyamatokat koordináló és tanácsadói szerepkörök kerülnek előtérbe. Ez azt is jelenti, hogy a projektmunkát segítő és/vagy abban részt vevő tanár gyakran az iskolai közegtől eltérő, a mindennapi élethez hasonlatos szituációkban nyilvánul meg, így legtöbbször a diákok partnerévé válik az "első az egyenlők között" elvet követve. Mindazonáltal rendkívüli szerepet nyer a tanár tudatossága, munkaszervező képessége, mivel a projektmódszer, nagyfokú szervezőkészséget, lényeglátást és folyamatos szakmai fejlődést kíván meg. Nemcsak a diákokat kell összefognia, de meg kell teremteni az egyes műveltségi területek, mint például a hon- és népismeret, a környezeti nevelés, az információs és kommunikációs kultúra közötti összhangot.
A projektmódszer segítségével az egyik legnehezebb feladatunk válik lehetségessé: felkelthetjük a diákok érdeklődését, beindítva vagy éppen fokozva intellektuális kíváncsiságukat, ösztönözhetjük önálló felelősségvállalásra, önálló tanulási célok kitűzésére és azok megvalósítására irányuló erőfeszítéseiket. Eközben megváltozhat a tanulók tudáshoz és tanuláshoz való viszonya, sikereket és közös élményeket szereznek, önbecsülésük és önismeretük magasabb szintre léphet.

Projektmódszer megvalósulása a magyar irodalom tanításában

5. osztály

Óra száma	Téma	Megvalósuló projekt
4-5. ó	Fehérlófia Tündérszép Ilona és Árgyélus	- Szereplők rajzos megjelenítése, tulajdonságaik felsorolása - Fehérlófia modellszerű elkészítése - Társasjáték készítése a tanult mesék alapján - Akadályverseny feladatsor összeállítása
17. ó	János vitéz	
	6. ének	- Pásztorok, betyárok életének bemutatása - Pásztorélethez kapcsolódó tárgyakból kiállítás rendezése
	8-9. ének	- Mesetérkép készítése - Jelöljük rajta ábrákkal az adott területre vonatkozó éghajlati, időjárási jellemzőket a műben lévő bemutatás alapján
34. ó	Összefoglalás	- „Szerencsekerék” készítése. Az egyes körcikkek kérdéseket tartalmaznak a műről.
46. ó	Petőfi S.: A tintásüveg	- Vándorszínészek életének bemutatása
50. ó	Népi imádság a világ teremtéséről	- Világfa falitabló formájában történő elkészítése
56. ó	A Biblia	- Előre megrajzolt fénymásolatok színezése, kiállítása az osztályteremben
71-72. ó	Rendszerező ismétlés	- „Legkedvesebb könyvem” darabjaiból gyűjtemény elhelyezése a falipolcon.

6. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósítandó projekt
6. ó	Arany J.: Toldi	- Nagy Lajos korának bemutatása, királyi udvar élete, szokások
24-25. ó	Tizedik ének	- Lovagi torna bemutatása
44. ó	Janus Pannonius: Pannónia dícsérete	- A XV. századi Italia bemutatása
51. ó	Csokonai Vitéz Mihály pályaképe Zsugori uram	- Debrecen a XVIII. sz. elején - Református Kollégium bemutatása, cívisvilág
67. ó	Versek az édesanyához	- Édesanyám és én - Dalok, énekek, versek gyűjtése a témához kapcsolódóan - Filmek, színházi darabok bemutatása az adott témakörben

7. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósuló projekt
2. ó	A reformkor	- A korszak jelentős alakjairól, eseményeiről, eredményeiről képes, szöveges beszámoló - Megjelent újságok írásaiból „Lapszemle” készítése - Korabeli divat rajzos bemutatása
3. ó	Kölcsey Ferenc pályaképe	- A költő életéhez fűződő helyszínek bemutatása képi, szöveges formában. - Himnus tartalmi elemeihez rajzkészítés - Szónoklat készítése a Paraineisis valamelyik témájához fűződve.
8. ó	Vörösmarty pályaképe	- Tanuló által készített riodalmi térképek a költő élete főbb állomásainak jelölése.
	Szózat	- A Szózatban felismert szóképek és alakzatok definíciójának idézettel való megjelenítése falitablón.
12. ó	Szabad sajtó	- „Sokszínű sajtó” - Újságok, folyóiratok címének felragasztása a sokféleség bemutatásának szemléltetésére.
16. ó	Petőfi Sándor: A Tisza	- Rajzos térképen a folyó vonulatának ábrázolása - Jelentős árvizek a Tiszán a történelem során - A Tiszáról írt más versek keresése, leírása - Tiszai halakból készült halételek receptjeiből gyűjtemény készítése
18. ó	Reszket a bokor, mert Szeptember végén	- Versekből kigyűjtött szóképek megjelenítése falitablón - Apró ajándék kedvesemnek - Kedvenc szerelmes versem
	Arany pályaképe Fülemile	- Címmagyarázat, a madár bemutatása - Naptáron Péter-Pál nevének megkeresése - Madárhang meghallgatása

8. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósuló projekt
2. ó	A Nyugat írói	- A Nyugat sokszínűségének bemutatása
	Ady Endre költészete	- Párizs a XX. század elején
7-8. ó	Móricz Zs. Légy jó mindhalálig	- Különböző kiadások kiállítása falipolcon - Színházlátogatás előkészítése, bemutatása, fogadtatása
7. ó	A Hét krajcár	- Képregény mozzanatainak csoportokban történő elkészítése
	A Nyugat költészete	- Választott költő bemutatása sokféle módszerrel
29. ó	Tamási Áron	- A székhelyek világa (mesék, viccek, szokások, építészet, turizmus…)
42. ó	Újabb irodalmunk Kertész Imre pályaképe	- Élete, munkásságának bemutatása minden területtel
69-70. ó	A műnemek és műfajok áttekintése	- Táblázatkészítés példákkal

Projektmódszer alkalmazása a magyar nyelvtan órákon

5. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósítandó projekt
9. ó	Kommunikáció Nem nyelvi jelek a beszédben	- Tanult jelek rajzos ábrázolása „kártyákon”
	Hangok és betűk	
17. ó	Hogyan keletkeznek a beszéd hangjai	- Falitabló készítése a hangképző szervekből
18. ó	Betűrend	
37. ó	Ismerkedés a segédkönyvekkel	- Falipolcon könyvgyűjtemény elhelyezése
59. ó	Közlésfajta Leírás	- Ismert emberekről képek gyűjtése- jellemvonások kép mellé felsorolása

6. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósítandó projekt
7. ó	Könyvtári ismeretek Sajtótermék	- Újságok tematikus gyűjtése
12. ó	Szóbeli és írásbeli szövegfajták – Ismeretterj.	- Szabadon választott ism. szöveg keresése, hozzá kapcsolódó kérdések, feladatok szerkesztése
22. ó	A tulajdonnév	- Egy-egy személynév történetének felkutatása
61. ó	A határozószók	- Kakukktojásos feladatsor elkészítése

7. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósítandó projekt
3. ó	A kommunikáció típusai	- Kommunikációs modell készítése
4. ó	A nyelv, mint jelrendszer	- A delfinek nyelve
5. ó	A mondat	- A kontextus értelmezése - Meghatározások, magyarázatok gyűjtése
10. ó	Az alany – közmondások szövegének elemzése	- Magyar szólások és közmondások gyűjtése, ismertetése, magyarázata
21. ó	Határozószók szerepe a mondatban	- Grétsy László: Anyanyelvünk játékai c. könyvből az adott határozóhoz kapcsolható feladatok gyűjtése
43. ó	Jelzők szerepe a mondatban	- A tanult jelzőkhöz kapcsolódó nyelvtani rejtvények, feladatok, totók készítése

8. osztály

Óraszám	Tananyag	Megvalósítandó projekt
1-2. ó	A kommunikáció és az információ értelmezése	Packard: Feltörekvés, reklám, szexualitás Amerikában c. könyv alapján
4. ó	A tömegkommunikációs eszközök	A tévé és a család
5. ó	A beszédhangok képzése	Beszédképző szervek ábrájának elkészítése
9. ó	A szófajok rendszere	Szófaji felosztás falitérképen való bemutatása
38-39. ó	Az idézés	Idézetgyűjtés a tanult ismeretek felhasználásával
57. ó	Sajtószövegek	Példák gyűjtése, közös tablóra felragasztása
67. ó	Anyanyelvünk eredete	Nyelvrokonság térkép készítése
71. ó	Nyelvújítók harca és öröksége	Látogatás Széphalomra előkészítése

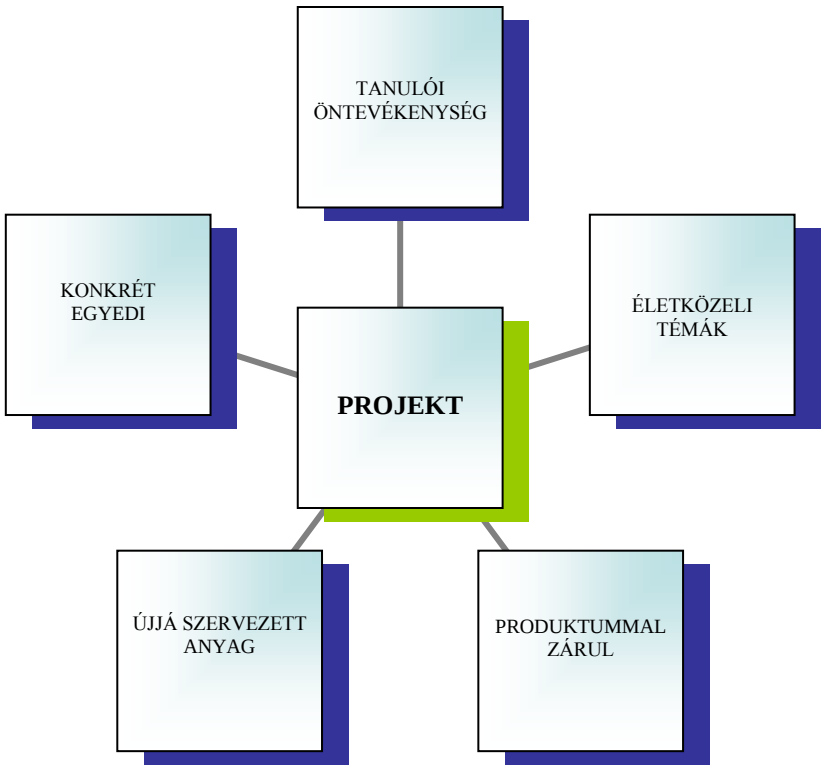
Életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgy

A projekt témák tartalmukban kapcsolódnak a tananyag témakörihez, beilleszkednek az éves munkatervbe. A tantárgyak ismereteit integrálják (tantárgyi koncentráció). Az összeállításnál a cél, hogy a mindennapi élethez (valós probléma köré rendeződjön), és a tanulók érdeklődéséhez közel álló témákat jelöljünk meg. Mozgósítsa, illetve felhasználja a tanulók adekvát élettapasztalatait. A probléma megközelítése szükségképpen integratív a felhasznált és újonnan szerzett ismeretek ne korlátozódjanak egy tantárgyi keret közé. Lehetőségét biztosítsunk annak, hogy a témakörön belül lehetőségük legyen altémák közül választani. Az eredménye egy közös alkotás (produktum).

A projekt módszer célja:

ISKOLAI TANULÁS ⇔ KÜLSŐ TÁRSADALMI KÖRNYEZET

A projekt módszer jellemzői:

A produktum lehet:

- Gyakorlati feladat, pl. hasznos tárgy tervezése, kivitelezése
- Esztétikai élmény átélése
- Egy gyakorlati probléma megoldása
- Valamilyen tevékenység, tudás elsajátítása.

Az életvitel és gyakorlati ismeretek órán alkalmazott témakörök

5. osztály

- Ház (kunyhó) makett készítése természetes anyagból
- A ruházati alapanyagok
- A magyar konyha

6. osztály

- Szobám
- Az öltözködés, különböző korokban
- Az egészséges táplálkozás

7. osztály

- A megújuló energiaforrások
- Mesterségek régen és ma

8. osztály

- Az építészet – technika történet tabló
- A világítás
- Az információ technika történet jelentős feltalálói, találmányai.
- Környezetvédelem

A projektmódszer alkalmazása a történelem és a hon- én népismeret tanításában

Mi a projekt?

Projekt alatt olyan tanulásszervezési formákat értünk, amelynek során a tanulók közösen, együttműködve egy produktum, termék létrehozásán dolgoznak.

A projektmódszer az Egyesült Államokban született a huszadik század elején. Kialakítása John Dewey elvein alapult, amelynek a következő összefüggéseket hangsúlyozzák:

- a tanulásnak a személyes tapasztalaton kell alapulnia, hiszen a gyerekek valóságos tevékenység, tapasztalatszerzés során tanulnak
- a tanításnak figyelembe kell vennie a tanulók fejlődési szükségleteit
- a tanulónak aktívan részt kell vennie saját tanulási folyamatainak alakításában.

Már az Ókori kínaiak is így látták ezt

„Mondd el és elfelejtem,
Tanítsd meg és emlékezem,
Lehessek részese és megtanulom”

- A tanulót a közösség ügyeiben való aktív részvételre, a közösségért felelősséget érző polgárrá kell nevelni. S ez a pedagógiai módszer a gyerekek nevelésének, személyiségfejlesztésének nagyon hatékony eszköze.

Nagyon sokféle projekt képzelhető el. Pl.: technikai, művészeti, környezeti nevelési vagy oktatási.

A projekt eredeti filozófiája alapján ellentmond a megszokott iskolai viszonyoknak, mégis van lehetőség a normál iskolai munkába való integrálására. Pl.: projekthét, órai projekt, külső projekt vagy a tanítást kísérő projekt.

Az említett tantárgyakban ez utóbbi megvalósítási formáját alkalmazzuk. Ilyenkor a projekt részben a tanulók a szabadidejükben szervezik meg. Ennek során jórészt önálló munkával vagy projektcsoporton

belüli belső munkamegosztással a tanórán kívül tevékenykednek. A témák összefüggnek az aktuális tananyaggal. A szükséges ismeretek egy részét az órákon sajátítják el más részét önálló kutatómunkával szerzik meg és osztják meg azután társaikkal.
Ez a tanulók körében népszerű feladat, hiszen a gyerekek egyéniségüknek megfelelően dolgozhatják ki az adott témát, témákat.

I. A projekt megszervezése, felépítése

1.) Témaválasztás

Itt elsődleges szempont, hogy a projekt témája kapcsolódjon a tananyaghoz. A fő témát ezért a tanár határozza meg, de a megvalósítás konkrét módját pl. az altémákat a gyerekekkel közösen lehet kialakítani.

2.) Tervezési szervezési feladatok

a.) Feladatok kiosztása, munkacsoportok megszervezése

Amikor megszervezzük a közösen dolgozó csoportokat figyelni kell arra, hogy olyanok kerüljenek össze, akik várhatóan nagy konfliktusok nélkül tudnak egymással dolgozni.
A feladatok kiosztásával kapcsolatban ügyelni kell arra, hogy a tanulóknak testhez álló feladatokat adjunk a fejlesztés szempontjait is szem előtt tartva.

b.) Kivitelezés

- adatgyűjtés történhet sokféle forrásból pl.: könyvtár, internet, ismeretterjesztő filmek
- a téma feldolgozása, az összegyűjtött adatok válogatása, rendszerezése
- a produktum összeállítása, a csoportoknak meg kell vitatnia és összegeznie a tagok által összegyűjtötteket
- csoportbemutató megszervezése: előnyben kell részesíteni a nem felolvasásszerű formákat. Ilyenek lehetnek pl.: viták, kiállítások, dramatikus megjelenítés. A tábla által audiovizuális anyagok felhasználására is lehetőség van. A produktumtól függően a gyerekek megmutathatják munkájukat akár a szülőknek vagy az iskola valamennyi tanulójának (év végi kiállítás tablókból, makettekből)

c.) Az értékelés

Már a produktum bemutatásával elkezdődik a projekt értékelési fázisa. Ez nem korlátozódik csupán az érdemjegyre. Fontos a cél és az eredmény összevetése, a végtermék minősége és a munkafolyamathoz kapcsolódó megjegyzések figyelembe vétele.

II. Tervezett projekttémák történelemből

5. évfolyam:

- Az őskőkori ember mindennapjai
- Az őskori művészet
- Az egyiptomi piramisok és a halottkultusz
- Az ókori olimpiák
- Népgyűlés Athénban és Spártában
- Az ókori világ csodái
- Egy római légiós tábor élete
- Városnézés az ókori Rómában
- Mindennapok a honfoglalók szálláshelyén
- Az ősmagyarok hitvilága

6. évfolyam:

- Lovagvárak és lovagias lovagok
- Hétköznapok és ünnepek a középkori Európában
- Koronázási jelvényeink
- Élet egy Árpád-kori faluban
- Mátyás udvarában jártam
- Indiánkultúrák Amerikában
- Élet a tengereken
- XIV. Lajos és kora
- Erdély aranykora
- A „nagyságos fejedelem” élete

7. évfolyam:

- A függetlenségi háború
- A kis korzikai
- A Habsburgok
- Egy reformkor nagyjai
- Az aradi 13 vértanú utolsó estéje
- Polgárháború É-D ellen
- Életmód a dualizmus időszakában
- Világváros születik: Budapest
- Új fegyverek az első világháborúban

8. évfolyam:

- A nácizmus születése
- Tudomány és művészet a két világháború között
- Haditechnikai újítások a II. világháborúban
- A holokauszt
- A berlini fal
- Nyilas terror hazánkban
- ’56 diákszemmel
- A mindennapok ’56 után
- Vita egy aktuális politikai eseményről

III. Tervezett témák hon- és népismeretből

- A paraszтház
- A parasztudvar
- A népviselet
- Advent és karácsony (jelképei, szokások eredete)
- Paraszti ételek
- Falusi lakodalom
- Húsvét (jelképei, eredete, szokások)
- Gyerekjátékok
- Világörökségeink
- Nobel-díjas magyarok

A projektmódszer az angol nyelv tanításában

Története:

A módszert a XX. század eleji amerikai reformpedagógusok, Dewey és Kilpatrik nevéhez köthetjük. Lényege, hogy a gyerek tapasztalatát tekinti a tanulás legfontosabb forrásának.

Dewey az 1896-ban Chicagóban megnyitott kísérleti iskolájában ezt a módszert alkalmazta. Itt a gyerekek valóságos tevékenység, tapasztalatszerzés során tanultak. Az iskolában szerzett és a már meglévő tapasztalataik általánosításából vonták le a következtetéseket, gondolkodtak. Dewey szerint a gyerekek megfelelő motiváció nélkül nem figyelnek, a motiválásnak pedig a cselekvés a legjobb módja.

A módszert sokféle módon, sok definícióval próbálták már meghatározni, de egy dologban mindenki egyetért: ez nem csak tanulási technika, pedagógiai módszer, hanem a gyerekek nevelésének, személyiségfejlesztésének nagyon hatékony eszköze.

Jellemzői:

A projektpedagógia szakirodalma a módszer két ellentétes tulajdonságát emeli ki. Egyrészt kollektív, mert sok gyerek sokféle megközelítésből, tapasztalatából, tehetségéből születik meg az eredmény. Másrészt egyéni, mert mindenki a saját érdeklődése, tempója, tehetsége szerint vesz benne részt.

A módszer lényege, hogy elméleti konstrukciók meghallgatása és megtanulása helyett a tanulók valami konkrét, kézzelfogható „terméket" készítenek el. Egy adott témában mélyülnek el. Ennek során önálló munkával a tanórai és a tantárgyi keretektől függetlenül tevékenykednek.

A projektoktatás különböző tantárgyak tudását integrálja. A tanár a munka során nem valamennyi megoldás tudója, sokkal inkább olyan vezető, aki a többieknél több tapasztalattal rendelkezik.

A projekt felépülése:

- ⇒ témaválasztás,
- ⇒ tervkészítés,
- ⇒ adatgyűjtés,
- ⇒ a téma feldolgozása,
- ⇒ a termék, a produktum összeállítása,
- ⇒ a projekt értékelése,
- ⇒ a termék, a produktum bemutatása.

A **témaválasztás** olyan, amely a szűken vett tananyaghoz, a tankönyvben szereplő ismeretekhez kapcsolódik.

A **tervkészítésnél** csakúgy, mint a témaválasztásnál a tanárnak csupán irányító szerepe van. Minden gyereknek egyaránt biztosítja az értelmes tanulás és munka lehetőségét, hogy ne csak a tanteremben eminens gyerekeknek legyenek sikerei az oktatásban, hanem azoknak is, akik ennek az elvárásnak nem, vagy csak nagyon nehezen tudnak eleget tenni.

Az **adatgyűjtés** történhet az iskolában és az iskola falain kívül is. Az a szerencsés, ha a projektmunka kapcsán a gyerekek eddig ismeretlen helyeket keresnek fel és találnak meg.

A **téma feldolgozása** sokféle módon történhet, akár hagyományos órakeretben, akár az iskola időkeretén túl. Fontos, hogy a tanár itt már csak megfigyelő, segítő nem pedig irányító.

A termék a produktum összeállítása a munka befejező fázisának egyike. A végtermék fontos nevelési eszköz a projektmunkában. A gyerekek megmutathatják munkájukat a szülőknek és az iskola szűkebb vagy tágabb környezetének.

A produktum bemutatásával kezdődik a projektmunka értékelő fázisa, ahol fontos az önértékelés, egymás munkájának pozitív szemléletű mérése, szükség szerint a produktum korrigálása.

A bírálat mértéke nem csupán az érdemjegy-skála, hanem a cél és az eredmény összevetése, a végtermék minősége, és a munkafolyamathoz, előállításhoz fűzött reflexiók.

Mi az angol órákon is ezeket a szempontokat vesszük figyelembe az értékelésnél. A nyelvtani hibák csak másodlagos kérdések a produktummal szemben:

Témák:

1. Bemutatkozás, kedvencek bemutatása 4-8. osztály
2. Iskola, tantárgyak 4-5. osztály
3. Család 6-7. osztály
4. Szabadidő 5. osztály

5. Épületek, lakás, berendezési tárgyak 5. osztály
6. Kedvenc évszak 5-6. osztály
7. Kedvenc állat 5-6. osztály
8. Betegségek régen és ma 6. osztály
9. Ételek – kedvenc étel 6. osztály
10. Országok bemutatása 6-7-8. osztály
11. Szórakozás 6-7. osztály
12. Elképzelés a jövőről 7. osztály
13. Város bemutatása 7. osztály
14. Divat 7-8. osztály
15. Élet a múltban 8. osztály
16. Egészség 8. osztály
17. Környezetvédelem 8. osztály
18. Időjárás 8. osztály

Tapasztalat:
A gyerekek nagy része szívesen végzi azt a tevékenységet, mert kitűnő alkalom a jójegy szerzésére.

A projekt módszer alkalmazása a német nyelv tanításában

A projekt módszer egy tervező és kivitelező tevékenység, melynek során a tanulók egy a mindennapi élethez kapcsolódó témát dolgoznak fel saját képességeiknek és fantáziájuknak megfelelően.
A módszer lényege, hogy elméleti konstrukciók meghallgatása helyett a tanulók valami konkrét, kézzel fogható „terméket" készítenek. Ennek során jórészt önálló munkával, esetenként projektcsoporton belüli belső munkamegosztással a tanórán kívül tevékenykednek.
A téma választása általában összefügg az éppen aktuális lecke témakörével. A munka során szükséges tudnivalók egy részét az órán elsajátítják (szókincs) más részét az órán elsajátítják (szókincs) más részét maguk kutatják fel és osszák meg egymással a frissen megszervezett tudásukat. Ezután egyéni képességük és tehetségüknek megfelelően alakítják és felosszák egymás között a munkafolyamatokat (tervezés, kivitelezés).
Ez, a tanulók körében igen közkedvelt feladat, népszerűségét annak köszönheti, hogy a gyerekek egyéniségüknek megfelelően bontogathatják ki az adott témát, így a képességek hátterébe szorulnak, a kreativitás, a fantázia kerül előtérbe.
Az érékelés nem csupán érdemjegy – skála, hanem a cél és az eredmény összevetése, a végtermék minősége, továbbá az előállításához, a munkafolyamathoz fűzött reflexiók. A „terméket" a nyilvánosság elé kell tárni, lehetőség szerint az iskola minél szélesebb köre elé állítsuk ki eredményüket, hiszen ezzel is értékeljük a munkát.
A tanár feladata, hogy csak moderátorként működjék közre, hagyja a gyerekeket önállóan megtervezni és véghez vinni a feladatot.
Mindenképpen a tanár feladata a kezdeményezés, a megbeszélés strukturálása, a diákok rávezetése a lehetőségekre, valamint a szabályok, technikák megmutatása és alkalmazása.

A német órán alkalmazott témakörök a Projekt munkánkhoz

4. osztály
⇒ Állatok az erdőben, az állatkertben, a faluban. – Tetszés szerint választ egyet.
5. osztály
⇒ A ház (szobák berendezési tárgyai)
⇒ Ruhaneműk
⇒ Élelmiszerek
6. osztály
⇒ Közlekedési eszközök
⇒ Magyarország vagy/és Brazília állatvilága

7. osztály

⇒ Az étteremben

⇒ Időjárás

8. osztály

⇒ Németország – Ausztria

⇒ Híres német – osztrák emberek

A projekt módszer alkalmazása a természetismeret és földrajz tantárgyak tanításában

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulóknak fokozottan szükségük van olyan kompetenciákra, amelyek a mindennapi élet számos területén felhasználhatóak. Helyzetükből adódóan képességeik, előzetes ismereteik, tanulási stílusuk, motiválhatóságuk, együttműködési készségük, szociális képességeik fejlesztésre szorulnak. Erre nagyon alkalmas a projekt módszer, az az alkotó jellegű megismerési-cselekvési egység, amely egyben a differenciálás eszköze is. Speciális szükségleteket elégit ki és optimális fejlesztést biztosít.

A projektek összeállításánál az volt a cél, hogy a mindennapi élethez és a tanulók érdeklődéséhez közel álló témákat jelöljünk meg. A tanulóknak lehetőségük van a témák közül választani.

A projektek tartalmuk alapján kapcsolódnak a tananyaghoz, a témakörökhöz, beillenek az éves munkatervbe.

Időtartam tekintetében rövid (1-2 órás), ill. középtávúak (1-2 hét).

Produktumuk alapján: gyűjtemény
album
esszé
megfigyelés leírása folyamat elemzése

A projekt-témák a környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, történelem, informatika és életvitel tantárgyak ismereteit integrálják (tantárgyi koncentráció).

A **témaválasztás**nál, a **tervkészítés**nél a tanárnak kezdeményező, irányító szerepe van. Az **adatgyűjtés**, és a **téma feldolgozása** önállóan, páros vagy kiscsoportos formában történik a tanár megfigyelő, segítő feladatot lát el. A **projektmunka bemutatás**a és **értékelés**e tanítási órán, az osztály előtt zajlik.

Az önálló vagy kiscsoportos munka alkalmas arra, hogy a tanulók képességüknek megfelelően, egyéni ütemben haladva dolgozzanak. Sikereket, közös élményeket szerezve önismeretük és önbecsülésük nőjön.

Az 5. osztályos Természetismeret tantárgy projekt –témái:

1. Levél- ill. növénygyűjtemény készítése
2. „Egészség” projekt: „Az vagyok, amit eszem”.A zöldségfélék és gyümölcsök szerepe az ember táplálkozásában.
3. Meteorológiai megfigyelés egy hetes időközben, az adatok grafikus ábrázolása.
4. A levegő (jelentősége, levegőszennyezés problematikája)
5. A folyó felszínalakító tevékenysége (modellezés terepasztalon)

A 6. osztályos Természetismeret tantárgy projekt-témái:

1. Termés- ill. maggyűjtemény összeállítása (hazai erdők-mezők növényei) vagy „Fűben, fában orvosság”. Hazai gyógynövények ismertetése.
2. Egy szabadon választott erdei állat ismertetése vagy Nemzeti Parkjaink védett állatai
3. A Naprendszer bolygói
4. „Ami a mienk”. Hazai termékek címkéinek gyűjtése, rendszerezése.
5. Ősi mesterségek rövid leírása.

A 7. osztályos Földrajz tantárgy projekt – témái:

1. A Kongó-medence földrajzi jellemzése (fekvés, felszín, éghajlat, vízrajz, természetes élővilág).
2. Amerika felfedezése, lakói.
3. Egy dél-amerikai ország érdekességeinek (szokások, nyelv, ételek, öltözködés, zene) bemutatása.
4. Ázsia a „legek" kontinense.
5. „80 nap alatt a Föld körül". Útiterv készítése (Mivel? Hogyan?). Állomáshelyek érdekességeinek ismertetése.

A 8. osztályos Földrajz tantárgy projekt –témái:

1. Az Európai Unió megalakulása, tagállamai, intézményei.
2. Budapest történelmi áttekintése.
3. Lakóhelyünk és környékének megismerése (természetföldrajza, népessége, gazdasági élete, foglalkoztatás).
4. A Helytörténeti Múzeum értékei.
5. Itt élnék! Egy képzeletbeli város leírása.(Hova? Miért?)

EPOCHÁLIS oktatás

Az ephochális vagy tömbösített oktatás jelentősen koncentrálja és aktivizálja a gyermekek érdeklődését a tananyagot pedig összefüggésében tudja elsajátíttatni velük.

A bevezetés célja:

- a tananyag ne szóródjon, húzódjon szét több hétre a heti 1 óra miatt,
- a tanuló figyelme, érdeklőse tartósan egy területre koncentrálódjon,
- szorosabb kapcsolat alakuljon ki a tanár és a tanuló között.

Iskolánkban a 2014/2014-ös tanévtől térünk át a heti 1,5 órás fizika és kémia tantárgyak tömbösített oktatására.
Négy-hat hetes váltásokban – a témakörök időigényéhez igazodva – heti három órában tanuljuk a két tantárgyat.
Mivel egy tantárgy évente kétszer vagy többször kerül sorra, az epochák közötti időszakban a felejtés és felidézés segítségével az ismeret képességgé tud érlelődni.
A tananyag tagolása az összetartozó, egymásra épülő tartalmak szerint történik.
Minden váltás emlékeztetővel kezdődik, mely során felidézzük a tanultakat és összekötjük a további tananyaggal. Menet közben az órai munkát és a napirenden lévő tananyag ismeretét folyamatosan értékeljük szóbeli és írásbeli számonkérések révén.

Minden epocha végén a tanulók írásbeli dolgozatban adnak számot tudásukról.

<u>Várt eredmények, pozitívumok:</u>

- Egy adott időszakban csak egyik tartárgyra kell összpontosítani a tanulóknak,
- az órán szerzett ismereteket nem felejtik el a következő óráig,
- több lehetősége van a kísérletezésre, csoportos munkára, könnyebb a dolgozatra felkészülni, mert emlékeznek még az új ismeretekre
- negatívum lehet, hogy hiányzás után nehezebb lesz bepótolni a lemaradást.

CLIL módszer alkalmazása

A CLIL módszer lényege, hogy egyes tantárgyakat nem csak az adott ország nyelvén, hanem egy világnyelven is oktatnak.

A bilingvális (kétnyelvű) oktatás előnye az, hogy a diákok könnyedén sajátítják el a nyelvet azáltal, hogy azt egy másik tantárgy tanulására használják, valamint nehézség nélkül tudják olvasni az idegen nyelven megjelent szakirodalmat, vagy az őket érdeklő témával kapcsolatos legújabb kutatások eredményeit. A klasszikus idegennyelvórákon a nyelv egy eszköz, amelynek segítségével a nyelvtani szabályokat, kifejezéseket, és az adott nyelv országának kultúráját ismerhetik meg a tanulók.

A más tantárgyak idegen nyelven való elsajátításakor viszont a nyelv visszanyeri eredeti funkcióját, a kommunikációt. A tanulók tehát nyelvet tanulnak más tantárgyak tanulása közben, ugyanakkor más tantárgyakat sajátítanak el az idegen nyelv segítségével. A CLIL kifejezés az angol Content and Language Integrated Learning, azaz a Tartalomalapú nyelvoktatás rövidítése. A CLIL módszer négy alapelv szerint működik: Megértés, Tartalom, Kommunikáció és Kultúra.

A tanulók számára könnyebb elsajátítani az új tananyag témáját, ha azt a már meglévő tudásukra építhetik, valamint szívesen veszik fel a versenyt a kihívásokkal. Ezen kívül igen eredményes, ha a diák maga jön rá bizonyos összefüggésekre, más szóval aktiválja a magasabb rendű gondolkodását. Ezért a CLIL módszerét alkalmazó tanár ezeket figyelembe véve építi fel az óráját. A bevezető részben aktiválja a már meglévő tudást, majd köti azt az új tananyaghoz.

3. sz. melléklet

A fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Az SNI-s tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése a NAT-ban megfogalmazottakra épül. Alapelveiben, céljaiban illeszkedik az abban megjelenő kulcskompetenciákhoz, a kiemelt fejlesztési tartalmakhoz.

Kulcskompetenciák fejlesztése

Anyanyelvi kompetencia
Kiemelt fontossággal bírnak az alábbi területek:

- a grammatikai rendszer tudatos felépítése,megerősítése, mind a beszélt, mind az írott nyelv területén
- kommunikációs stratégiák kiépítése, megerősítése, beszédtudatosság kialakítása
- a beszédértés és olvasásértés fejlesztése a mindennapi és az irodalmi szövegek befogadását, továbbgondolását elősegítve
- amennyiben a szövegfeldolgozás is érintett, különösen fontos a tanulók tapasztalati úton, információhoz juttató oktatás
- a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének folyamatos megtámogatása mind a bemenetelnél, mind a feldolgozásnál
- a mentális lexikon folyamatos fejlesztése, a fogalomalkotás kialakítása
- számítógépes programok használata (helyesírás ellenőrző program, stb.)
- a tanulók folyamatos motiválása érdeklődésük felkeltése
- nonverbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása.

Idegennyelvi kompetencia

Cél az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése.

- a nyelvoktatás során a multiszenzoros technikák használata, valamint a verbális és nonverbális kommunikációs csatornák egyidejű alkalmazása kiemelten fontos
- a nyelvórákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztő gyakorlatok (a szókincs, a nyelvtani szabályok, a kiejtés elsajátítása érdekében).
- fontos pedagógiai cél a tanulók természetes gátlásainak feloldása az idegen nyelv kommunikációs helyzetben történő használata során.

Matematikai kompetencia
A legfőbb cél a problémamegoldó gondolkodás minél több elemének fejlesztése, konkrét cselekvésekhez kötött helyzetekben. Számolni lehet a szövegértési nehézségekkel, a szimbólumok megértésének problémájával, illetve a verbális absztrakciónak a fejletlenségével

1. A mennyiségekkel és a számossággal kapcsolatban:
   - a számok közötti viszonyok,
   - a relációk megértési nehézségével, stb
2. A geometriai ismereteknél tekintettel kell lenni:
   - a vizuális észlelés nehezítettségére
   - a téri tájékozódás zavarára

Különös figyelmet kell fordítani a megfelelő tempó kialakítására és a tanulók együttműködésére.
A matematikai gondolkodás fejlesztése az interaktív tábla és digitális tananyagok lehetőség szerinti alkalmazásával valósulhat meg.
A matematikai szakkifejezések és a szaknyelv használatának fokozatos megkövetelése, a szóbeli használatának állandó gyakorlása fontos a tanítás, fejlesztés során.

Természettudományos és technikai kompetencia
Az oksági kapcsolatok felismerése a tanult összefüggések alkalmazása, a természettudományos értelmezése gondot okozhat azokban az esetekben, amikor az olvasott szöveg megértése akadályokba ütközik.
Ennek korrigálására alkalmazható:

- rövidített, tömörebb képekkel, segédeszközökkel támogatott szövegek használata,
- a mindennapi tapasztalatokból kiindulva történhet az ismeretszerzés,
- az összes érzékszerv bevonásával szerezzenek benyomást a természeti jelenségekről,
- a kritikai gondolkodás képességének fejlesztése kis lépésekben történhet.

Digitális kompetencia
Hozzásegítjük a tanulókat, hogy a rendelkezésükre álló információs társadalom technológiáit használják a maguk segédeszközeként a számukra szükséges területeken.
Feladatunk azoknak a digitális programoknak megismertetése, melyek megkönnyítik az ismeretszerzést, az interperszonális kapcsolatépítést.
Az információgyűjtés – és keresés számukra jól teljesíthető feladat, ezért építhetünk erős motivációjukra. Ezáltal megtanulnak önállóan tájékozódni a digitális világban.

Szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
Cél az adaptív viselkedés kialakítása, fejlesztése a fogyatékos támogatása abban, hogy az őt körülvevő társadalmi és gazdasági környezet eseményeit képes

legyen feldolgozni, szükség esetén azok menetébe bekapcsolódni.
Az oktatás folyamán fontos a mindennapi tapasztaláshoz köthető társadalmi feladatok szemléltetése.

A tanuló lássa maga előtt a folyamatot, értse benne szerepét, esetleg feladatát, képes legyen az őt személyesen érintő ügyekben érdekeit érvényesíteni (vitában, eszmecserében ütköztetni, egyeztetni).

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, kreativitás
Az esztétikai tudatosság, a művészeti kifejezőképesség egy kifejező eszközt ad a fogyatékos tanulók kezébe.
A kreativitás, a problémafelismerő és – megoldó képesség, a képzelet, a képi gondolkodás fejlesztésére jó lehetőséget biztosít a művészeti nevelés.
Ezen a kompetenciaterületen az ízlés a nyitottság, az empátia, minden szintjét fejleszti, így az érzelmi életüket gazdagítja. Lehetőséget biztosít a fogyatékos tanulók speciális készségfejlesztésére:

- a látvány és a mozgás ábrázolásával a megfigyelőképesség, tér- és időérzék, a térbeli rendezés fejlesztésével,
- szín-, forma- és szerkezeti érzék alakításával.

A hatékony, önálló tanulási kompetencia
A fogyatékos tanulók esetében az önálló tanulás elengedhetetlen feltétele a könyvtári ismeret, informatikai tudás, az értő olvasás, szövegfeldolgozás.
Egyénre szabott módszerekkel, a mindennapi életből vett gyakorlati helyzetek cselekvéses vagy vizuális modellezésével segíthetjük:

- az önálló ismeretszerzést
- az információ megfelelő szűrését, feldolgozását.

A szövegfeldolgozás, az új információk rendezése során fontos szerephez kell jutnia a gondolkodási képességek fejlesztésének, a képzeleti, egyben a fogalmi gondolkodás terén.
Feladatunk az új ismeretek megszerzése iránti ösztönössé váló motiváció kialakítása.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Magyar nyelv és irodalom	Az egyénnek megfelelő tempó és segédeszköz kiválasztása történjen. Speciális gép-írás, ha a tanuló nem tud kézírással írni. Író és eszköz-használó mozgás Kommunikációs zavarokat feloldó feladatok A beszéd formája az esetleges sérülés függvénye, ezért annak tartalmi részére kerüljön nagyobb hangsúly.	A nyelvi, kommunikációs készség fejlesztése. Az anyanyelvi fejlesztés hosszabb gyakorlási idővel. Hangoztató-elemző, ill. diszlexia-prevenciós olvasástanítás. Helyesírás fejlesztése. Több idő biztosítása a gyakorlásra. Logopédiai, drámaterápiai fejlesztés. Komplex nyelvi fejlesztés speciális feladatokkal.	Látás, hallás mozgás koordinált működésének fejlesztése. Beszédfejlesztés, aktív szó-kincs fejlesztése. Helyes ejtés gyakorlása. Verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése. Hangoztató-elemző, ill. diszlexia-prevenciós olvasás-tanítás. Hang-betűkapcsolat fonéma-hallás, kialakítása és az alkalmazás fejlesztése. Betűtévesztések kiküszöbölése. A figyelem-megosztási képesség fejlesztése: az olvasástechnika és a szöveg tartalma között

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Idegen nyelv	Az írásnehézséggel küzdő tanulók esetében az auditív tanulási módszer eredményesebb, ezért annak alkalmazása Önbizalom fejlesztése. Bátran merjen megszólalni.	A beszédfogyatékosság típusához igazodó módszerek, pl.: - dadogók esetében az írásbeliség, - diszlexiásoknál az auditív módszerek alkalmazása	Speciális módszerek alkalmazása auditív segédeszközökkel. Egyszerű élethelyzetek, szituációk játékos modellezése.
Informatika	Az egyénre szabott, adaptált eszközök biztosítása Információs – kommunikációs technológiák a tanulókhoz igazított egyéni használat megtanításával.	Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának tudatosítása, különösen az írás és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében. Az informatikai eszközök segítő szerepének megismerése, használata	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának tudatosítása, különösen az írás és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében. A számítógép felhasználhatósága a mindennapokban. Önuralom, önfegyelem fejlesztése.
Matematika	Sokoldalú, érzékleti megerősítés. A geometriai anyag tanítása mozgásállapottól, sérülésfoktól függően. Egyénre szabott eszközök használata.	Sokoldalú, érzékleti megerősítés. Fogalmi gondolkodás fejlesztése. Gondolkodási műveletek segítése. Szövegértés, lényegki-emelés fejlesztése.	Az elsajátított matematikai fogalmak alkalmazása. Gyakorlati tevékenységre épülő, az életkornak megfelelő számfogalom kialakítása. A számok világának leképezése tárgyakkal, rajzokkal, majd a számok szimbolikus szintjén. Matematikai nyelvi relációk tudatosítása. Az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi (vizuális) megörökítés. Sokoldalú gyakorlás.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Történelem Etika, Hon és népismeret	Társadalmi tapasztalatszerzés Mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályok és érdekvédelmi szerveződések megismerése.	A feladatok, a fejlesztendő képességek megegyeznek a Nat-ban leírtakkal. A fejlesztés útjai, módjai, és kialakításuk időtartama módosulhat.	Önismeret, reális önértékelés fejlesztése Korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése mindenkor a tanulók egyéni fejlettségének függvénye. A feladatok, a fejlesztendő képességek megegyeznek a Nat-ban leírtakkal. A fejlesztés útjai, módjai, és kialakításuk időtartama módosulhat
Környezetismeret. Földrajz	A sérülés figyelembevételével a megfelelő segédeszközök biztosítása, a tanulók általi használatával a megtapasztalás lehetőségének nyújtása. A természetben meglévő és megfigyelhető dolgok, jelenségek megtapasztalásához lehetőség nyújtása, valamint azoknak visszaadása saját szavaikkal. Ezáltal szókincsüket is bővítjük. Tér- és idői viszonyok, tájékozódási ismeretek kialakítása, képes legyen mindezeket a megfelelő formában leképezni. Olyan módszerek alkalmazása, hogy képes legyen grafikonok, képek, diagramok, ábrák információit feldolgozni.	Életszerű helyzetek megtapasztalása. Szituációs helyzetek eljátszása. A természetben meglévő és megfigyelhető dolgok, jelenségek megtapasztalásához lehetőség nyújtása, valamint azoknak visszaadása saját szavaikkal. Ezáltal szókincsüket is bővítjük. Tér- és idői viszonyok, tájékozódási ismeretek kialakítása, képes legyen mindezeket a megfelelő formában leképezni. Olyan módszerek alkalmazása, hogy képes legyen grafikonok, képek, diagramok, ábrák információit feldolgozni.	Tér- és idői viszonyok, tájékozódási ismeretek kialakítása, képes legyen mindezeket a megfelelő formában leképezni. Életszerű helyzetek megtapasztalása. Szituációs helyzetek eljátszása. A természetben meglévő és megfigyelhető dolgok, jelenségek megtapasztalásához lehetőség nyújtása, valamint azoknak visszaadása saját szavaikkal. Ezáltal szókincsüket is bővítjük. Olyan módszerek alkalmazása, hogy képes legyen grafikonok, képek, diagramok, ábrák információit feldolgozni.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Biológia, Fizika. Kémia, Egészségtan	A tanuló ismerje meg diagnózisát. Tanulja meg az ezzel kapcsolatos egészségügyi feladatok és problémák kezelését. Segédeszközök igénybevétele a megtapasztalás lehetőségeinek biztosításával. A természetben meglévő és megfigyelhető dolgok, jelenségek megtapasztalásához lehetőség nyújtása, valamint azoknak visszaadása saját szavaikkal. Ezáltal szókincsüket is bővítjük. Elemi elsősegély-nyújtási ismereteket szerezzen a veszélyhelyzet elkerülése, ill. elhárítása érdekében gyakorlati módszerek alkalmazásával.	Rajzos vázlatok készítése. Kész vázlatok biztosítása a lényeg-kiemelés megkönnyítése érdekében. Számonkérésnél több idő biztosítása. Lehetőség a választásra (írásbeli felelet helyett szóbeli, vagy szóbeli helyett írásbeli) Feleletnél a vázlat használatának engedélyezése. Esetlegesen a számító-gép használatának engedélyezése. Elemi elsősegély-nyújtási ismereteket szerezzen a veszélyhelyzet elkerülése, ill. elhárítása érdekében gyakorlati módszerek alkalmazásával.	Rajzos vázlatok készítése. Kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítése érdekében. Számonkérésnél több idő biztosítása. Lehetőség a választásra (írásbeli felelet helyett szóbeli, vagy szóbeli helyett írásbeli) Feleletnél a vázlat használatának engedélyezése. A természetben meglévő és megfigyelhető dolgok, jelenségek megtapasztalásához lehetőség nyújtása, valamint azoknak visszaadása saját szavaikkal. Ezáltal szókincsüket is bővítjük. Elősegíteni, hogy a mindennapokban előforduló fizikai jelenségeket tudja értelmezni. Esetlegesen a számítógép használatának engedélyezése. Elemi elsősegély-nyújtási ismereteket szerezzen a veszélyhelyzet elkerülése, ill. elhárítása érdekében gyakorlati módszerek alkalmazásával.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Ének-zene	A harmonikus fejlődés alapja az alkotás. Olyan módszer keresése, amellyel ki tudja a tanuló fejezni magát. A kommunikációs és metakommunikációs képességek fejlesztéséhez alkalmak, lehetőségek teremtése. A kommunikációs és metakommunikációs képességek fejlesztéséhez alkalmak, lehetőségek teremtése. Az egészséges önbizalom erősítésére, alakítására, fejlesztésére különböző módszerek alkalmazása.	Ritmusérzék, hallási figyelem fejlesztése. Kapcsolatteremtő képességek kibontakoztatása. A kommunikációs és metakommunikációs képességek fejlesztéséhez alkalmak, lehetőségek teremtése. Lehetőségek, alkalmak teremtése az egészséges önbizalom erősítésére, alakítására, fejlesztésére. Hangszerek megszólaltatása, folyamatos ritmizálás. Zenei interakció segítségével a preverbális készségek fejlesztése	Ritmusérzék, hallási figyelem fejlesztése. Kapcsolatteremtő képességek kibontakoztatása. A kommunikációs és meta-kommunikációs képességek fejlesztéséhez alkalmak, lehetőségek teremtése. Önkifejezés, önbizalom erősítésének biztosítása. Gyors időbeli feldolgozást követelő feladat, illetve a dalok ritmusának elkopogása. Zenei olvasáskor a fonológiai tudatosság a zenei hangzás összes eleme iránti érzékenységként jelölhető meg, amely megjelenhet például repetált, vagy imitált hangmintázatok, szekvenciák, osztinátók felismerésében, azonosításában, vagy a zene szerkezeti, stilisztikai elemeinek azonosításakor, megértésekor. A fonológiai tudatosság egy speciális formája, a fonématudatosság mind az olvasás, mind a zenei olvasás elsajátítása során a beszélt nyelv, illetve a zene legkisebb egységeire irányul. H Az olvasástanítás kezdeti szakaszában újszerű lehetőséget nyújthat olyan fejlesztő zenei program kidolgozása, amely az éneklést, a különböző zenei tevékenységeket, középpontba állítja. Transzferhatás.
Vizuális kultúra	Az önkifejezés lehetőségének megteremtése megfelelő: módszerrel, testhelyzettel, eszközökkel. Író,- rajzoló és eszközhasználó mozgás kialakításához szükséges helyzetek megteremtése. A tárgyhasználó mozgás alakítása, fejlesztése. A mozgásélmény megfogalmazása, az időbeli folyamatok, változások megfigyelése.	Önkifejezési eszközhöz juttatás a sérült szociális-kommunikáció kompenzálására és annak érdekében, hogy az alkotások elkészítése örömforrást is jelent. Kezdeményező, alkotó magatartás kialakítása. Téri orientáció, mozgás, a ritmus alkalmazásával elősegíthetjük azok beszéd-del való koordinálását.	Az önkifejezés lehetőségének megteremtése. Alkotó magatartás kialakítása. Érezzenek rá arra, hogy az alkotások elkészítése öröm-forrást is jelenthet. A fegyelem szükségszerűségének felismertetése, annak belátására nevelés. Türelmes munkavégzésre szoktatás. A tantárgy lehetőséget biztosít a megfigyelőképesség, a tájékozódás, a rendszerezés, a kommunikációs, a problémamegoldó képesség alakítására, fejlesztésére, valamint az együttműködésre szoktatásra.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Tánc és dráma	Az önkifejezés eszköze lehet, amelyekre alapozhatunk, és amelyet fejlesztésükhöz ki kell használnunk. Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, a kommunikáció, a szókincsük bővítésére. Lehetőséget nyújt a látás, hallás, mozgás koordinált működésére, amelyet sokoldalúan kell biztosítani számukra. A komplex drámapedagógia terápiás lehetőséget nyújt számukra és ehhez alkalmat, eszközöket is szükséges biztosítani. Természetesen a fentiekhez figyelembe kell venni sérültségének fokát, és *alkalmazkodnunk kell e tanulók sérültségéhez a módszerek megválasztásában*.	Az önkifejezés eszköze lehet, amelyekre alapozhatunk, és amelyet fejlesztésükhöz ki kell használnunk. Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, a kommunikáció, a szókincsük bővítésére. Lehetőséget nyújt a látás, hallás, mozgás koordinált működésére, amelyet sokoldalúan kell biztosítani számukra. A komplex dráma-pedagógia terápiás lehetőséget nyújt számukra és ehhez alkalmat, eszközöket is szükséges biztosítani.	Az önkifejezés eszköze lehet, amelyekre alapozhatunk, és amelyet fejlesztésükhöz ki kell használnunk. Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, a kommunikáció, a szókincsük bővítésére. Lehetőséget nyújt a látás, hallás, mozgás koordinált működésére, amelyet sokoldalúan kell biztosítani számukra. A komplex drámapedagógia terápiás lehetőséget nyújt számukra és ehhez alkalmat, eszközöket is szükséges biztosítani.

Tantárgy	Mozgássérült tanuló	Beszédben akadályozott tanuló	Pszichés fejlődés zavar
Technika	Figyelembe kell venni sérültségének fokát, és alkalmazkodnunk kell e tanulók sérültségéhez a módszerek megválasztásában. Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, valamint az együttműködési készség fejlesztésére. A tantárgy lehetőséget biztosít a megfigyelőképesség, a tájékozódás, a rendszerezés, a kommunikációs, a problémamegoldó képesség alakítására, fejlesztésére. Olyan tevékenységek tanítása, amelyeket a szabadidejében, valamint a későbbi pálya-választás esetleg hasznosítani tud.	Az önkifejezés eszköze lehet, amelyekre alapozhatunk, és amelyet fejlesztésükhöz ki kell használnunk. Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, valamint az együttműködési készség fejlesztésére. A kezdeményező, A tantárgy lehetőséget biztosít a megfigyelő-képesség, a tájékozódás, a rendszerezés, a kommunikációs, a problémamegoldó képesség alakítására, fejlesztésére Olyan tevékenységek tanítása, amelyeket a szabadidejében, valamint a későbbi pályaválasztás esetleg hasznosítani tud.	Az önkifejezés eszköze lehet, amelyekre alapozhatunk, és amelyet fejlesztésükhöz ki kell használnunk Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, valamint az együttműködési készség fejlesztésére. A fegyelem szükségszerűségének felismertetése, annak belátására nevelés. Türelmes munkavégzésre szoktatás. A tantárgy lehetőséget biztosít a megfigyelőképesség, a tájékozódás, a rendszerezés, a kommunikációs, a problémamegoldó képesség alakítására, fejlesztésére. Olyan tevékenységek tanítása, amelyeket a szabadidejében, valamint a későbbi pályaválasztás esetleg hasznosítani tud.
Testnevelés	Az esetlegesen meglévő gyógyászati segédeszközök biztonságos használatának elő-segítése. Lehetőség nyújtása ahhoz, hogy a sérültségéhez adaptált sport-tevékenységet végezhessen. Reális mozgásos éntudat kialakítása. A későbbi önálló életvitelre való felkészüléshez megfelelő tevékenységek alkalmazása. Ha szükséges, a fizioterápiás lehetőségeire történő figyelemfelkeltés.	Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, valamint az együttműködési készség fejlesztésére. Lehetőséget nyújt a látás, hallás, mozgás koordinált működésére, amelyet sokoldalúan kell biztosítani számukra. A személyiség formálása a csoport, ill. csapatjátékokon keresztül. A kudarctűrő képességük növelése. Szükség esetén gyógytorna beiktatása a fejlesztés mellett.	Alkalmat teremt, de fontos is az ön-, és társismeretre, valamint az együttműködési készség fejlesztésére. A fegyelem szükségszerűségének felismertetése, annak belátására nevelés. A helyes magatartás kialakítása a megfelelő módszerekkel. Lehetőséget nyújt a látás, hallás, mozgás koordinált működésére, amelyet sokoldalúan kell biztosítani számukra. A személyiség formálása a csoport, ill. csapatjátékokon keresztül. A kudarctűrő képességük növelése. Szükség esetén gyógytorna beiktatása a fejlesztés mellett.

4. sz. melléklet

Szöveges értékelés 1-2. évfolyamon

1. OSZTÁLY

Magatartás:
Példás (5), Jó (4), Változó (3), Rossz (2)
Társas kapcsolatok:
Társas kapcsolataiban – *segítőkész, - együttműködő, - türelmes, - közömbös, - türelmetlen, - durva.*
Felnőttekhez való viszony:
Felnőttekhez való viszonyában - *együttműködő, - udvarias, - segítőkész, - viselkedése gyakran kifogásolható.*
Tanórai magatartás:
Tanórán - *aktív, - fegyelmezett, - együttműködő, - passzív, - fegyelmezetlen, - rendbontó.*
Tanórán kívüli magatartás:
Tanórán kívül - *együttműködő, - fegyelmezett, - fegyelmezetlen, - rendbontó.*

Szorgalma:
Példás (5), Jó (4), Változó (3), Hanyag (2)
Tanuláshoz való viszony:
Tanuláshoz való viszonya - *aktív, - érdeklődő, - kötelességtudó, - felületes, - érdektelen, - hanyag.*
Tanulás: A tanulásban - *önálló, - kitartó, - néha segítségre szorul, - önállótlan.*
Házi feladat: Házi feladatát - *elkészíti, - alkalmanként elfelejti, - gyakran nem készíti el.*
Felszerelés: Felszerelése - *hiánytalan, - néha hiányos, - gyakran hiányos.*

Magyar nyelv:
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Írás:
Betűk, betűkapcsolás: Betűi és betűkapcsolásai - *szabályosak, - kevésbé szabályosak, - hibásak.*
Íráskép: Írásképe - *igényes, - kevésbé igényes, - igénytelen.*
Írástempó: Írástempója - *lendületes, - megfelelő, - lassú.*
Írottról írottra másolás: Írottról írottra - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* másol.
Nyomtatottról írottra másolás: Nyomtatottról írottra - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.
Tollbamondás: Tollbamondás után - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.
Emlékezet: Emlékezetből - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.

Irodalom:
Hangképzés: Hangképzése - *pontos, - javítást igénylő, - logopédiai fejlesztésre javasolt.*
Beszéd: Beszéde - *érthető, - nehezen érthető.*
Beszédtempó: Beszédtempója - *megfelelő, - lassú, - hadaró, - akadozó.*
Hangerő: Hangereje - *megfelelő, - halk, - harsány.*
Hallott szöveg megértése: A hallott szöveget - *önállóan megérti, - segítséggel érti meg, - nem érti meg.*
Szóbeli kifejezőkészség: Szóbeli kifejezőkészsége - *választékos, - jó, - nehézkes.*
Szókincs: Szókincse - *gazdag, - korosztályának megfelelő, - hiányos.*
Olvasás:

Betűismeret: Betűismerete - *biztos, - kevésbé biztos, - bizonytalan.*
Hangos olvasás: Hangos olvasása - *folyamatos, - szavanként olvasó, - szótagoló, - szavakat betűző.*
Szó- és mondathatárok: A szó- és mondathatárokat - *tartja, - nem tartja.*
Szövegértés: Szövegértése - *pontos, - megfelelő, - bizonytalan, - hibás.*
Memoriter: Memoritert - *kifejezően, - pontosan, - kevés hibával, - pontatlanul* ad elő.

Idegen nyelv
Beszédkészség: Beszédkészsége - *folyamatos, - jó, - bizonytalan, - gyenge.*
Szókincs: Szókincse - *gazdag, - jó, - megfelelő, - hiányos.*
Szövegértés: Hallott szöveget - *jól, - ismétlés után, - segítséggel, - nehezen* ért meg.
Kiejtés, hanglejtés: Kiejtése, hanglejtése - *kiváló, - megfelelő, - kissé pontatlan, - hibás.*

Etika / hit- és erkölcstan
Tudása: Tudása - *magabiztos,- pozitívan értékelhető,- ingadozó, - képességei alatti, - nem éri el a korosztályától követelhető minimális szintet.*
Teljesítmény: Teljesítménye - *kiemelkedő,- jó, - az órákon passzív.*
Órai aktivitás: Órai aktivitása - *példamutató, - jó, - megfelelő, - passzív.*
Szorgalmi feladatok: Szorgalmi feladatokat - *végez, - alkalmanként végez, - nem végez*
Munkavégzés: Munkavégzése - *példamutató, - önálló, kevés segítségre szorul, - önállótlan, irányításra szorul, - az órákon passzív, nem motiválható.*

Matematika
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Számfogalom: Számfogalma - *kialakult, - kevésbé kialakult, - kialakulatlan.*
Relációk: A relációkat - *felismeri, - általában felismeri, - segítséggel ismeri fel, - nem ismeri fel.*
Összeadás: Összeadásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Kivonás: Kivonásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Sorozatok: Sorozatok szabályát – *önállóan felismeri, folytatja, - nem ismeri fel.*
Sorozatok: Adott szabályú sorozatot - *önállóan, - segítséggel, - nem* folytat.
Geometriai ismeretek: Geometriai ismeretekben - *kiemelkedő,- jártas, - bizonytalan, - gyenge.*
Szöveges feladatok: Szöveges feladatokat - *önállóan, - megfelelően, - bizonytalanul, - sok hibával* old meg.
Logikai gondolkodás: Logikai gondolkodása - *kiváló, - jó, - megfelelő, - gyenge.*

Környezetismeret
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Természeti jelenségek: A természet jelenségei iránt - *érdeklődő, - érdeklődése felkelthető, - nem mutat érdeklődést.*
Tájékozottság: Tájékozottsága - *átlagon felüli, - korának megfelelő, - hiányos.*
Megfigyelés: Megfigyelései - *pontosak, - felületesek, - pontatlanok.*
Tapasztalatok: Tapasztalatait - *önállóan, - segítséggel* fogalmazza meg.
Tanultak: A tanultakról – *kiemelkedő a tudása, - biztos a tudása, - hiányosak az ismeretei.*
Szokásrend: Szokásrendje környezetével szemben - *igényes, - kevésbé igényes, - igénytelen.*

Ének-zene

Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Tanult dalok: A dalokat - *önállóan, - szívesen, - segítséggel, - csak csoportban* énekli.
Ritmusértékek: A tanult ritmusértékeket - *jól alkalmazza, - pontatlanul alkalmazza, - nem ismeri.*
Dallam-, szövegismeret: A tanult dalok dallamát, szövegét - *jól, - pontatlanul, - nem* ismeri.
Zenehallgatás: Zenehallgatás során - *csendben figyel a zeneműre, - megfogalmazza észrevételeit, - az ismert hangszereket megnevezi.*

Vizuális kultúra

Kiválóan teljesített, Jól teljesített Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Festés-rajzolás: A festés-rajzolás iránti érdeklődése - *kiemelkedő, - megfelelő, - mérsékelt.*
Színhasználat: Munkáin - *változatosan, - sajátosan, - visszafogottan* használja a színeket.
Eszközhasználat: Eszközhasználata - *kiemelkedő, - jó, - megfelelő, - bátortalan.*
Térkihasználás: A rajzfelületet - *megfelelően, - bátortalanul, - aránytalanul* használja.
Kreativitás: Kreativitása: - *tele van ötlettel, - inkább az utasításokat követi.*

Életvitel és gyakorlat

Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kiválóan megfelelt, Jól megfelelt, Megfelelt, Nem felelt meg
Órai tevékenység: Órai tevékenysége - *érdeklődő, - biztatásra aktív, - változó, - passzív, - rendbontó.*
Anyagismeret és megmunkálás: A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat - *jól, - megfelelően, - felszínesen* ismeri.
Kézügyesség: Kézügyessége - *kiemelkedő, - jó, - megfelelő, - fejlesztésre szorul.*
Munkadarabok: Munkadarabjai – *igényesek, - megfelelőek, - gyakran pontatlanok.*
Eszközhasználat: Az eszközöket - *jól, - biztonságosan, - megfelelően, - bátortalanul* használja.

Testnevelés és sport

Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul, Kiválóan megfelelt, Jól megfelelt, Megfelelt, Nem felelt meg
Órai tevékenység: Órai tevékenysége – *aktív, - biztatásra aktív, - változó, - passzív, - rendbontó.*
Mozgás: Mozgása – *harmonikus, - megfelelő, - fejlesztésre szorul.*
Csapatjátékok: A csapatjátékokban - *együttműködően, - közömbösen, - nem szívesen* vesz részt.
A gyakorlatok elsajátítása: A gyakorlatokat - *könnyen, - kevés segítséggel, - sok segítséggel* sajátítja el.
Labdakezelés: Labdakezelése – *kiemelkedő, - biztos, - megfelelő, - bizonytalan.*

2. OSZTÁLY

Magatartás

Példás (5), Jó (4), Változó (3), Rossz (2)
Társas kapcsolatok:
Társas kapcsolataiban – *segítőkész, - barátságos, - együttműködő, - türelmes, - közömbös, - türelmetlen, - durva.*
Felnőttekhez való viszony:
Felnőttekhez való viszonyában - *együttműködő, - udvarias, - segítőkész, - viselkedése gyakran kifogásolható.*

Tanórai magatartás:
Tanórán - *aktív, - fegyelmezett, - együttműködő, - passzív, - fegyelmezetlen, - rendbontó.*
Tanórán kívüli magatartás:
Tanórán kívül - *együttműködő, - fegyelmezett, - fegyelmezetlen, - rendbontó.*

Szorgalom
Példás (5), Jó (4), Változó (3), Hanyag (2)
Tanuláshoz való viszony:
Tanuláshoz való viszonya - *aktív, - érdeklődő, - kötelességtudó, - felületes, - érdektelen, - hanyag.*
Tanulás:
A tanulásban - *önálló, - kitartó, - gyakran szorul segítségre, - önállótlan.*
Csoportmunka:
Munkája csoportban - *aktív, - kezdeményező, - irányító, - kreatív, - együttműködő, - segítőkész, - passzív, - hárító, - hátráltató.*
Házi feladat:
Házi feladatát - *elkészíti, - alkalmanként elfelejti, - gyakran nem készíti el.*
Felszerelés:
Felszerelése - *hiánytalan, - néha hiányos, - gyakran hiányos.*

Magyar nyelv
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Írása
Íráskép: Írásképe - *igényes, - kevésbé igényes, - igénytelen.*
Írástempó: Írástempója - *lendületes, - megfelelő, - lassú.*
Füzetvezetés: Füzetvezetése - *rendezett, - kevésbé rendezett, - rendezetlen.*
Nyelvtani, helyesírási ismeretek
Betűrendbe sorolás: Betűrendbe sorolni - *önállóan, - segítséggel, - segítséggel sem* tud.
Szavakról tanult ismeretek: Szavakról tanult ismeretei - *biztosak, - kevésbé biztosak, - bizonytalanok.*
Mondatokról tanult ismeretek: A mondatokról tanult ismeretei - *biztosak, - kevésbé biztosak, - pontatlanok.*
Elválasztási szabályok: Az elválasztás szabályait - *biztosan, - kevés hibával, - sok hibával* alkalmazza.
Másolás: Másolás után - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.
Tollbamondás: Tollbamondás után - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.
Emlékezet: Emlékezetből - *döntően hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* ír.

Irodalom
Hangképzés: Hangképzése - *pontos, - javítást igénylő.*
Beszéd: Beszéde - *tiszta, - érthető, - nehezen érthető.*
Beszédtempó: Beszédtempója - *folyamatos, - megfelelő, - lassú, - hadaró, - akadozó.*
Hangerő: Hangereje - *megfelelő, - halk, - harsány.*
Memoriter: Memoritert - *kifejezően, - pontosan, - kevés hibával, - pontatlanul* ad elő.
Hallott szöveg megértése: A hallott szöveget - *önállóan megérti, - segítséggel érti meg, - nem érti meg.*
Szókincs: Szókincse - *gazdag, - korosztályának megfelelő, - hiányos.*
Kifejezőkészség: Szóbeli kifejezőkészsége - *választékos, - jó, - nehézkes.*

Kérdések, utalások megértése: Kérdések, utalások megértése - *pontos, - megfelelő, - pontatlan.*
Válaszok: Válaszadása - *pontos, - nehézkes, - pontatlan.*
Olvasás
Hangos olvasás: Hangos olvasása - *folyamatos, - szótagoló, - betűző.*
Szövegértés: Szövegértése - *pontos, - megfelelő, - bizonytalan, - hibás.*

Idegen nyelv
Beszédkészség: Beszédkészsége - *folyamatos, - jó, - bizonytalan, - gyenge.*
Szókincs: Szókincse - *gazdag, - jó, - megfelelő, - hiányos.*
Szövegértés: Hallott szöveget - *jól, - ismétlés után, - segítséggel, - nehezen* ért meg.
Kiejtés, hanglejtés: Kiejtése, hanglejtése - *kiváló, - megfelelő, - kissé pontatlan, - hibás.*

Etika / hit- és erkölcstan
Tudása: Tudása - *magabiztos,- pozitívan értékelhető,- ingadozó, - képességei alatti, - nem éri el a korosztályától követelhető minimális szintet.*
Teljesítmény: Teljesítménye - *kiemelkedő,- jó, - az órákon passzív.*
Órai aktivitás: Órai aktivitása - *példamutató, - jó, - megfelelő, - passzív.*
Szorgalmi feladatok: Szorgalmi feladatokat - *végez, - alkalmanként végez, - nem végez*
Munkavégzés: Munkavégzése - *példamutató, - önálló, kevés segítségre szorul, - önállótlan, irányításra szorul, - az órákon passzív, nem motiválható.*

Matematika
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Számfogalom: Számfogalma - *kialakult, - kevésbé kialakult, - kialakulatlan.*
Relációk: A relációkat - *felismeri, - segítséggel ismeri fel, - nem ismeri fel.*
Összeadás: Összeadásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Kivonás: Kivonásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Szorzás: Szorzásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Osztás: Osztásokat - *hibátlanul, - kevés hibával, - sok hibával* old meg.
Becslés: Becslése - *biztos, - kevésbé biztos, - bizonytalan.*
Sorozatok: A sorozatok szabályát - *önállóan felismeri, folytatja, - nem ismeri fel.*
Sorozatok: Adott szabályú sorozatot - *önállóan, - segítséggel, - nem* folytat.
Mérések: Mérésekben - *biztos, - kevésbé biztos, - bizonytalan.*
Mértékegységek: A mértékegységek átváltásában - *biztos, - megfelelő, - bizonytalan, - gyenge.*
Geometriai ismeretek: Geometriai ismeretekben - *kiemelkedő,- megfelelő, - bizonytalan, - gyenge.*
Szöveges feladatok: Szöveges feladatokat - *önállóan, - megfelelően, - bizonytalanul, - sok hibával* old meg.
Logikai gondolkodás: Logikai gondolkodása - *kiváló, - jó, - megfelelő, - gyenge.*
Önellenőrzés: Önellenőrzése - *kifogástalan, - jó, - elfogadható, - pontatlan, - kialakulatlan.*

Környezetismeret
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Természeti jelenségek: A természet jelenségei iránt - *érdeklődő, - érdeklődése felkelthető, - nem mutat érdeklődést.*
Tájékozottság: Tájékozottsága - *átlagon felüli, - korának megfelelő, - hiányos.*
Megfigyelés: Megfigyelései - *pontosak, - felületesek, - pontatlanok.*

Tapasztalatok: Tapasztalatairól - *önállóan, - kérdések segítségével* számol be.
Összefüggések: Az összefüggéseket - *felismeri, - segítséggel ismeri fel, - nehezen ismeri fel.*
Szokásrend: Szokásrendje - *kialakult, - kialakulatlan.*

Ének-zene
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Tanult dalok: A dalokat - *önállóan, - szívesen, - segítséggel, - csak csoportban* énekli.
Ritmusértékek: A tanult ritmusértékeket - *jól alkalmazza, - pontatlanul alkalmazza, - nem ismeri.*
Dallam-, szövegismeret: A tanult dalok dallamát, szövegét - *jól, - pontatlanul, - nem* ismeri.
Zenehallgatás: Zenehallgatás során - *csendben figyel a zeneműre, - megfogalmazza észrevételeit, - az ismert hangszereket megnevezi.*

Vizuális kultúra
Kiválóan teljesített, Jól teljesített Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)
Festés-rajzolás: A festés-rajzolás iránti érdeklődése - *kiemelkedő, - megfelelő, - mérsékelt.*
Színhasználat: Munkáin - *változatosan, - sajátosan, - visszafogottan* használja a színeket.
Eszközhasználat: Eszközhasználata - *kiemelkedő, - jó, - megfelelő, - bátortalan.*
Térkihasználás: A rajzfelületet - *megfelelően, - bátortalanul, - aránytalanul* használja.
Kreativitás: Kreativitása: - *tele van ötlettel, - inkább az utasításokat követi.*

Életvitel és gyakorlat
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kiválóan megfelelt, Jól megfelelt, Megfelelt, Nem felelt meg
Órai tevékenység: Órai tevékenysége - *érdeklődő, - biztatásra aktív, - változó, - passzív, - rendbontó.*
Anyagismeret és megmunkálás: A tanult anyagokat, megmunkálásukat - *jól, - megfelelően, - felszínesen* ismeri.
Kézügyesség: Kézügyessége - *kiemelkedő, - jó, - megfelelő, - fejlesztésre szorul.*
Munkadarabok: Munkadarabjai – *igényesek, - megfelelőek, - gyakran pontatlanok.*
Eszközhasználat: Az eszközöket - *jól, - biztonságosan, - megfelelően, - bátortalanul* használja.

Testnevelés és sport
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul, Kiválóan megfelelt, Jól megfelelt, Megfelelt, Nem felelt meg
Órai tevékenység: Órai tevékenysége – *aktív, - biztatásra aktív, - változó, - passzív, - rendbontó.*
Mozgás: Mozgása – *harmonikus, - megfelelő, - fejlesztésre szorul.*
Csapatjátékok: A csapatjátékokban - *együttműködő, - közömbös, - nem szívesen vesz részt.*
A gyakorlatok elsajátítása: A gyakorlatokat - *könnyen, - kevés segítséggel, - sok segítséggel* sajátítja el.
Labdakezelés: Labdakezelése - *biztos, - megfelelő, - bizonytalan.*

3. - 4. ÉVFOLYAM

Értékelés
Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul
Kitűnő (5), Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2) , Elégtelen (1)

Magatartás
Példás (5), Jó (4), Változó (3), Rossz (2)
Társas kapcsolatok:
Társas kapcsolataiban - *figyelmes, barátságos, együttműködő, türelmes, közömbös, türelmetlen, goromba.*
Felnőttekhez való viszony:
Felnőttekhez való viszonyában – *együttműködő, -udvarias, -segítőkész, -viselkedése gyakran kifogásolható.*
Tanórai magatartás:
Tanórán – *aktív, -fegyelmezett, -együttműködő, -passzív, -rendbontó.*
Tanórán kívüli magatartás:
Tanórán kívül –*együttműködő, -fegyelmezett, - fegyelmezetlen, -rendbontó.*

Szorgalom
Példás (5), Jó (4), Változó (3), Hanyag (2)
Tanuláshoz való viszony:
A tanulás során –*aktív, -érdeklődő, -kötelességtudó, -felületes, -érdektelen, -hanyag.*
Tanulás:
A tanulásban –*önálló, -kitartó, -gyakran szorul segítségre, -önállótlan.*
Csoportmunka:
Csoportos munkában –*aktív, -kezdeményező, -irányító, -kreatív, -együttműködő, -segítőkész, -passzív, -hárító, -hátráltató.*
Házi feladat:
Házi feladatát –*elkészíti, -alkalmanként elfelejti, -gyakran nem készíti el.*
Felszerelés:
Felszerelése -*általában hiánytalan, -néha hiányos, gyakran hiányos.*

Magyar nyelv és irodalom
Irodalom
Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés:
Beszéd:
Beszéde –*tiszta, -érthető, -nehezen érthető.*
Beszédtempó:
Beszédtempója –*folyamatos. -megfelelő tempójú –lassú, -hadaró, -akadozó, -dadogó.*
Hangerő:
Hangereje –*megfelelő, -halk, -harsány.*
Hallott szöveg megértése
A hallott szöveget - önállóan megérti, - segítséggel érti meg.
Kifejezőkészség
Szóbeli kifejezőkészsége –*választékos, -fecsegő, -nehézkes.*
Szókincs
Szókincse –*gazdag, -korosztályának megfelelő, -szegényes, -hiányos.*
Kérdések, magyarázatok megértése:
A kérdéseket, magyarázatokat -*pontosan megérti, -jól megérti, -pontatlanul érti meg, -nehézkesen érti meg.*
Válaszok:
Válasza általában –*választékos, -egyéni véleményt tükröző, -lényegre törő, -felületes, -bizonytalan, -értelmetlen.*

Olvasás
Hangos olvasás:
Hangos olvasása *–folyamatos, -pontos, -pontatlan, -szótagol.*
Hangos olvasás tempója:
Hangos olvasása *-közelít az élő beszédhez, -akadozó, -betűző.*
Hangos olvasás előadásmódja:
Hangos olvasása *-érzelmeket kifejező, -írásjelekre figyelő, -nem kifejező.*
Hangos olvasás tipikus hibái:
Hangos olvasásának tipikus hibája *-a szórészek megismétlése, -az újrakezdés, -a téves olvasás, -a betűbetoldás. -a betűkihagyás, -az elakadás, -az írásjelek figyelmen kívül hagyása.*
Hangos olvasás hibáinak javítása:
Hibáit *-önállóan, -segítséggel* képes javítan*.*
Szövegfeldolgozás:
A szöveg feldolgozása során *-pontosan kiemeli az információkat, azokat felhasználja új feladathelyzetben, - következtetésekre jut, -véleményét pontosan megfogalmazza, -képes a szövegnek saját értelmezést adni, -a megértést igazoló feladatok megoldása hibás.*
Szövegértési problémák
-Olvasástechnikai nehézségekkel küzd, -Hosszú szöveget nehezen olvas, -Nem tudja megnevezni a szereplőt, -Nem tudja megnevezni a helyszínt, -Nem tudja megnevezni az eseményeket, -Hibás az időrend.
Memoriter felidézése:
A memoriter felidézése *-pontos, -bizonytalan, -pontatlan.*
Memoriter előadásmódja:
A memoriter előadásmódja *–érzékletes, -monoton, -rosszul hangsúlyozott.*

Magyar nyelv
Írás
Íráskép
Írásképe *–egyéni, -rendezett, -rendezetlen, -nehezen olvasható, -igénytelen*
Írástempója
Írástempója *–lendületes, -megfelelő, -lassú.*
Memoriter
Emlékezetből *-hibátlanul, -kevés hibával, -sok hibával* ír.
Füzetvezetés:
Füzetvezetése *-esztétikus, -elfogadható, -rendezetlen, -hanyag.*

Nyelvtani, helyesírási ismeretek
Tollbamondás:
Tollbamondás után *–hibátlanul, -kevés hibával, -sok hibával* ír.
Tanult szófajok:
A tanult szófajokat *-biztosan felismeri, -segítséggel ismeri fel, -nem ismeri fel.*
Elválasztási szabályok:
Az elválasztás szabályait *–biztosan, -kevés hibával, -sok hibával* alkalmazza.
j/ly-s szavak:
A j/ly-s szavakat *-biztosan,-hibátlanul, -kevés hibával, -sok hibával* írja.
Mondatokról tanult ismeretek:
A mondatokról tanult ismeretei *–biztosak, -pontatlanok.*
Írásmunkák gyakori hibái
Gyakori hibája írásmunkák közben: *-az ékezetek elhagyása, -az időtartam hibás jelölése, -a betűkihagyás, -a betűcsere, -a betoldás, -a szóköz hiánya, -a mondathatárok jelölésének elhagyása. -a nagybetűk nem megfelelő használata.*

Fogalmazás
Műfaji sajátosságok
A műfaji sajátosságokat *-jól ismeri és alkalmazza, -ismeri, -nem ismeri.*
Szövegalkotás
-A mondatai értelmesek, összefüggőek, a kifejtés rendszerezett, -A szöveg a címről szól, -A szöveg igazodik a témához, -A szöveg élményszerű.
Mondatalkotás:
Mondatalkotása *–kiemelkedő, -megfelelő, -bizonytalan.*
Jellemző hibák: *–Tagolatlanság, -Nincs kapcsolat a mondatok között, -Nem követi az események időrendjét, -A kifejtés elkalandozik a témától, -Nehezen követhető, -Nem logikus a gondolatok közlése.*
Önellenőrzés
Önellenőrzése *-kifogástalan, -jó, -elfogadható, -pontatlan, -kialakulatlan.*

Idegen nyelv
Hallott szöveg értése
-Rövid kéréseket, utasításokat megért, és cselekvéssel válaszol, -Rövid kéréseket, utasításokat megért, -Csak egyes szavakat ért meg, - Egyelőre szavakat sem ért meg.
Beszédkészség
-Képes mondatokkal kifejezni magát, kérdésekre válaszolni, -Ismert dolgokat meg tud nevezni, rövid kifejezéseket képes használni, -Mondókákat, dalokat, verseket képes elmondani, -Mondókákat, dalokat, verseket csak segítséggel képes elmondani.
Olvasott szöveg értése
-Egy-két mondatos szövegekben fontos információkat megtalál, -A néhány szóból álló mondatokat megérti, -Csak szavakat, kifejezéseket ért meg, -Egyelőre szavakat sem ért meg.
Írás
-Hibátlanul ír le egyszerű mondatokat, -Kevés hibával ír le egyszerű mondatokat, -Helyesen ír le ismert szavakat, -Írás közben gyakran hibát vét.

Erkölcstan / hit- és erkölcstan
Tudása
Tudása *- magabiztos,- pozitívan értékelhető,- ingadozó, - képességei alatti, - nem éri el a korosztályától követelhető minimális szintet.*
Teljesítmény
Teljesítménye *- kiemelkedő,- jó, - az órákon passzív.*
Órai aktivitás
Órai aktivitása *- példamutató, - jó, - megfelelő, - passzív.*
Szorgalmi feladatok
Szorgalmi feladatokat *- végez, - alkalmanként végez, - nem végez*
Munkavégzés
Munkavégzése *-példamutató, -önálló, kevés segítségre szorul, -önállótlan, irányításra szorul, -az órákon passzív, nem motiválható.*

Matematika
Számfogalom
Számfogalma a tanult számkörben *–kialakult, -fejlesztésre szorul.*
Számok tulajdonságai
A számok tulajdonságait *–felismeri, -segítséggel ismeri fel, -nem ismeri fel.*
Relációk
A relációkat *-általában felismeri, -segítséggel ismeri fel, -nem ismeri fel.*
Összeadás
Számok összeadásakor *–pontos, -alkalmanként hibázik, -gyakran téved, -bizonytalan.*
Kivonás
Számok kivonásakor *-pontos, -alkalmanként hibázik, -gyakran téved, -bizonytalan.*
Szorzás
Számok szorzásakor *–pontos, -alkalmanként hibázik, -gyakran téved, -bizonytalan.*

Osztás
Számok osztásakor *–pontos, -alkalmanként hibázik, -gyakran téved, -bizonytalan.*
Függvények, sorozatok *-Függvények, sorozatok szabályát önállóan megállapítja, folytatja. -Adott szabályú sorozatot önállóan képes folytatni, -Adott szabályú sorozatot segítséggel képes folytatni, -Adott szabályú sorozatban hibákkal folytat.*
Mértékegységek *-A mértékegységeket a tanultak szerint jól ismeri, -A mértékegységek ismerete bizonytalan.*
Mértékegységek átváltása
Mértékegységek átváltásában *-biztos, -megfelelő, -bizonytalan, -gyenge.*
Szöveges feladatok
Szöveges feladatok megoldásában *-kreatív, -megfelelő, -bizonytalan.*
Logikai gondolkodás
Logikai gondolkodása *-kiváló, -kiemelkedő, -jó, -megfelelő, -gyenge.*
Problémamegoldása
-Következtetései pontosak, -Nyitott a matematikai problémákra, -Kerüli a kihívásokat.
Geometriai ismeretek
A síkidomokat, testeket *-önállóan, -segítséggel* ismeri fel
Geometriai ismeretek
Geometriai ismeretekben *-kiemelkedő, -megfelelő, -bizonytalan, -gyenge.*
Önellenőrzés
Önellenőrzése *-kifogástalan, -jó, -elfogadható, -pontatlan, -kialakulatlan.*

Környezetismeret
Természeti jelenségek
A természet iránt *-érdeklődő, -érdeklődése felkelthető, -nem mutat érdeklődést.*
Megfigyelés
Megfigyelései *-a részletekre is kitérnek, -felületesek, -pontatlanok.*
Tapasztalatok
Tapasztalatairól *-önállóan, -kérdések segítségével* képes beszámolni.
Ismeretek
A tanultakról *-biztos a tudása, -bizonytalan a tudása, -hiányosak az ismeretei.*
Tájékozottság
Tájékozottsága *-átlagon felüli, -korának megfelelő, -hiányos.*
Összefüggések
Az összefüggéseket *-felfedezi, -rávezetéssel ismeri fel, -nehezen ismeri fel.*

Szokásrend alakulása
Szokásrendje *-kialakult, -kialakulatlan.*

Ének-zene
Tanult dalok
A dalokat *–önállóan, -szívesen, -segítséggel, -csak csoportban* énekli.
Ritmusértékek
A tanult ritmusértékeket *-jól alkalmazza, -megnevezi, -nem ismeri.*
Dallam-, szövegismeret
A tanult dalok dallamát, szövegét *–ismeri, -nem ismeri.*
Dalos játékok
Dalos játékokban *–szívesen, -passzívan, -rendbontóan* vesz részt.

Rajz és vizuális kultúra
Festés-rajzolás
A festés-rajzolás iránti érdeklődése
-kiemelkedő, -megfelelő, -mérsékelt.
Kreativitás
-Kreatív, tele van ötlettel, -Az utasításokat jól követi.

Színhasználat
Munkáin *–változatosan, -sajátos módon, -visszafogottan* használja a színeket.
Eszközhasználat
A rajzeszközöket *–kiemelkedően, -megfelelően, -bátortalanul* használja.
Térkihasználás
A rajzfelületet *-maximálisan, -megfelelően, -bátortalanul, -aránytalanul* használja.

Technika és életvitel
Anyagismeret és megmunkálás
A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat *-megfelelően, -felszínesen* ismeri.
Kézügyesség
Kézügyessége *-kiemelkedő, -jó, -megfelelő, -fejlesztésre szorul.*
Munkadarabok
Munkadarabjai *-pontosak, -esztétikusak, -gyakran pontatlanok.*
Eszközhasználat
Az eszközöket *-biztonságosan, -megfelelően, -bátortalanul* használja.

Testnevelés és sport
Mozgás
Mozgása *-harmonikus, -megfelelő, -fejlesztésre szorul.*
Szabályok betartása
A szabályokat *-kiemelkedően, -megfelelően, -alig* tartja meg.
Csapatjátékok
A csapatjátékokban *-együttműködő, -közömbös, -önző.*
A gyakorlatok elsajátítása
A gyakorlatokat *-könnyen, -kevés segítséggel, -sok segítséggel* sajátítja el.
Labdakezelés
Labdakezelése *-biztos, -még megfelelő, -bizonytalan.*
Mozgásos játékok
A mozgásos játékokban *-aktívan, -szívesen, -nem szívesen* vesz részt.
Terhelhetőség
A terhelést *-kiválóan, -jól, -megfelelően, -alig* bírja.

Informatika
Számítógép-használat
-Képes önállóan kezelni a számítógépet (a billentyűzetet, az egeret), -Gyakran igényel segítséget a számítógép-használathoz, -Csak segítséggel képes számítógépet használni.
Programhasználat
-Ismeri, önállóan használja az operációs rendszer lehetőségeit, -Csak segítséggel képes az alkalmazásokat használni.
Tájékozottság
-Ismeri az információhordozók szerepét a mindennapi életben, -Felületesen ismeri az információhordozók szerepét a mindennapi életben, -Tájékozatlan az információhordozók szerepét illetően.
Könyvtárhasználati ismeret
-Jól tájékozódik az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában, -Kevés segítséggel képes tájékozódni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában , -Segítség nélkül nem tud dokumentumokat a könyvtárban megtalálni.

5sz. melléklet

Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok szabályozása

Jogi háttér:
Az **Egyesült Nemzetek Szervezete** 1985-ös **Fogyasztóvédelmi Irányelveiben** leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal rendelkezik:

a.) az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog
b.) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga
c.) a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
d.) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga
e.) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog
f.) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog
g.) a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga
h.) a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.
E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. A törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.
Az EU 2002-2006 közötti időszakra szóló V. fogyasztóvédelmi akcióterve alapján a Kormány kidolgozta a középtávú fogyasztóvédelmi politikáját, melynek prioritásai az élelmiszerbiztonság, valamint az elektronikus kereskedelem és a lakossági szolgáltatások (pénzügyi és biztosítási) területe.
A fogyasztóvédelemről szóló törvénynek, valamint az EU jogharmonizációs követelményeknek is eleget téve a 2003. évi LXI törvénnyel módosított Köznevelési törvényben (1993. évi LXXIX törvény) is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.
A Kormány 110/2012. (VI. 4.) számú rendeletével kiadott Nemzeti alaptanterv (Nat) értelmében a helyi tanterveknek biztosítania kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a Nat-ban a **felkészülés a felnőtt életre**, amelyben **a fogyasztói kultúra kialakítása** is jelentős szerepet kap.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja
"A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulókban."(Nat)
A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.
A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei
A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.
Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. (Nat)
Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a

piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.
A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.
A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.
A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.
Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:
Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben

minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei iskolánkban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba beépítjük a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmakat.
  Például: Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
  Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások
  Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);
  Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
  Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
  Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
  Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
  Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
  Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
  Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai
  Az osztályfőnöki órák tematikájába beépítjük a fogyasztóvédelmet: Hogyan készül a reklám? Zsebpénz?
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

Módszertani elemek

Hangsúlyt helyezünk a következő **készségek fejlesztésére:** kritikus gondolkodás, egyéni és csoportos döntéshozás és problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.
Hisszük, hogy a fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.
A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjtünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

Diákjaink e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

6.*sz. melléklet*

Magántanulói szabályzat

1.) Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény *(a továbbiakban: Nkt.)*
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet *(a továbbiakban: R.)*

2.) Magántanulói státusz

Magyarországon – a Nkt. szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.
Az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint „a tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető."
Magántanulói státusz akkor létesül, ha a tanuló az iskolával magántanulói jogviszonyt létesít, de kivételes esetekben a magántanulói jogviszony létesítését az iskola is kezdeményezheti.
A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. /Nkt. 50. § (1)/

Az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint „a tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető."
Magántanulói státus akkor létesül, ha a tanuló az iskolával magántanulói jogviszonyt létesít, de kivételes esetekben a magántanulói jogviszony létesítését az iskola is kezdeményezheti.
Az Nkt. 45. § (6) bekezdése kimondja, hogy „az iskola igazgatója a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének magántanulóként tehet eleget. Gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéséhez be kell szereznie a gyermekvédelmi gyám véleményét." Az R. 75. § (1) és (1a) bekezdései alapján „ha a tanuló – szülő kérelme alapján – a tankötelezettségének magántanulóként kíván eleget tenni, az erre irányuló kérelem benyújtását számított öt napon belül az iskola igazgatója megkeresi a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot és gyermekjóléti szolgálatot. A gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat az igazgató megkeresésétől számított tizenöt napon belül köteles megküldeni a véleményét." „Gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő tanuló esetén az iskola igazgatója a tanuló nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhatóság véleményének beszerzése iránt intézkedik. Ha a tankötelezettség magántanulóként való teljesítésének engedélyezését nem a gyermekvédelmi gyám kérte, az iskola igazgatója a kérelem benyújtásától számított öt napon belül kikéri a tanuló gyermekvédelmi gyámjának véleményét. A gyermekvédelmi gyám véleményét tizenöt napon belül köteles megküldeni."
Szülői kérelmet csak az adott tanévre vonatkozóan lehet előterjeszteni, s az igazgató határozatban dönt arról – a szükséges vélemények beszerzését követően –, hogy a tanuló milyen módon teljesítse az adott tanév vonatkozásában a tankötelezettségét.

A magántanulóvá válás további esetei:

a) a sajátos nevelési igényű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő tanuló, ha szakértői bizottság, illetőleg a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján teljesíti tankötelezettségét magántanulóként.
b) ha a tanuló szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, szintén folytathatja tanulmányait magántanulóként.

3.) Felmentés kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól

Az Nkt. 55. § (2) bekezdése alapján „**a magántanulót** – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – **az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.”**
A mentesítés iránti kérelemben meg kell jelölni a kérelem indokát. Ha **a sajátos nevelési igényű tanuló** testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékosságára, autizmusára, halmozottan fogyatékosságára, vagy a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban való tartós és súlyos akadályozottságára tekintettel kérik a mentesítést, az **illetékes szakértői bizottság**; ha tanulási nehézségre tekintettel kérik, a **nevelési tanácsadó szakértői véleményét is be kell csatolni.**

4.) A magántanuló felkészítése és értékelése
- Az R. 75. § (2) bekezdése alapján „ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének **a szülő kérelme alapján** magántanulóként tesz eleget, **felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.** *A magántanulónak a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.* Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót, valamint a szülőt a magántanuló jogairól és kötelességeiről. […]” Ezt a magántanulói szabályzat megküldésével kell megtenni.
- Az Nkt. 55. § (3) bekezdése alapján „az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról”, melyet intézményünk Pedagógia Programja szabályozza le.
A magántanulók félévi értékelésére **január első hetében kerül sor**, a tanév végi értékelésre **június első hetében**. A számonkérés formáját szóban és/vagy írásban határozhatja meg a szaktanár. A félévi és év végi számonkérés mindig legalább háromfős vizsgabizottság előtt zajlik.

A vizsgák időpontjáról az igazgató írásban értesíti a magántanulót, tanköteles magántanuló esetén a szülőt legalább a számonkérés időpontja előtt 7 nappal.
A tanuló köteles megjelenni az értékeléseken, illetve távolmaradását orvosi igazolással kell igazolnia. Ha a tanév végi értékelésről a tanuló távol marad, és igazolást 3 munkanapon belül nem nyújt be a tanuló vagy a szülő, úgy a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
A tanuló érdemjegyeit és osztályzatait az iskola állapítja meg, illetve dönt minden esetben a tanuló magasabb évfolyamra lépésével kapcsolatos kérdésekben. A tanuló döntése alapján független vizsgabizottság előtt is számot adhat tudásáról, érdemjegyeit ekkor a vizsgabizottság tanárai állapítják meg.
A Nkt. 57. § (1) szerint a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

- Az R. 75. § (3) bekezdése szerint „ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról – felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról – a szakértői véleményben foglaltak szerint – az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- Az R. 75. § (4) bekezdése alapján „az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.”
- Az R. 75. § (2) bekezdése alapján „a magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai és egyéb foglalkozásokon” abban az esetben, ha betartja az iskola Házirendjében foglaltakat.
- A magántanuló jogosult igénybe venni az iskolai könyvtár szolgáltatásait.

Melléklet
- Kérelemminta magántanulói jogviszony létesítéséhez.

II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (4.) 2243 Téglás, Üttörő u. 15. Fenntartó: Bajcsa Szervezet Szolgáltató Kft.

Szilágyiné Bodnár Erzsébet
igazgató

Téglás, 2018.május 18.

NYILATKOZAT

A II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösségek véleményének kikérése után a módosított Pedagógiai Programot megtárgyaltuk, azzal egyetértünk, s azt elfogadásra és jóváhagyásra javasoljuk.

Téglás, 2018.május 18.

Tóthné Sigér Klára
nevelőtestület képviseletében

JEGYZŐKÖNYV

mely készült ***2018.május 18-án (pénteken)*** a téglási II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában (4243 Téglás, Úttörő u. 15.) megtartott **tantestületi ülésén**

Jelen vannak: a jelenléti ívnek megfelelően

Szilágyiné Bodnár Erzsébet igazgatónő megismerteti a tantestülettel a Pedagógiai Programban, az SZMSZ-ben és a művészeti iskola tantervében történő változtatásokat. A változtatások megbeszélése után a nevelőtestület elfogadta az iskola új dokumentumait.

II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (+) 4243 Téglás, Úttörő u. 15. Fenntartó: Baptista Szeretetszolgálat Egyesület

K.m.f.

Kecskés Lajosné ..... Dobáné Lázár Mária .....

Jegyzőkönyv-vezető

Hitelesítő

TANTESTÜLETI ÉRTEKEZLET
2018.május 18.
JELENLÉTI ÍV

Kecskés Lajosné	
Gyuri Szilágyi Krisztina	Kun Gáborné Ibolya
Dávidné Veres Éva	Dudásné Kabó Tünde
Kissné Lilla Csilla	
Dr. Kabó Viktória	Kulcsárné Jani
Tóthné Tóth Anikó	Fekéné Holczmann Gabriella
Kovács Attila	Tuncsikné Fekete Kinga
Lovász Vargáné Judit	Kabainé Szabó Ildikó
Debreczeni Mária	Tóthné Tóthfalusi Erzsébet
Fábiánné Gál Andrea	
Kun Lili	Szilágyi Bodó Ildikó
Tóthné Sági Klára	Bucsai Erika
Varga Aladár	

Sutáné Pálfalvi Mária ..... Lukácsné Gyöngyösi Ilona .....

Kántor Ágnes ..... Orvosdiákért .....

Bajó Dánielné ..... Sávecki Gyula .....

Polyák Kinga ..... Gáncsky Judit .....

Lévai Mártonné ..... Lengyák Ildikó .....

Varga Attila György ..... Gyulainé Rizsu Margit .....

Pintér Éva ..... Kanalas Gáborné .....

Nagy Sára ..... Lajos Lilla .....

Tóthné Veres Rita ..... Fehérné Rizsu Éva .....

Szabóné Csibrán Zsuzsa ..... Nagy Ildikó .....

Sallai Nagy Mónika ..... Simonné Kiss Ágnes .....

Erdei-Lesták Valéria ..... Pálfalvi Lajos .....

Lakatos Andrea ....

Szabó Petrezli Enikő ....

Pataki Ferenc ....

....

....

....

....

....

....

....

....

baptista
szeretetszolgálat
egyházi jogi személy

NYILATKOZAT

Az **intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviseletében** - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 32.§ (1) bek. i.) pontja alapján – az **II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** (4243 Téglás, Úttörő u. 15.) **Pedagógiai Programját** jóváhagyom.

Budapest, 2018. május 29.

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
P.H.
O/1

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Szenczy Sándor
elnök